

Александар
ЛУКИЋ

ВЕСЕЛА
МУМИЈА.
КРИВЕ КИКЕ

Драме

*Александар Лукић је први добитник највише књижевне награде
Едиције ЗАВЕТИНЕ - Амблем тајног писма света, за књигу
ЈАСПИС (2008). Награда је неовчана, симболична, не додељује се
само за једну књигу, већ за читав опус, у коме постоји евидентан
раст од прве објављене до најновије, тј. награђене књиге. И састоји
се, ево, у публиковању целокупног књижевног опуса.*

Библиотека

Добитници књижевне награде
Амблем тајног писма света

Коло I

**Александар ЛУКИЋ
САБРАНИ РАДОВИ**

ФАРМА ПОСКОКА

*У вагону Розанова. Оснивач подземне престонице.
Страшни суд (деталји). Вампировићи
(Прва књига сабраних песама)*

НЕЕВРОПА. БРОД ЛУДАКА

Европа. Брод лудака (Друга књига сабраних песама)

**ЛЕГЕНДЕ О РАМОНДАМА И РУЖИЧАСТОМ
ПЕСКУ МЕСЕЧЕВОГ СМАКНУЋА**

*Легенде о рамондама и ружичастом песку месечевог смакнућа.
У долини зидова. (Трећа књига сабраних песама)*

ЈАСПИС. НЕМУШТИ ЈЕЗИК. ЛИБЕЛА

*Јаспис. Немушти језик. Либела
(Четврта књига сабраних песама)*

MAESTRO PER PJETRO

Роман. (Пета књига сабраних дела)

ВЕСЕЛА МУМИЈА. КРИВЕ КИКЕ

Драме. (Шеста књига сабраних дела)

О УМЕТНОСТИ БУДУЋНОСТИ

*Оглед о богочовечанском реализму и М. Лукићу
(Седма књига сабраних дела)*

МИТАРЕЊЕ ЧУДОВИШТА

*Интервјуи, огледи, есеји, чланци, преписи. Бездана уметност
(Осма књига сабраних дела)*

Редактор и главни уредник

Мирослав Лукић

Одговорни уредник

Димитрије Лукић

Прво дигитално издање

Александар
ЛУКИЋ

**ВЕСЕЛА
МУМИЈА.
КРИВЕ КИКЕ**

Драме

БЕСЕЛА МУМИЈА

АНБЕО ми даде књигу и рече : "Ова књига садржи све оно што би желео да сазнаш." И ишчезе. / А ја отворих књигу која бејаше средње дебљине. / Била је написана некаквим непознатим рукописом. / Учењаци су је били превели, али је сваки дао сасвим различиту верзију. / А имали су и различита мишљења о смислу читања. / Нису се слагали ни по питањима високог ни ниског, ни око почетка ни око краја. / Пре него што је сањарија минула, учини ми се да је та књига настала и да се поистоветила с тим светом који нас окружује.

(Пол Валери, Видовњак , в. у књ. МЕЛАНЖ , Рад, Београд, 1980 ,
стр. 69)

ЛИЦА :

ГЕНЕРАЛ АНЂЕЛИЋ, Газда или вођа људи безбожних
БЕЛОНА, Генералова супруга : У својим рукама држи
конце живота и смрти. Управља државом и парламентаризмом.
Не повинује се мужевљевим командама : ноћу га увек
побеђује у кревету

МАРГА, Белонина ћерка . Ни Бог не зна њено право зан-
имање. Још није напунила тридесету

ЛИЛИЈАН, феминисткиња, без занимања. Разуме се у
све

ВУК ДОБРИЋ, ковач сумњивог новца. Национални бард
кога је прегазио воз револуције

КРАЉ, проседи адвокат, промашени дипломата, смртно
заљубљен у Марго

ЈУС, власник великог Отпада

ПОП МИХАИЛО, заступник народа пред Богом и
историјом. Захваљујући старим везама и пријатељству са
Вуком Добрићем, сусреће на Отпаду скоро сва лица ове
фарсе, која се могла догодити - двадесетих или деведесетих
година XX века, у Тунгузији, или некој сличној Земљи
Недођији

НАПОЛЕОН, највероватније Генералов син, млад и
непредвидљив

ДВА ГАРДИЈСКА ОФИЦИРА

Уместо пролога

*Није нас језик насукао на овај Отпад , већ мрак и приштеви,
и јавна болест века. Црвени приштеви скоро да су савладали
организам, и ту не могу помоћи ни попови, ни доктори, ни
мудри ћосави преководци. Преко воде су нас превели баш
такви - најгори, и они су нас довели доде, Богу иза леђа, на
овај Отпад.*

*Ево нас међу драгулијама и преживелим стварима; не
можемо одавде утећи ; једина је утеха, можда, у царству
Језика - које је надживело дим експлозија и рику животиња,
мрак пећина и океан фраза. Царство језика најбоље чува
драгоцено наслеђе предака, језика који је био бољи од других
мелема, непоткупљивог памћења. Језик је најбољи сведок
оног што су починили други - не ми - оног што јесмо.*

*У језику као у сновима саградисмо кућу - какве нигде
другде на свету нема : од костију људских и псећих лубања.*

*Светлости, о светлости, ти једина можеш стићи до овог
грозорног места и обасјати оно што је у мраку или зави-
јено у плаштевима. Обасјај нас, врати нас пред свет и у
будући век!*

I КУЋА БЕЗ КРОВА

Усред гомиле разбацаних ствари у полумраку Отпада, стењу и љубе се у уста сенке. Нико нема власт над њима, нико не може да обузда ту стихију и еротику, ни Бог ни Сотона. Сенке тресу главама као помахнители коњи гривама; назире се да су неке сподобе узјахале метле и полице, и вретена. И књиге, и сведочења о поетку света. Из даљине допире одјек химне народа. Сенке се окупљају у круг, збијају попут стада оваца које пландује. Свака сенка има свој обруч. Сподобе искачу из својих обруча под-врисујући, журе према химни народа која се приближава...

ПОДНЕ. Светлост је преплавилa сцену. Види се кров куће, који виси на конопцима. Кров је од црно - беле мреже, без зидова. Простор под тим кровом попуњен је дотрајалим стварима - то је јединствени вашар старудија! Столице, папирнате звезде, стара одела, униформе, иконе, ћебад, круна краљевска, обућа, кларинет, крст, мали сточић са огледалом, ужад, празне канте са натписима фирми, тегле са пекмезом, делови машина, бицикл, дебела свећа, масиван сто, амрел, пакети старих новина, радио - апарат.

Скоро пред носом публике је загонетна МУМИЈА у чијем се томаку налази кавез, а у кавезу глобус.

Јус листа странице неке књиге и истовремено тражи цвикере по џеповима. Налази их и углављује на врх носа. Јус затим препушта књигу Вуку Добрићу и попу Михаилу, претуром по старудији : опружио се по поду и покушава да дохвати нешто, али не успева. Резигнирано каже :

ЈУС : Нико не може стићи до места тог!

ВУК ДОБРИЋ (осматрајући кров куће. Корача као да има тегове на ногама. Нервозно се окрену према попу Михаилу) : Чија је ово кућа? Шта је ово?

МИХАИЛО : Зар не препознајеш?

ВУК : Не! Ни Јус не зна шта је ово!

МИХАИЛО : Наша је то кућа, Вуче!

ВУК : Али ми смо другачију кућу зидали у младости!

МИХАИЛО : То што си сазидао, ево на шта личи!

ВУК : Зар је могуће? Све чега сам се одрекао - свега тога овде има напретек, старудија, дрангулије, говнарије прошлости!

МИХАИЛО : Овде се све слеже : време, кости и илузије. Мађионичари и њихови трикови, хокус - покуси...

ВУК : Михаило! И ти си саучесник у тој лажи која се угнездила у многим главама... Ово је страшно... дотрајало...

МИХАИЛО : Јус, наш пријатељ не мисли тако, јер је власник овог Отпада. Отпад се шири, дограђиваће се и на њему ће све завршити! Ево места где су се сусрели векови и разлике, Бог и сатана, Исус и Русија, перје паунова и пацови...

ВУК : Да, Отпад - привлачна метафора! На отпаду све завршава, из распадања старог рађа се ново. Могао бих да напишем коначно бестселер о Отпаду, ремек дело о судару љубави и мржње, врлозног и вечног, ствари и душа. Каква ће то књига бити! ..

ЈУС : Ах, ваше књиге, брошуре, беседе и сабрана дела! Породила су безумље и многе гробове....Многи су наслови овде, усред прашине и паучине, црвени као језик јагњета...Тек треба да изађу на скупштину ветрова...

ВУК : У мени је довољно лудила за неколико генерација! Ја се не бојим скупштине ветрова! Ја сам читавог живота писао књиге и говорио о љубави. Волим мој народ такав какав је. Нисам састављао национални програм и циркуларе за истребљење сународника, других народа, суседних... Осветљавао сам поразе свог влакститог народа и море узалудно проливане крви...

МИХАИЛО : Вуче, наш народ је за тебе био док си се успињао безвреднији од пуноглаваца. Ти си давио оне најбоље људе у име сатанске идеје твоје младости. Упропашћени су многи да би се уздигао Један, онај који је тебе уздигао! Победио је шкарт и министри без душе...

ВУК : Не, не! Ја сам писао књиге за народ, за слабе и поражене. Сврдлао сам таму и тврђаву, сазидану малтером од креча, јаја и крви, како би се кроз рупе указала светлост подјенако свима...

МИХАИЛО : У младости сте измислили Једнога - туђинца и барабу - у име кога сте одбацили очеве. Народу сте подметнули, као кукавичје јаје, слаткоречиве програме, да бисте га помузли као овцу! И сад вас у старости греје иста ватра. Ви сте створили и генерала Анђелића, како би сте се домогли највиших чиновна и части, а затим га у згодном часу уклонили, али...

ВУК : Ја јесам најславнији писац нашег народа, али ништа не измишљам. Измишљен је једино Исус Христ!

МИХАИЛО : Све сте измислили. Грбови су наша судбина, казамат, отпад и генерал Анђелић!

ВУК : Генерал Анђелић је вешт политичар, вероватно најзначајнији у овом веку. Умео је да у правом тренутку искористи вољу народа и воду преокрене на своју воденицу...

МИХАИЛО : Зар ти то говориш? Зар ти у то верујеш?

ВУК : Верујем у себе! Верујем у своју крв и инстикте! У побеђивање и прогрес! Историја се не може зауставити, ни вратити уназад!

МИХАИЛО : Да ли то говори наш највећи живи бард, или се размеће вампир?

ВУК : И Јус види да сам жив, је ли тако, Јус? Моје време тек долази! То и генерал Анђелић добро зна, ми имамо нечег заједничког а то је да не подносимо музеје!

МИХАИЛО : Ваше време и Белонина пророчанства су овде... Баш овде на Јусовом Отпаду, у завртњима и расходованим машинама, у рђи, у рђи...

ВУК : Идеје не умиру, стари пријатељу! Једино су оне

вечне!

МИХАИЛО : Све има свој рок, идеје и тумачи идеја, сви и све, осим Господа!

ЈУС (све време док разговарају поп Михаило и Вук Добрић, Јус претура по стварима и најзад проналази виолину, али без гудала. Заузео је позу као да жели да свира, али пошто нема гудала, покушава својим гласом да опонаша звук виолине. То је нека сетна арија. У исто време из офф-а чују се узвици народа : "Бандо! бандо! бандо!", лавеж полицијских керова и пиштаљке. Јус прекида своје музицирање, збуњен) : Каква је то гужва? Шта хоће та руља? Еј, па то има много народа!... Зар читава престоница и држава долази према Отпаду? (Баца виолину и излази у мрак, при том упозорава попа Михаила) Останите овде; мој наум и посао је и ваћ, народни...

ВУК : Шта значи ова халабука?

МИХАИЛО : Можда генерал Анђелић слави још једну победу?

ВУК : Са народом је најлакше!

МИХАИЛО : Са вашим командама и ујдурмама!

ВУК : Генерал је Врховни!

МИХАИЛО : И ви сте били! Био си и ти!

ВУК : Ја не делим народ на мој и Његов, на мој и твој, Михаило!

МИХАИЛО : Судбина је поделила, шумска веронаука, твоја црвена глина, ратови и сила...

ВУК : Рат ником није брат, нити рат мајку има!

МИХАИЛО : Сачувај , Господе, да нешто претекне, да се семе не изгуби нашим синовима!

ВУК : Мени све ово личи на неки грозан сан! Чија је ово кућа, која више личи на све друго само не на кућу?

МИХАИЛО : Зар не препознајеш?

ВУК : Препознао сам Белонин глас! Препознао сам Белону - најгрлатију међу женама...

МИХАИЛО : Ово је наша кућа, Вуче!

ВУК : Наша кућа има прозоре, кроз које сам волео да гледам светле српове месеца у јулу...

МИХАИЛО : Сад ти преостаје једино сећање на српове и звезде...

ВУК : Докле ће овако?

МИХАИЛО : Док не сахранимо снове своје младости!

ВУК : А зар је то могуће?

МИХАИЛО : Господ зна одговор. Наше је да ослушкујемо и да не промашимо час!...

Трну полако светла. Као камени кипови, Вук Добрић и поп Михаило утапају се у мрак.

II НАПОЛЕОНОВ ЛЕТ. КО БИ КОГА ТРЕБА-
ЛО ДА ШИША? ИНТЕРМЕЦО

Наполеон, у некој униформи, са смешном капом на глави, попут великог листа, лебди изнад позорнице, млад и пун себе. Кад рашири руке - публика се суочава са његовим сабласним крилима, обојених златно са унутрашње стране. Наполеон имитира брујање авиона, зујећи као бумбар. Пажњу му привлачи мрежаста кров. Скупља крила и спушта се усред отпада. Претура по стварима. Открива МУМИЈУ :опипава је. Завлачи руке у трбух МУМИЈЕ, у кавез и окреће глобус...

НАПОЛЕОН (обраћајући се Мумији) : Ко си ти? Како си огроман, човече, и силан! (Извлачи руку из кавеза. Поново полеће и лети спорим замасима крила. Зачује се брујање мотора и навијање навијача. Узбуђен брујањем мотора и невидљиве публике, Наполеон лети, лебди) Је л то мобилизација? За кога тако здружено навијају, кад ја не учествујем на тим тркама? (Наполеон улеће у мрак, из кога се брзо враћа, као да се због нечега предомислио) Ово је национална парада! Пред генералом Анђелићем дефилира гвожђе и достигнућа! (Узјаше бицикл) На бициклу ћу у овом метежу најбрже избити на чело, изненадићу Генерала! (Гура бицикл у мрак) Лако је Генералу и светини без душе, али овде нешто друго треба - оно што многим испод коже чучи! Живела моја мамица! Живело срце, које куца на левој страни!

III НАША ВОЉЕНА ФРЕСКА. ГРМЉАВИНА
ГЕНЕРАЛА АНЂЕЛИЋА

Генерал Анђелић стиже из полумрака у белом оделу. Прилази столу. Рукама се ослања о сто раскречених ногу. Окренут је лицем мраку, леђима публици. Заузима позу говорника, и у том положају неко време ћути. Из офф-а се чује скандирање народа, све јаче, усијаније. На позорницу излазе Вук Добрић, поп Михаило, Краљ, Јус. Укипили су се као ликови са Тајне вечере и не померају се. Полумрак позорнице разбија сноп светлости усмерен на фигуру генерала Анђелића и сто. Генерал подиже леву руку - млатару њом кроз ваздух као секиром и тако смирује невидљиву масу народа, присталице...

ГЕНЕРАЛ : Јуче сам у парламенту бранио ваше интересе, ваше домове и фамилије, ваше достојанство и ваша имања. Тако ми свих звезда на небу, није било лако сачувати општи народни интерес од несавесних посланика који су се у државно тело увукли као црви у сир. Данас сам вас окупио да вам покажем да сам још увек са вама, ту, и да ћу оправдати ваше поверење и рачунице. Ви сте ме изабрали, да вас сачувам од парламента и владе, што и

чиним ослањајући се на нашу народну милицију и војску, који ће на мој миг заштити немоћне, угрожене и савесне поданике. Парламент и влада оптужују народ, вас, који сте претрпели невоље, ратове и страхоте, и све то издржали уверени у моју непогрешиву одлучност и улогу у историјском тренутку у смутном времену, у којем је читав свет ишчекивао и прижељкивао наше истребљење. Данас, када су страхоте које смо морали поднети иза нас, и кад нам предстоји мир, ред и рад и опште благостање, које ћемо једнако поделити, поново нам долазе смутљивци, и то изнутра, из парламента и корумпиране владе, и не преостаје нам ништа друго до да за бољитак нашег народа, омладине и радника, овде именујем те непријатеље! данашњим Указом, распустио сам парламент, у коме су се уткривале политичке партије безакоњем и лажима, распустио сам владу јер јој је било прече богађење неколицине него невоље народа. Како је њихов неморал превршио меру, ево мене као чувара устава и гаранта, уводим ред одмах свуда без одлагања!

Данас је велики дан и данас почиње стварна демократија, док преузимам ту уставну одговорност и терет управљања државом, у којој ће сав државни апарат зависити од мене и вас који сте претрпели неправде! Одрекао сам се парламента и владе на општу добробит, у шта ћете се уверити врло брзо! Срећа је да сте данас у оволиком броју дошли под ведро небо да заједнички свршимо важан државни посао. Велики је овај дан за наш народ по томе што преузимам одговорност за сваког од вас подједнако! И ви ћете то умети да цените, као што сте свих ових година умели да budete на правој страни!

А сада, вратите се на посао и на весеље које вас чека! И спавајте мирно. Нико не сме да вас буди!

Живели!

Генерал одлази. Чује се из офф-а френетично скандирање народа. Разни гласови: "То је он! То је он! То је он!" Вук Добрић и Краљ клече на поду. Поп Михаило и Јус се крсте. Из мрака долази Наполеон гурајући бицикл.

НАПОЛЕОН (Генералу): Их, мислио сам да ће све ово потрајати мало дуже! Првенство се завршило, са киме ћу се сада надметати? Тренирао сам толико, докле ћу да чекам на неко своје друго време? (Генерал пролази крај њега гордо, без речи) Овде је превише аматера, али, ја ћи ипак победити, знам - подићићу Римљане на ноге! Овде су ми и судије наклоњене... (Примећује Вука Добрића и Краља како клече, попа Михаила и Јуса како гледају у правцу у коме је нестао Генерал, осмехује им се, па и он одлази у мрак)

IV ПРВА ПОЈАВА БЕЛОНЕ

Белона шета замишљено сва у црном и овлаш дланом додирује сто. Отвори подебљу књигу црвених корица, али је брзо затвори и понесе према МУМИЈИ. Крај саме Мумије легне, ону црвену књижурину подметне уместо јастука под главу, левом руком додирује Мумију. Онда седне и гледа у Мумију.

БЕЛОНА : Генерал је опсенар! Све што зна, научио је од мене! Па и управљање народом. Милиони се диве његовој непоколебљивости и одлучности, чврстој руци, иако је несигуран као мушкарац. Ја га сваке ноћи подучавам и охрабрујем његову малодушност. Да има харемске пориве неког турског паше, овде би било мање ломова. Генерал је поверовао у своју харизму, којом је опседнут од дечаштва и младости, али слаба вајда од тога! Док вежба упорно пред огледалом своје покрете и израз лица, понављам му да се окани ћорави посла и онога чему није дорастао. Чувај Учитеља у свом духу, нека се у твом духу изнова рађа. Одговара ми преко рамена : "Мораћу", али и даље наставља да вежба пред огледалом. Уверен је да једино он може сачувати интерес народа, и живи у том уверењу - у топлој блату, верујући да ће већ једном надмашити дела и речи Учитеља. Ја ћу му помоћи у томе! Иако је он пун дефеката, чак му је и срце на десној страни, што је породична тајна, и војних лекара вичних ћутању...

Ја сам се заветовала Идеји. Ја сам постала свештеница Идеје - Идеје која претвара ноћ у дан и дан у ноћ. Верујем у прогрес и светлу будућност и знам да су обећања сигуран мамац. Генерал је послушан мекушац, али то само ноћу наш кревет зна. Народ воли опсенара. Одрасла сам међу сенкама, које ме и данас добро чувају. Моја воља и твоје братство и харизма, Бесмртна Мумијо, то је оно што ће бити очувано у овој држави док она буде постојала! Генерал ће све то очувати по сваку цену не марећи за источне развалине царства... (Белону прекине весели женски разговор. Затечена, пошто нема где другде, она се завлачи под сто и скрива)

V ЖИВЕО НАШ ЖЕНСКИ САВЕЗ! ШАРЕН КАО УСКРШЊЕ ЈАЈЕ. ГДЕ СУ СЕ МАНГУПИ ИСТИЦАЛИ У ЦРТАЊУ ШАЉИВЕ БУДУЋНОСТИ, КОЈА ЈЕ У СТВАРИ МРТВА ПРИРОДА НА СТОЛУ, ПРЕГЛОМАЗНА. НАМА ЈЕ ПОТРЕБАН ТАЈ СТО, ШТО УСУД ЈЕ НАШ - НА ЊЕМУ ОБИТАВА МРТВА ПРИРОДА И НАШЕ СТВРНО НАЛИЧЈЕ

Марго и Лириан, пунокрвне женске лавице, бујних тела, изазовно одевене. Штикле су им превисоке, црне чарапе тесно припијене уз листове и бутине. Марго у рукама носи корбач, Лириан - три беле фасцикле.

Марго седа за сто лицем окренута публици, не скривајући ништа од своје бујне женствености. Лириан је са друге стране стола, лицем окренута публици, иза леђа Марго.

МАРГО : Шта мислиш : данас их је било милион? Маса је у делиријуму чим се Генерал појави и проговори...

ЛИРИАН : Ја бих била поносна на таквог оца! Како је само млад и леп, као Аполон! Ти си наследила његове очи и ватрени темперамент...

МАРГО : Ја мислим да имам више особина моје мајке. За Генерала би гинули и Курта и Мурта, а ја волим расне мушкарце, заводила сам баш такве, али сам после свега сита и расних мушкараца, и тих неколико бракова остали су иза мене као старе ципеле!... Гади ми се и Краљ, којег ми мама потура! Перспективни млади дипломата је неандерталац, свезан у чворове амбиције, и већ препарирани за исложбу у Природњачком музеју!

ЛИРИАН (показујући јој фасцикле): Ево, Марго, наш Женски савез нараста попут квасца! Ми не робујемо мужјацима балканским и тунгузијским! У 21. веку коначно владаће жене. Ми смо биолошки и полно, и интелектуално јаче, супериорније! Наши су преци - Амазонке. Подршка и помоћ твоје мајке била нам је драгоцену, и ако наш Савез настави да расте овако, ми ћемо освојити читав свет! Белона ће бити пресрећна...

МАРГО : Ја бих волела да што дуже останем млада! Шта ме брига за Савезе и бирачко тело које се одавно надуло у вашим програмима и савестима?...Вама је потребан пук мужјака који воле дубоко орање жене!.... А мамици годи, откако ју је обузео климактеријум, управљање слабићима и бирократама, чији је животни циљ освајање врха државне хијерархије...

ЛИРИАН : Наш Савез је ту да осигура наше постојање, прогрес, бољи и праведнији свет. Не говори тако!

МАРГО : Док си ти испред мене аплаudirала Генералу, у оној гужви на митингу, неки тип ми се прилепио с леђа. Пипао ме је рукама доле. Читаво тело ми је горело - каква смелост...

ЛИРИАН: Неки уличар који није ни укапирао чија си ћерка!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

МАРГО : Момак је препознао - моју гузу : она је убедљивија том момку од Генерала! Тај момак је пошао за својим инстинктом и крви , чега ту има лопшег? Његов електрицитет је букнуо из тестиса! Можда је то и неки уличар, али сигурна сам да има крупне тестисе... (Прилази Лилиан , узима из њених руку фасцикле и одлаже их на сто.) То су само програми, празна обећања. Не живот. Јеси ли љубоморна на тог непознатог момка?...Борите се за праву слободу... а моја је слобода... (Прилази и пољуби је без оклевања у уста) Узбуђује ме сексуална анархија, снага..(Лилиан се опире) Шта ти је?

ЛИЛИАН : Замисли да нас неко види, изненади!

МАРГО: Пуца ми прслук за свет и човечанство!... Замисли, да сам тог уличара повела, да је сада овде, да водимо љубав утроје...

На сцену долази, тихо као мачак, Краљ, неговане браде. Он је у белом оделу. Има и бео летњи шешир на глави.

КРАЉ :О, моја Марго! Народ се весели, а моја пауница завукла се у ову рупу...

МАРГО : Зашто си ти овамо дошао? По своје, а? Тамније одело би ти овде више пристајало...

ЛИЛИАН (узима своје фасцикле са стола, каже презриво) : Мушкарци ће за сукњом кренути на крај света!

КРАЉ : Ти си моја, Марго, ускоро ћеш то бити, када се венчамо, па зашто ме онда игноришеш?

МАРГО : Можда ћу бити твоја? ... Кад овај корбач олиста! (Узима Лилиан испод руке и одлазе са сцене)

Краљ повређен стоји као укопан.

VI ИСПРОБАЋУ ЈА ТВОЈУ СНАГУ И ВЕШТИНУ
И ВИДЕЋЕШ ПРЕИМУЋСТВА ДИПЛОМАТИЈЕ

КРАЉ (разговара сам са собом) : Допашћеш ти мојих шака, јаребице, и много тврдоглавије завршавале су у мојој ... (Белона се извлачи из свог скровишта испод стола. Краљ видевши је у том положају брзо се прибра и притрча да јој помогне да се усправи) Ви!? Откуд Ви овде?

БЕЛОНА : Моја је вештина деловања надалеко чувена, Краљу! Хоку покус препарандус, сад ме има, сад ме нема, час ме видиш, час ме не видиш, и свуда стижем где треба!

КРАЉ : Али, ја ни опазео нисам кад сте се привукли!

БЕЛОНА : Вештице су за мене шегрти! Ја се показујем највише током лета, кад светли српови месеца у јулу ноћи чине чаробним! Тад најбоље видим будућност уопште и посебно будућност мога славољубивог мужа и савезе које сам диктирала из наше породичне куће...

КРАЉ : Колико сте ви храбра жена!

БЕЛОНА : Онолико, колико си ти кукавица, краљевићу мој! Веровала сам да ћеш успети да обуздаш Марго, али својим очима сам се уверила да од тога нема ништа. Нико њу више не може да обузда!

КРАЉ : За велике љубави потребно је времена!

БЕЛОНА : Какве велике љубави - тога више нема ни у романима! Испустио си Марго, ластавицу моју, која воли да се игра са мушкарцима као мачка с мишевима!...Али наћиће она оно што јој треба...

КРАЉ : А моја срећа? А оно што сте ми обећали?

БЕЛОНА : О, твоја срећа, краљевићу, твоја је срећа овде! (Прилази му с вештичјим погледом, откопчава му панталоне и завлачи руку унутра) Ти си у дипломатији постигао све што се могло,о, али ниси упознао најглавније и најлепше - чаробну шумицу изнад Гибралтара...

КРАЉ (сасвим сметен) : Али, али... ако неко наиђе... помислите на скандалозне хронике у новинама ... Ја...

БЕЛОНА : Генерал слави своју победу у кругу својих полтрона! Нек' му је! Он мора да доживи ту радост на банкету. (Извлачи руку из панталона Краља : он покушава да их сметено закопча, али му не полази за руком ; оно се напело) Хајдмо негде, где је још мрачније и интимније. Моје време већ цури, мени је потребан дебео и тврд чеп! (Одлазе, у - сам Бог зна - које скровиште)

VII УДЕС : ОБАРАЊЕ СВЕТСКОГ РЕКОРДА У БИЦИКЛИЗМУ

Јус шета Отпадом; досадно му је. Укључује радио апарат и слуша најновије вести.

РАДИО : Ударац у гонг означио је тачно дванаест часова! Радио Четврти Рим. Први програм. Вести.

Под Генераловим покровитељством данас су на улицама главног града, уз учешће многобројних такмичара из наше земље и иностранства, одвија бицикличка трка. Такмичари су стартовали тачно у 11 часова са Трга Вечитих Ослободилаца. Нашу земљу на овом репрезентативном такмичењу представља један од наших најуспешнијих мајстора бициклизма, самоуки Наполеон. Победнику ове трке Генерал ће лично уручити победнички пехар! Очи читаве светске спортске јавности упрте се у данашње такмичење у главном граду Тунгузије!

У јутарњим часовима нашу престоницу је задесио јак земљотрес. Из извештаја сеизмолошког завода кажу да је јачина овог земљотреса 8 степени Меркалијеве скале у епицентру. Извештај о повређенима и учињеној материјалној штети у првој наредној емисији вести.

Начелник Безбедоносних снага пред 1200 класом питомаца Школе безбедности у свом говору истакао је :

Непријатељске снаге ван земље не мирују у подривању темеља наше државе. Најављујемо одлучнију и успешнију борбу против тих снага, при том упозоравамо да се повишава степен криминала у нашој земљи, али је он у последње време сузбијен и доведен на задовољавајућу меру...

На сцену долази поп Михаило са џаком на рамену и зачуђено посматра Јуса, који слуша вести.

...Данас, отказане све културне манифестације у земљи.

Због недостатка времена, редовни извештај о страначким активностима, биће саопштен у специјалној страначкој хроници, о чему ћемо вас благовремено обавестити!

Време: без промена у читавој земљи!

ЈУС (искључује радио са изразом на лицу као да жели да придави спикера) : Кратко и јасно! Постоји оно што државни радио објави! Све остало... Новинари, писци, уметници, уредници, професори - булумента друштвено корисних типова! Дебелогузи академици с подваљцима! ...Овде је, уместо метеоролошких извештаја и других вести, потребнија колективна терапија. Психијатар...

МИХАИЛО : Ево ти овај џак! (Баца га на под) Пун је трица и кучина и плеве! Мислио сам, драги Јус, какав је то Отпад ако на њему нема и плеве?... Ти помињеш писце, а

зар их ми имамо? Овде се могу наћи на овом твом Отпаду доста њих, а тамо? ... Нема ветра да просеје све, као семе конопље...

ЈУС : Кажу (показује на радио апарат), земљотрес је јутрос погодио главни град. А овде се ништа није осетило, све је на свом месту...

МИХАИЛО : Био сам у ЗОО врту, животиње нису цвилеле, рикале, нити су се узмувале. Не брини, Јус, тај земљотрес се њима само можда причинио... Припрема се неки земљотрес у главама...

ЈУС : Дворске бабе могу , по неколико дана, да одложе велику нужду. Тек тако - прдну и прође их. Можда је то неки дворски стомачни змељотрес?

МИХАИЛО (прилази Јусу и потура му крст који носи на грудима) : Пољуби крст! (Јус љуби крст) И ја ћу исти пољубити три пута. Спаси нас, Госпoде милостиви, од богохуљења!

ЈУС (покушава да одвеже џак са плевом. Из офф-а се чује бучно навијање, подстицање бициклиста. Јус у клечећем положају окренут публици. Наполеон возећи бицикл сценом прегазу ногу Јусу, и сруши се) Јој, моја ногааа!

НАПОЛЕОН : Ово је диверзија! који те је само враг ту поставио, матора будалетино!

МИХАИЛО : Обогаљи човека, младићу, зарад чега?

НАПОЛЕОН : Попчино, хоћеш ли да ти почупам браду, пизда ти материна!?

МИХАИЛО (спушта крст са груди Наполеону под нос) : Бежи, мраку, стиже те сунце! Бежи тамо где се ништа не сеје, где мрак царује, где се нечастиви поболео! Одступи! (Зачује се сирена полицијске патроле)

ЈУС : Стиже помоћ! Јој, нога ми је смрскана!...

НАПОЛЕОН (подижући бицикл): Ти, кретену! Направио си удес и скандал! Поништио си моје најбоље време пред светском јавношћу. Теби ће помоћ стићи на куково лето! (Седа на бицикл и одјурју са сцене, у мрак)

ЈУС : Јао, обележен сам за читав живот... А и ови (показује у правцу полицијске сирене која јењава у даљини) , одоше за својим врагом!

МИХАИЛО (довуче џак до Јуса и подметну га под његову повређену ногу) : Плева је мека и топла, лакше ћеш поднети болове.

ЈУС : Сам Бог је послао ову пlevу овде и сада.

МИХАИЛО : Данас ни болнице не раде. Али ја имам кума који се разуме у лечење костију и убоја, помоћиће он ! (Покушава да подигне Јуса и понесе га видару, али увидевши да за то нема снаге одлази иза сцене и дозива) Народе, о народе, помозите нам ако за Бога знате, браћо!

КРАЉ (долазећи) : Ко то запомаже?

МИХАИЛО : Ми, а ко би други?

КРАЉ (прилази Јусу) : Шта се десило?

ЈУС: Вести Радио Рима! (показује на радио апарат) Бициклисти ће ми доћи главе!

КРАЉ : Трка је завршена пре него што је и започела због

Весела мумија. Криве кике. Дrame

нерегуларности старта. Само је наполеон не мирeћи се с тим наставио улицама и стигао је први на циљ уз бурне овације. Наш народ је здушно навијао и прогласио - и поред нерегуларности - за победника наполеона! Чак му је и Генерал уручио пехар уз аплаузе неколико акредитованих дипломата из пријатељских земаља. ..Оборен је светски рекор и кога брига за вашу ногу? Не бих ни ја чуо запомагање да се нисам извукао са општег славља ...

ЈУС : Значи, светски рекорд ми је пребио ногу?

КРАЉ (шапатам) : Ма какви, фарса! Све је нерегуларно, нема ни речи о светском рекорду...

ЈУС (док га поп Михаило и Краљ износе) : Збогом, славо наличја! Збогом, Отпаде!

На позорницу се спушта мрак.

VIII ОДЛОМЦИ ИЗ СЦЕНАРИЈА БУДУЋЕ КОН-
ФЕРЕНЦИЈЕ ЗА ШТАМПУ ЗА СТРАНЕ И
ДОМАЋЕ ИЗВЕШТАЧЕ. УВЕЖБАВАЊЕ НА
ОТПАДУ. БЕЛОНИНЕ ЧИНИ

БЕЛОНА (прилази масивном столу; дотерује се : поправља фризуру. Лактовима обухвата дојке и подиже иг горе. Има роковник у руци) : Ко хоће много, тај узима мало. Треба иступити лукаво, једно почнеш, нечега се другог сетиш, призовеш опчињавајуће визије ... (Шета позорницом ; прилази цаку и знатижељно га отвара, изненађена је, смеје се) Плева! Да ми је само знати шта ће овде ова плева?! (Окреће се око себе) Боже, ово је стварно феноменалан отпад! (Узима шаку плеве и расипа је) Плева! Као да је читав народ сабијен у овај цак. Ето , господо новинари ! (узима још једну шаку плеве и расипа је). Овако изгледа западна демократија. Почиње у ваздуху, а завршава у блату, или на отпаду!... Тако треба почети! (Прилази МУМИЈИ и успева да му некако подигне клонулу главу) Ко ли је само узнемирио твој сан? Да ми је знати! Тај би већ требало да трчи за својом главом! Да си жив, Оче наш, да можеш да се пробудиш макар на неколико сати, чега би се нагледао! Где су те бацили! У старудију! Нека, нека. Наћи ће теби Белона лепше место - кад за то дође час. (Прилази столу, леђима окренута публици. Гест : подиже руку, као да позива неког од новинара да постави питање. Тим гестом ће се служити и даље) Рат смо изгубили! (Незадовољна, покушава из почетка) У ствари, избегли смо катастрофу, која уништава мале народе. Будућност нам се смеши , а последње године обележене страховтама рата убрзо ће бити замењене просперитетом, прогресом... (Гест руком за ново питање) Да, наш Савез је озбиљан. Приступају му на хиљаде чланова! Из дана у дан је то све масовнији покрет. Милиони су преварени и разочарани празним обећањима политичких странака. Савез зна шта је потребно овом народу, и ја вам могу поновити да ћете се врло брзо уверити у истинитост мојих речи. Знамо ми шта коме треба и убрзо ће свако добити своје. (Поново гест, симулација) Велике силе не желе пропаст нашег друштва. Ко то каже - лаже. Чак и да је тако, ми бисмо се бранили и одбранили. Куба има шећер, Кина има свилу, у Руса је петролеј. Савез се бори за несметани проток робе, капитала, памети. Сличности је много свуда, сарадња, пријатељство и коегзистенција - то је оно што ће на крају победити. (Белона задовољно) Тако треба завршити... Свима ћу доскочити. Домаћи новинари поднеће ваљане извештаје, као и новинари акредитовани из пријатељских земаља. Цинике и некрофиле и моралисте - све оне који у мојим речима буду тржили длаке , уразумићу, призвати памети... Уствари, боље је да тај део посла Генерал заврши, како бих ја остала неумешана и чиста као анђеоло... (Одједном, напрасно, громогласно почне да се смеје) Време је, госпо-

Весела мумија. Криве кике. Дrame

до новинари, берите кожу на шиљак! (Окреће се, узима са стола роковник и одлази у мрак, на стварно суочење са новинарима)

IX ЛЕПО ЛИ ЈЕ ЖЕНСКО ТЕЛО, БАШ ЗАЦЕЛО, КАО ОСКОРУШЕ ЛИС С ПРОЛЕЋА

Марго и Лириан утрчавају на сцену зајапурене, држећи се за руке, раскопчаних блуза.

ЛИРИАН : Кад ускоро загосподаримо светом, преименоваћемо све! Па и назив ове државе - АМАЗОНИЈА : тако ће се звати! Управљаћемо Амазонијом, као Месец таласима Атлантика!... Као да смо већ закорачиле - чини ми се - у то време!... (Стигле су на средину сцене ; Марго јој нежно љуби дојку) Ох, јој, ох!

МАРГО : Нећемо више да се скривамо! Колико сутра захтевају од мамице да издејствује доношење новог закона о браку и о легализацији лезбијства...

ЛИРИАН : Док једне сатире борба за нацију и националну ускогрудост, док други троше снаге на призивање интернационалних фатаморгана, док трећима читав живот пролети у успостављању државица и стицању корице хлеба, ми смо изабрале да живимо у слободи која ја сама себи циљ. Будућност је пред нама, а доношењем тог закона о слободном браку, Белона ће задужити будућа поколења...

МАРГО : Мамица је отишла негде изван куће да увежбава свој наступ за конференцију...Сутра ће осванути дан преплављен крупним словима на насловним страницама свих дневних новина...

ЛИРИАН : Да је на свету још неколико таквих храбрих жена, човечанство би кроз неколико година постало она наша сањана Утопија - Светска Амазонија!

МАРГО: Дођи овамо, приђи ближе, љубави моја! (Започињу љубавну игру мачака. Грле се и љубе. Између њих је онај цак са плевом. Лириан се опружи преко ње. Марго јој раскопчава блузу и милује јој руком груди, клизели нежно уснама по кожи на ниже ; додирује јој рукама стомак, бутине, пипа је између ногу)

ЛИРИАН : Ох... Он нас гледа! (Показује на МУМИЈУ)

МАРГО : Тај не види даље од бркова! (Обузета је љубавном игром и наставља да је милује)

ЛИРИАН : Мајко моја, као је лепо!

МАРГО : Ни сањала нисам да може бити овако... овако...

ЛИРИАН : Што пре закон, закон! Како ми гори свећица!

МАРГО (у екстази) : Никада ме више неће дотаћи рука мушкарчина! Збогом, мушкарчине, збогом, глупи август! ...О, како ми расте, расте, пући ћу... (Марго се сасвим приљуби уз лириан и грчевито је грли као мушко као да жели да је угуши. Распомамљено је љуби по лицу, грлу и не

примећује да се ушуњао Краљ)

КРАЉ : Значи тако!? Ко би рекао?! (Пришао им је сасвим близу) То је то, Лилиан, је ли? Заводиш ми заручницу?

МАРГО : Кретену! Откуд ти? (Ван себе, повлачи хаљину навише) Узми нас! Заскочи нас! Сад смо тако добре! Напуни нас семеном! Пружићемо ти нешто најлепше! Оно што харемске курве пружају власнику харема!..

КРАЉ (шутне ногом у задњицу Лилиан) : Јебо вас бог, лезбејке!

МАРГО : Узми нас, Глупи Августе, пружила ти се прилика која се ретко пружа, олакшај нам! (А онда изнервирана Краљевим оклевањем и бесом, устане и одвали му шамар) Шутирај себе у празне мошнице, мајмуне!

КРАЉ : Шта ћу ја без тебе, марго?

МАРГО : Ено ти уже (показује на уже које виси испод мрежастог крова) , нека ти оно буде заручница и невеста! Оно ће ти помоћи, кад га навучеш око врата и затегнеш, да ти се укрути онај прцољак ! (Марго грубо хвата Лилиан за руком и цима : одвлачи је са сцене) Хајдмо, мила, мамици мојој у њен дом!....

Краљ, стоји укопан у месту, држећи једном руком образ који му бриди од шамара, а другом покушава да махне Марго... Махао је ишчзлој Марго, свом понижењу и срамоти.

X КРАЉ ПОКУШАВА ДА СЕ ОБЕСИ. ДОЛАЗИ ВУК ДОБРИЋ И СПАШАВА ГА

КРАЉ (тумарајући изгубљено Отпадом саплиће се о гвоздену краљевску круну - брише прашину и паучину која се нахватала по њој и ставља је на главу) : Кумови су ми дали одлично име! Какав бих ја доиста био краљ! (Прилази столици изнад које виси уже) Четрдесета ми је, и већ су ми поумирали сви блиски и драги... Без порода сам... Зар ми служба и унапређење могу заменити... Упознао сам чаробни гребенчић и кобни мореуз белоне. Обећала ми је ћерку, а подала ми се као вучица... Ово је санаторијум за умоболне!. (Баца поглед према ужету) Доврага, ја и немам други начин, овако јалов, да се сусретнем са мојом фамилијом! Боли ме ћока за Белонин Савез! За адвокатуру, дипломатску каријеру, Нови поредак! ... (Неспретно се попне на столицу ; откопчава оковратник кошуље, прави замку и навлачи уже око врата. У том тренутку улази, иза леђа Краља, Вук Добрић са књигом под руком. И схвата шта се дешава. Краљ само што није одгурнуо столицу и залелујао се)

ВУК (притрчава и обема рукама обухвата Краља, при том му испадне књига) : Шта то чиниш, јеси ли полудео? Тамо где си намеравао да пођеш амбис је и мрак! А, хтео си да побегнеш? Је ли? Кад је најгушће? Е, не може! У овом историјском тренутку кад су се намерили и Исток и Запад

Весела мумија. Криве кике. Дrame

да униште нашу државу! Сад, кад народу гори под ногама, ти хоћеш да се извучеш, а ко ће бранити наше националне интересе? Зар живот није леп, будало, зар ти није пружио од свега помало?(Краљ скида омчу са врата) Генерал те је већ наименовао за опуномоћеног амбасадора! За који дан путујеш на Гибралтар!

КРАЉ (престрављено): Не! Гибралтар је страшно место! (Стропоштава се на под)

ВУК: Боље бити жив, макар и са модрицама, него мртав и леп! Срамото једна: срећа твоја да сам наишао...

КРАЉ: Лако је Генералу да распоређује! Зашто себе није именовао за опуномоћеника на Гибралтару?

ВУК: А ко ће онда да нас овде чува? Ко да држи батину? Зар имамо бољег?

КРАЉ: Немамо!

ВУК (подругљиво): Види, ставио човек круну на главу и са њом решио да се обеси! (Узима круну у руке) Зар си ти заборавио да смо већ једном најурили краља преко границе, да се никад више не врати. А да се неко од његове фамилије врати овде, ја бих истог часа на супротну страну - преко границе! Ја сам - а верујем и читав наш народ - са краљевима једном већ завршио! (Баца круну преко других ствари. У том тренутку на сцену утрчава наполеон са победничким пехаром у руци)

НАПОЛЕОН: Чика Вуче, ево га! (подиже пехар увис) Подигао сам главни град на ноге! Светска штампа бруји о мојој победи! Читав свет слави. И ви се томе радујете, како видим!

ВУК: Да, сине мој! (Вук га пољуби у чело)

КРАЉ (мрмљајући себи у браду): Генерал уме што други не умеју!

НАПОЛЕОН: Прославићемо моју победу, са свима сам је већ прославио, сада је ред са вама!

ВУК: Али, можда није згодно? Видеће народ.

НАПОЛЕОН: Народ је видео своје и тек ће да види! Зар победу да скривамо?

Са пода устаје и Краљ и сва тројица уздигнутих руку одлазе са сцене у мрак.

XI И СА НОГОМ У ГИПСУ, ОТПАД ТИ ЈЕ МИО, ЈУС

ЈУС (долази, уз помоћ штака. Носи и Пољско страшило. Довлачи се до стола и свали на столицу. Но убрзо се предомисли, устаје и Пољско страшило преноси крај МУМИЈЕ): Е, ту је већ боље. Тамо си само плашило пољске птице. (Дохрамао је поново до столице; утом долази и поп Михаило са новинама у руци, љутит)

МИХАИЛО: Данас је петнаести, а продавац ми је продао новине од првог априла! Да не поверујеш! И шта у тим новинама пише?

ЈУС (кад му се Михаило приближио, узима новине из

његових руку) :Исто, исто, исто, исто!

МИХАИЛО (отвара један стари пакет новина, издваја једну и отвара је) :Ево! ГЕНЕРАЛОВА ПАРТИЈА ТРУДБЕНИКА одржала историјски конгрес. У великој сали пред око 5000 присутних Генерал је поднео уводни реферат. Када је завршио читање, аплауз је трајао 15 минута! Живела ГПТ! Конгрес је завршен иза Генераловог говора и аплауза, без дискусије и поговора... Или ово : " Конгресу ГПТ присуствовале су високе званице из 150 земаља : Кунга Кинга, социјалисти; Алал Халал, социјалдемократе из Недођије ; Џон Чокрља, лабуриста ; Камилјакака комунистички блок Црно - црвених ; Мурмурикуримурмукуеру - леве снаге Азије..." А где су Руси? (Поп Михаило баца новине)

ЈУС: Од прве до последње странице најтиражнијег дневног ТУНГУЗИСКОГ ЛИСТА - извештај са Белонине конференције за штампу! Гле, изоставили су умрлице и временску прогнозу, чак и програме радио и телевизијске станице! Све су, бре, изоставили!... Благо нама : просперитет и прогрес само што не наступе! Жене ће управљати светом и следећим веком. Велике силе не желе пропаст малих држава, Недођије и Тунгузије, и Амазоније... Куба има шећер, Кина свилу, Наполеон ће побеђивати на свим будућим бициклическим тркама... Велика Амазонија ће постати најидеалнија земља на свету! (Јус затвара новине и баца их) Ма, откуд генералу Анђелићу толико снаге кад је он један, а нас има више него плеве у овом џаку?

МИХАИЛО : Генерал Анђелић, као и његови претходници, своју снагу и моћ црпе из наше малодушности, кукавичлука, јефтине рачунице да се сачувамо за нека боља времена.

ЈУС (устаје са столице ослањајући се на штаке) : Обележио ме је за читав живот Наполеон, а не Бог! Види моје ране! (Показује попу Михаилу прелом испод колена) А Белона, као права богиња рата, труби да ће и убудуће побеђивати њени наполеончићи!

МИХАИЛО : Ала те је удесио, искривио си се као страшило!

ЈУС : Да, искривио сам се као гудало! Месо можда и хоће да срасте, али кости?...

МИХАИЛО : Стрпи се, бићеш ти опет прав као стрела! Идем по мелеме... (Одлази да донесе мелеме за Јуса)

XII НИ КАД СПАВА, НЕ МИРУЈЕ, БЕЛОНА

Јус покушава да направи неки ред међу стварима на Отпаду. Премешта их и при том загледа, нашао је и виолину и углављује је између других ствари. Белона долази одсечним кораком - враг је изгледа дошао по своје. Белона проишпа крај збуњеног и искривљеног Јуса и прилази МУМИЈИ.

БЕЛОНА : Многи су те се одрекли, знам, али зажалиће, пасји синови! (Примети и Пољско страшило крај Мумије) Јеси ли ти донео ово страшило овде, а? Ти би да ставиш у исти ред оно најбоље што смо икада имали са страшилом? ЈУС : Госпођо, ово је Отпад!

БЕЛОНА : Ово је нешто друго, ваљда ја знам шта је! Ти си смислио то, инсинуацију и светогрђе ; зар мислиш да ћемо сви ми па и наша држава и некадашњи полет завршити на овом отпаду?

ЈУС (подиже штаку у правцу Пољског страшила и Мумије и ствари) : Ја...не! Ово је стварно отпад и овде су само оне ствари које више никог не занимају!

БЕЛОНА : Ма, шта кажеш! Све саме и бескорисне ствари? (Показује на Мумију) Он је најбољи међу нама! А ти си се прикрао , као лопов у ноћи, и украо нам га, највећег сина свих наших народа и народности!

ЈУС : Не, не, нисам ја. Нанело га је време. Ветар. Његови су га шутнули, испао је из воза, а онда су га неки нашли, ушунjali се ноћу на отпад и ту га оставили... а Генерал је то могао да спречи...

БЕЛОНА (обраћајући се Мумији) : Генерал ни слутио није шта ће се све издогађати! Оче наш! Већ сам наредила да почне изградња Куће од облака са златним гредима , да јој се диви читав свет. Као из најлуђе бајке. Тамо ћу те чувати, најбољи оче и сине, чим мајстори доврше изградњу. Послаћу највише гардијске официре да те пренесу у твоју вечну кућу - трајнију од фараонских пирамида! (Белона прилази Јусу с претећим изразом на лицу) Склони ово пољско страшило где знаш, ти, отпадниче! (Белона одлази , а Јус уплашен и изнервиран штаком млати по стварима, и по радио - апарату. Радио почне да крчи, па умукне. Затим се огласи течан глас спикера. Белона на самом излазу застаје и слуша)

ГЛАС СПИКЕРА : "Генерал је на седници Ратног војног савета земље похвалио досадашњи рад и активности оружаних снага и њихов општи допринос безбедности земље. Пред највишим официрима Генерал је истакао значај Генералове Партије Трудбеника и Женског Савеза за остваривање државне и националне политике, прогреса и просперитета.

Због постојања великих правних празнина, Генерал је данас прогласио мноштво важних закона. Издајемо : Закон о браку. Овај закон поред дефинисања нужних

претпоставки за склапање брака између лица различитих полова, омогућио је и право склапања брака и између лица истог пола, што представља преседан и закон будућности. Доношењем овог закона постали смо прва земља у свету која доноси такав закон. Очекујемо да ће и многе друге земље следити пример Тунгузије. Тиме смо показали и доказали западним демократијама и осталима, да ми гради-мо хумано и праведно друштво - друштво слободних инди-видуа.

Генерал је указом забранио рад политичких партија због недостатка политичке културе и толеранције. Брига над имовином и средствима политичких странака прелази у надлежност државе. Истим Указом, Генерал је забранио и рад тзв. Независних медија и страначке штампе, као и сва јавна окупљања..."

(Саслушавши последње речи радио - спикера, Белона одлази сва озарена у мрак. Тада Јус - да ли због садржаја вести, или због нетрпељивости према техници ? - поново млатне штаком по радио _ апарату. Радио неко време крчи, па затим умукне)

ХИИ СТУДЕНТСКЕ ДЕМОНСТРАЦИЈЕ. РАДИО ЧЕТВРТИ РИМ ИЗВЕШТАВА О ИЗЕНАДНОЈ БОЛЕСТИ НАЈВЕЋЕГ ЖИВОГ ПИСЦА ТУНГУЗИЈЕ

Из off-а се чују узвици демонстраната : Бандо, бандо, бандо, бандо! Јус храмље сценом. Улази поп Михаило - са зембиљом и мелемима, узбуђен.

МИХАИЛО : Устали су против Генералове тираније! Читав Универзитет. Студенти су поставили радикалне захтеве, а Генерал не пристаје на преговоре...

ЈУС : Генерал је забранио јавно окупљање. Недавно! (Показује на радио - апарат)

МИХАИЛО : Студенти позивају Генерала да им се обрати са импровизоване говорнице и саслуша њихове захтеве. А он им је послао јаке полицијске снаге. Само што није дошло до сукоба. Студенти су најурили страначке прваке који су дотрчали одмах да им искажу подршку. (Поп Михаило спушта зембиљ крај Јусове повређене ноге. Подиже Јусову ногавицу панталона и рану испод колена облаже мелемима) Неко се од студената сетио да позове Вука Добрића : многи верују да он има јак ауторитет и заслуге и да ће моћи својим присуством да заштити голоруке младиће и девојке од добро наоружане и обучене Генералове полицијске гарде. Тргом Вечитих Ослободилаца одјекује из хиљаде грла : Вуче, Вуче, оче нације, придружи нам се!

ЈУС : Ма, ко зна где је Вук! Тај увек уме да пронађе добро скровиште (у рату свињац, у миру подрум вилинског дворца) !

МИХАИЛО (превивши рану) :Чудесан је овај мелем!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

Помоћиће ти.

Вук Добрић долази на сцену са пеглом у руци, и за њим се вуче дуг гајтан. Спушта пегло на сто.

ВУК : Са овом се пеглом шро - шта испеглати може!

МИХАИЛО : Студенти те зову!

ВУК : О, има времена! Књижевно вече је тек кроз десет дана!

Из off-а се чују пароле студената у даљини, затим неколико пуцњева.

ЈУС (подиже штаку у правцу гласова и пуцњава) : Генерал је извео јаке полицијске снаге и опкољава демонстранте. Побједе децу, Вуче!

ВУК : Јадни млади људи! Преценили су себе.

МИХАИЛО : Само их ти можеш сада спасити!

ЈУС : Они ти верују! Они те зову! (Показује штаком у правцу гласова) Прозвали су те оцем нације, највећим живим бардом Тунгузије. Зар ћеш допустити да их Генерал прогута као змија жабу? Угушио је све, бре, све, све! Ни иностранство да се огласи. Ћуте - сви ћуте!

ВУК : А ви? И ви сте се повукли овде! Дошао сам код правих пријатеља, верујем. Те младе људе ће спасити - не секирајте се - Случај Комедијант! (Вук Добрић је желео још нешто да каже, али га у томе спречи прегласно крчање радио - апарата)

МИХАИЛО : Антена! антена!

ЈУС : Јок, не помаже антена, већ - штака! (удара по радио-апарату штаком, док се не огласи спикер)

СПИКЕР : "... Прекидамо редовну емисију вести због важне вести која је управо стигла у наш студио... Наш највећи живи писац Вук Добрић у раним јутарњим часовима пребачен је на Клинички центар. Конзилијум лекара који се боре за његов живот констатовао је да је реч о изливу крви у мозак. Читава нација је потрешена овом вешћу. Делегација пишчевих ратних другова, чланови Удружења књижевника и чланови Академије наука и уметности стигли су на Клинички центар, изражавајући тиме наду у оздрављење и поштовање највећем живом писцу Тунгузије! Делегацију академика предводи..." (Радио опет почне да крчи, па умукне)

ЈУС : Ко овде кога зајебава? А? (Јус устаје и додирује врхом штаке Вука Добрића) Леле, леле!

МИХАИЛО : Делегацију академика вероватно предводи Свети Антоније!

ВУК (бришући зној са чела) : Овакве се лажи одавно нису чуле!

ЈУС : Неко жели да те сачува! Јак разлог! Мој Генерале (тапше Вука Добрића по рамену) ... студенти су наша деца и куд ћу ја него међу своју децу! (Ослањајући се о штаке, Јус одлази у мрак)

ВУК : Неко ће ми за све ово платити високу цену! Видеће они свога бога! (љутиг одлази)
МИХАИЛО : Господе, заштити нејаке и народ наш, да крви не буде!

Сцена се затамњује полако потпуно.

XIV ЈУС СЕ ВРАЋА СА БАРИКАДА, КРВАВ

ЈУС (улази са раширеним амрелом, изокреће га и дршку окачи о мрежасту кров Отпада, тако да виси као мртва ћурка.Једва ходајући, изубијан, окрвављен, Јус се стролошга на столицу, вади цигарету из џепа и припаљује. Увлачи дим цигарете дубоко у себе и разрогачено гледа у радио - апарат) Ћутиш?! (Млатне штаком по апарату) Вијају их по квартовима и улицама већ сатима, пребијају и убијају, као шинтери псе, а ти ћутиш! По улицама леже мртве девојке и већ им се од врућине надули стомаци! (Брише мрље крви са лица, пушећи) Има смрти, све је више има! И тек ће је бити! Сабијају све у конзерву. По зидовима крв, по крви муве. Са брда командује Генерал и сачица му верних следбеника кликће. (Баца опушак на под и дуго га гази петом) Где су очеви ове деце? Срам да их буде : набили су се у мишије рупе! Само брижне мајке трагају за својом несталом децом, претученом, похапшеном... Тунгузија мора нестати, јер су Тунгузијци најгори народ на свету, чим све ово може да гледа и отрпи! То већ више није и народ, већ...

Из off-а се зачује глас Наполеона. Јус истог тренутка шмугне под сто.

НАПОЛЕОН (у сасвим црном оделу, као оџачар; преко рамена му је уже, гура бицикл) : Спалиће престоницу Тунгузије! Ни мишеви неће утећи. А ја ћу бити исти као и пре, мамице моја, спретнија од делфина... (Наполеон баца уже преко гомиле ствари. Гурне бицикл кроз ствари као кроз високу траву и одлазећи певуши) Мамице моја, већ је лето,

црвено цвета боранија,
по улицама, по асвалту
вреже погазих точковима -
погазих точковима!

ЈУС (бојажљиво извири испод стола и осматра подручје Отпада) : Колико ли је свежих гробова, кад се Наполеон оволико радује и пева! Колико ли нас је у овој земљи који смо се сакрили као хрчци, туго моја, од њихове деце издресиране да и челик припитомљавају? (Кад се осмелио и хтео да устане, на сцену долазе Белона и Лилиан. Јус брзо шмугне под сто, склупчан и притајен)

**XV АЛИ, НЕ ЛЕЗИ ВРАЖЕ! СВЕ СВОЈЕ РЕШЕЊЕ
ИМА**

Белона и Лириан сигурне да њихов разговор нико не може чути.

БЕЛОНА : Кад већ љубав не зна за границе, уредила сам ваше венчање...

ЛИРИАН : Свет ће то упамтити!

БЕЛОНА : Упамтила сам ја, драга моја! Али, кад већ хоћете, нека вам буде!

ЛИРИАН : Тиме ће највише добити наш Женски савез!

БЕЛОНА : Женски Савез је моја брига, а свадба...

ЛИРИАН : И моја је!

БЕЛОНА : Чека вас Владика Добронародни. Кад сам му се најавила, гунђао је у своју браду...

ЛИРИАН : Венчаћемо се у саборној цркви!

БЕЛОНА : А где другде? Владика Добронародни пристао је да вас венча, лепо је то што се црква дискретно престројава и збацује своју хиљадугодишњу љуштину...

ЛИРИАН : Ко би рекао да ће тај стари богомолац дати пристанак тако лако?

БЕЛОНА : Препустила сам да Владика Добронародни одреди дан и час вашег венчања...

ЛИРИАН : Сва дрхтим! ... Мамице, мамице! Али, што се мора - мора! На ово чекам тридесет година! (Одлазе)

**XVI ВУК ДОБРИЋ ИСПОЉАВА ХРАБРОСТ
ПРЕД МУМИЈОМ. ПА, ТО ЈЕ ЖИВИ ВАМПИР!
НАЈВЕЋЕГ ЖИВОГ БАРДА ТУНГУЗИЈЕ ОБУЗИ-
МА ЛУДИЛО. СВЕ НАС ЈЕ, ОПЕТ, НАМАГАРЧИО
ГЕНЕРАЛ!**

ВУК (сав захуктан стиже на Отпад који изгледа пусто, али загледавши све околно запажа Јуса склупчаног испод стола, насмеје се да га охрабри) : Излази одатле, сад си слободан!
ЈУС (стењући извлачи се испод стола) : Ти се смејеш, теби је лако, ти се увек извучеш! Болестан си и кад ниси, армада те кује у звезде. А тамо (показује руком у даљину) гину деца - меци запечаћују судбине младића!

ВУК : Долазим од куће. Свршено је - све је свршено! Главни град се умирио!

ЈУС : Пребијено је и побијено толико младића, својим очима сам гледао. И сад их вијају по мрачним уличицама, или по затворима. Неки узвикују твоје име. Када би знали оно што ја сада знам: каква си нула и пришипетља!

ВУК : Чекај! Измислили су моју болест да спасу нацију! Моју је супругу лично позвао Он, Генерал! Саопштивши јој да је боље да ја не излазим пред побуњену руљу студената. Генерал је диктирао новинарима саопштење о мојој болести. Моја супруга је све то одобрила, ја о томе нисам

одлучивао. Знате да ме је та вест затекла, као и вас, овде!
ЈУС : Кад се жене умешају у политику, онда се рађају килава деца! Твоја жена је преузела твоју кривицу, а ти убудуће у дебелој мировини пиши своје књижурине и мемоаре, као да се ниси нагледао довољно крви у младости!

ВУК : Чекај! Генерал се поплашио и предухитрио је моју искрену одлуку. Да сам се ја одазвао и стао на чело студената, избио би грађански рат. Тунгузија би била поплављена крвљу. Испада да је боље овако... Похапшене ће претући, поплашити, а онда ће морати да их пусте...

Долази поп Михаило, мантија му је погужвана, пуна мрља. Руке су му кржаве и лице. Хоће нешто да каже на средини сцене, али као да је онемео. Шири и скупља усне. Прилази Јусу и Вуку Добрићу клецајући.

МИХАИЛО : Изгинула су деца, народ наш! Видео сам много лешева и јата гаврана! Откуд толики гаврани?...Смрт и крв их привлаче... Сахранићемо нашу децу, а ко ће нас?

ВУК :Боља времена...

ЈУС (узевши попа Михаила за руку, уноси се у лице Вуку) : Тако велиш - боља времена! ...Срам те било!... Све ће твоје књижурине да стигну овамо кроз годину-две. Препознаће читаоци и народ коначно какав си ти лисац! Жему ти више имаш да се надаш и као човек и као писац? Зар те та проливена крв невиних младића и девојака по плочницима не узнемирује?

МИХАИЛО : Товаре их у камионе и довозе на гробља без белега! Рањени и недотучени јаучу притиснути другим лешевима...

ВУК : Да су ме студенти на време обавестили и пронашли, можда бих ја...

МИХАИЛО : Бавио си се интригама и болешћу својом измишљеном...

ВУК : Генерал нас је све намагарчио, студенте, мене, тебе, прваке странака, народ сав!

ЈУС : Намагарчио је тебе, Вуче!

МИХАИЛО : Спасавали смо децу...

ВУК : Па што вам Господ не поможе?

МИХАИЛО : Из учтивости и због нашег старог пријатељства нећу ти одговорити онако како заслужујеш!

ВУК : Ех, ех, па нисмо на крај срца!

ЈУС : Нас једино смрт, Вуче, може опрати од срамоте!

ВУК (уздрман овим речима нервозно шета, и прилази Мумији, ваљда да сакрије ту нервозу. Чучне испред Мумије) : И њему су, драги моји, претеране амбиције дошле главе!

МИХАИЛО (горко се насмејавши) : Али Он је умро у болничкој постељи оплакиван од читавог света и Тунгузије као врховно божанство...

ВУК : Знам да су га ожалили многи, али ја нисам!...

ЈУС : Ниси, јер је помутио твоје снове и амбиције!

ВУК (као да жели да докаже да се Мумије не боји и да му

Весела мумија. Криве кике. Дrame

она ништа не значи, пипне Мумију руком у пределу срца, али изненада тргне руку) : Еј, па он је жив! Срце, срце му куца!

МИХАИЛО : Куца у твојој глави! (Вук не чује Михаилове речи ; обузела га је дрхтавица ; одједном почиње да цвили као штенне и као да нешто недвидљ иво покушава да одгурне од себе)

ЈУС : Знаш шта, Вуче, то је већ глупа глума и ручна шала! Престар си да би се на тај начин шалио!

МИХАИЛО : Није шала! Еј, па он је...

ЈУС (с неверицом) : Можда се претвара? (Прилази Вуку Добрићу и одвали му шамар, како би га призвао памети)

МИХАИЛО : Пусти га. Сишао је са ума и не препознаје нас!

ЈУС : Тај већ педесет година не препознаје никог!... Хајде да га носимо одавде у његов дом, па нека даље о њему брине његова жена...

МИХАИЛО : Гле! Дрхти као пихтије. Што пре са њим у санаторијум за умоболне!

ЈУС : Али , како? (Показује на штаке)

МИХАИЛО : Помози ми да га набацим на своја леђа. (Јус неспретно помаже. Поп Михаило са полуделим Вуком Добрићем на леђима, одлази, а за њим и Јус)

ВУК (праћакнувши се на Михаиловим леђима продра се из таме) : Живи вампир! Људи, живи вампир!

XVII ДВА БЕЛА АМБРЕЛА, КАО ДВЕ МЛЕЧНЕ ПЕЧУРКЕ У ЈУЛСКОЈ ШУМИ

Раширених белих амбрела изнад глава, Марго и Лилиан у белом, долазе несигурно, држећи се за руке.

ЛИЛИАН : А ко ће бити младожења, Марго?

МАРГО : Ти и ја!

ЛИЛИАН : А невеста?

МАРГО : Ти и ја!

ЛИЛИАН : Тамо ће бити пуно света...

МАРГО : Провешћемо се лудо! (Нежно пољуби Лилиан)

ЛИЛИАН : А кад нам Владика Добронородни пружи бурме и ставимо их на прсте и каже : - А сада пољубите се тајном брака спојене - хоћемо ли се пољубити у име Бога?

МАРГО : Брига ме шта ће богомољци рећи, ми ћемо се пољубити!

ЛИЛИАН : Сви ће нас гледати! Сви!

МАРГО : Урокљиви официри! Чуј, али и за то лека има. Скинемо гаћице и окачимо их као заставе на овом вапшару - тако ћемо бити заштићене од урокљивих!

ЛИЛИАН : Зар пред Владиду без гаћица?

МАРГО : Па неће тај богомољац под хаљину да нам завири?! (Бестидно скидају гаћице и каче их о амбрел који је Јус окачио о мрежасту кров Отпада. Обезгаћене, полазе. Лилиан закачи један део хаљине о крш на отпаду,

тако да јој сева гола бутина до гузова)

ЛИЛИАН : Живети без гаћица - свакако! Промаја ми вршља између ногу као псетање!

МАРГО : Срећа нас чека тачно у подне!

XVIII КРАЉ ПУТУЈЕ У ЧУДЕСНУ ЗЕМЉУ

Долазе Краљ и Наполеон : Краљ носи путну торбу, Наполеон букет цвећа

КРАЉ : Можда ме у тој чудесној земљи неко већ чека, а, Наполеоне?

НАПОЛЕОН : Изобилје вечног пролећа, жене. Трке, трке!

КРАЉ : Можда и сан који досањао нисам? Пауница, једна се издваја, заљубљена у себе...

НАПОЛЕОН : Можда ће мамица моја једну такву пауницу да ти пошаље?

КРАЉ : Одлетела је заувек и нисам стигао да јој се нагледам репа...

НАПОЛЕОН : Чим стигнеш у чудесну земљу, распитај се о тркама и о новим моделима аутомобила. Удеси да стигнем на њихово првоство и ето мене. Можда и тамо освојим победнички пехар?

КРАЉ : Не брини, не брини. (Краљ спушта кофер на под и узима оно уже којим је покушао да се обеси и нежно га помилује)

НАПОЛЕОН : Какво добро уже! (Наполеон спушта букет свећа на сто и пробија се кроз крш старудије до свог ужета ; узима га и прилази Краљу) Ја сам ово уже бацио овде. Лепо је и твоје, али је ово лепше! Узми га и понеси, нека те тамо далеко подсећа на нас!

КРАЉ : Понекад и једно сасвим обично уже може човека да преломи и у живот поврати...

НАПОЛЕОН (гледа на сат) : Пожуримо, ако желимо да стигнемо на Маргину свадбу!

КРАЉ : Свакако, пожуре, Наполеоне! Свадба не може да чека...

НАПОЛЕОН (узима букет цвећа): Стићи ћу! Правац (показује прстом) саборна црква! (Излазећи , Наполеон се окрену) Баш ми је жао што нећеш присуствовати трци на штулама. Свакодневно сам увежбавао, пехар ми не може измаћи ! (Невидљив, из мрака, из офф-а, Наполеон довикује) : Поздрави све у Чудесној земљи, Краљчино!

КРАЉ (спушта на сто уже које му је поклатио Наполеон, затим се пење на столицу и хвата се обема рукама за уже о које се хтео обесити, лелуја. Нешто касније га одвезује и смотава у круг. Пољуби га тако смотаног и силази са столице. Узима кофер и одлази) : Збогом, Отпаде! Збогом, пређашњи животе!

XIX БЕЛОНА, У ДРУШТВУ ГАРДИЈСКИХ ОФИЦИРА, ПОЛАЗИ НА СВАДБУ

Белона, у друштву два висока гардијска официра, улази на Отпад.

БЕЛОНА (тихо, заверенички) : Овде је Он . (Показује у правцу МУМИЈЕ) Кад за то куине час, послаћете поуздане људе да га одавде пренесу у Бајку!

ОФИЦИРИ (једногласно) : Биће како кажете!

БЕЛОНА : Ласка ми што ћете присуствовати свадби и венчању моје Марго.... Ја имам поверења у официре... (Официри се са поштовањем наклоне Белони) Генерал је смирио букаче, бунције и студенте и стране плаћенике! Сунчан је и леп дан одабрала Марго за свадбу!

ОФИЦИРИ : Да, миран и леп дан!

БЕЛОНА : И запамтите! Још се није родио тај који може моје планове да осујети. Ускоро ће вам бити послата лозинка, и ви ћете после тога поступати по мојим наређењима!

ОФИЦИРИ : Поступићемо!

БЕЛОНА : Чудо ће се догодити! Препознаће га и тврђе главе. Сви ће се чудити!

ОФИЦИРИ : Положили смо вам заклетву!

БЕЛОНА : Ослушкујте. Бдијте. Будућност нам се осмехује. Напредоваћете брже од прUTOва покрај воде. Доћи ће час, смаркнуће се, и засјаће светли срп месеца на небу...

ОФИЦИРИ : Нестрпљиво очекујемо...

БЕЛОНА: Ово место (показује рукама око себе) , раселити, избрисати сваки траг о његовом постојању!

ОФИЦИРИ : Биће све уклоњено!

БЕЛОНА: Пожуримо у Саборну цркву да Владика Добронародни не чека! (Подиже обе руке увис и узвикује) **ЖИВЕО ЖЕНСКИ САВЕЗ!**

ОФИЦИРИ (подигавши руке на исти начин) : **ЖИВЕО!!**

Одлазе, у мрак, неповратно.

XX НАПОЛЕОНА, НА ШТУЛАМА, ЗАТИЧЕ ВЕСТ О СМРТИ ГЕНЕРАЛА

На полумрачну сцену улази Наполеон на штулама. Из радио - апарата кркла музика; затим громогласна корачница. Кад Наполеон стигне на средину Отпада, корачница се нагло прекида...

СПИКЕР: Овде Радио Четврти Рим! Ванредно издање вести!

Од последица срчаног удара Генерал Анђелић је у поподневним сатима преминуо у свом радном кабинету. Највећем сину нашег народа није било помоћи, саопштио

је конзилијум лекара. Генерал је и последње тренутке свога живота провео у обављању важних државних задатака.

Датум и место сахране биће накнадно објављени.

Од данас, па надаље, нација је у дубокој жалости...

НАПОЛЕОН (руши се са штупа с криком) : Мамице моја, мамице! (Затим устаје, док из радио апарата јече звуци посмртних маршева, и трчи према излазу вукући обе штупе)

XXI ГРАЂАНСКИ РАТ - ВЕЋ ВИЂЕНО

Поп Михаило и Јус долазе на сцену : Михаило носи на рамену неко копље на коме се лелујају парчићи неке заставе, Јус о рамену носи болничку торбу са ознаком Црвеног крста.

МИХАИЛО (Одбацивши копље на ону гомилу ствари) : Ко би рекао да ће нас генерал тако брзо напустити?

ЈУС : Умре без свеће, напречац...

МИХАИЛО : Сад је све у Белониним рукама! Одмах су јој прикључили полицајци и официри. Њен савез запоседа раскрснице и мостове главног града тунгузије!

ЈУС : Болесно амбициозна жена! Поделила је народ на њен и на наш. Довољно за грађански рат. Видео сам да је део официра и полиције пришао побуњеним студентима. У провинцијама се већ воде крвави окршаји...

МИХАИЛО : Опет страдање и несрећа, а зашто, Господе?

ЈУС : Биће толико гробова да неће бити живих да их преброје!

МИХАИЛО : Зар овом народу није доста гробова и коро-ва?

ЈУС : Док нам се гробови и мртви не помире, несрећа ће над овом земљом и народом имати неограничену власт! Генерал није ништа схватио. генералу се ово морало десити! ...

МИХАИЛО : Могла је да сачека да јој се муж охлади... Ко зна где ће и кости да му заврше?

ЈУС : Саградила је Белона кућу ни на небу ни на земљи са златним гредама за овога овде (показује на Мумију) . Сад ће у тој кући чувати оба покојника... Преселиће их у Бајку. Зна Белона да овај глупи народ једино бајкама верује!

(Из off-а се зачује јека топова у даљини. Топовска паљба се приближава Отпаду и постаје све жешћа. Поп Михаило и Јус чучну на под. Крсте се гледајући према мрежастом крову Отпада. жује се рафална паљба помешана са појединачним пуцњевима. Онда јека борби утихну. Отпад тоне у потпуни мрак)

XXII НИ ОТПАД ВИШЕ НИЈЕ, ОНО ШТО ЈЕ БИО

Јус улази са једном штаком под мишком. У другој руци носи гомилу књига, спушта их на сто.

ЈУС (сам са собом) : По улицама дижу барикаде од књига! Ко би рекао да ће томови одштампаних сабраних дела сада на барикадама да штите слободољубиве? (Прилази свом кишобрану и на њима открива беле женске гаћице, посматра их. У том тренутку утрчавају Марго и Лилиан, у оним белим хаљинама са венчања, без кишобрана, задихане, рашчупане, преплашене)

МАРГО : Овде се више ништа не зна, ни ко пије ни ко плаћа. Ни ко ће коме доћи главе!...А ми смо најнезаштићеније... Ако овамо упадну, силоваће нас...

ЛИЛИАН (показује на Јусов кишобран) : Још увек нас чекају наше гаћице! Обуцимо их! (Као да не примећују присуство Јуса, задиху хаљине и облаче их тик испред Јусовог носа)

МАРГО : Морамо се пробити некако до мамициног скровишта - тамо је најсигурније...

ЛИЛИАН : Тамо је и Централни биро Женског Савеза...

МАРГО (дохвати обе Јусове штаци) : Ово нам може помоћи у одбрани испут... (Пружа једну штаку Лилиан)

ЛИЛИАН : Сад имамо гаће, штаци и одбрану - да видимо сме ли неко да на нас дирне!

ЈУС (беспомоћно) : Штаци - оставите ми штаци - ја се без њих не могу маћи! Шта ћу ја? Куд ћу ја?

МАРГО : Сачекај , будало, крај свега, ако умеш! (Са штакама испред себе, као са пушкама на готовс Марго и Лилиан одлазе и нестају у тами)

ЈУС (љут и ван себе, устане и потрчи за њима) : Ја могу да ходам! Ја могу да ходам! Повратиле су ми се ноге! Еј, људи! Излечен сам!...Догодило се чудо!... (Трчећи напушта сцену, али се убрзо враћа и узима пакет књига са стола) Положићу их на барикаде! (Нестаје у тами)

XXIII БЕКСТВО ИЗ САНАТОРИЈУМА.
СВАКО НА КРАЈУ ДОЛАЗИ ПО СВОГА ВРАГА

Побегавши у општем метежу из санаторијума, Вук Добрић спорим корацама улази на сцену. У рукама држи систем за инфузију (штендлер), који је путем канила (пластично црево) прикључен у његове вене. Пластично црево је дуго. Из гледалишта се чини да је тај систем за инфузију Крст. Ту илузију руше боце које се лелујају кад Вук хода. Као да осваја отпад, миц по миц.

ВУК (стакленог погледа, говори неповезано) : Време смрти!... Време отпада!... Болест је стигла у комуњу... Црвена јој уста... (Скида Јусов кишобран са мрежастог

крова Отпада, баца га на под и гази.) Чија је ово кућа, кад не личи на наш дом, кроз чије прозоре не сјаје светли српови месеца у јулу? (Дужа пауза) Је ли наша?.... Нашшааааааааааааааааа! (Шутира ствари на Отпаду) Трикови, све сами трикови!... Наша је кућа пуна трикова!... мађионичара... Живот ће уништити највећа страст међу страстима... Колико рђе ...прашине!... Надира рђа, прашина... паучина!... Појешће нас... Власти,о власти!... (Застане и спушта на под штендлер. Нежно љуљушка боце за инфузију, као мало дете које се игра. Својом главом опонаша љуљање боце. Затим узима опет штендлер у руке и хода Отпадом) Има смрти! Од гробова се нагнутила ова земља и ова планета. (Прилази МУМИЈИ, опет спушта штендлер на под. Чучнуо је и узео кавез са глобусом - окачио га о Пољско страшило. Разговара са МУМИЈОМ) Ко си ти? (Хвата крај завоја, и полако одвија завој којим је умотана МУМИЈА. Одмотава до краја, и онда угледа обичну лутку из излога величине људске фигуре) ЛУТКА! ЗАР САМО ЛУТКА? (Вук Добрић подиже штендлер и одлази . Негде на крају сцене чврсто грлећи лутку зариди и затим нестаје у тами, неповратно)

XXIV КРАЉ СЕ ВРАЋА

Јус узрујано и убрзано премешта ствари и покушава да од њих направи барикаду на улазу у Отпад. Преноси столице, гура масиван сто. Преко њих баца књиге, џак са плевом, бицикл.

Са друге стране барикаде појављује се Краљ - он прескаче Јусову барикаду - носи у руци кофер са којим је и отпутовао у Чудесну земљу и уже које је понео са Отпада.

Јус набацује ствари на барикаду које је срушио Краљ прескачући је.

КРАЉ : Свршено је! (Баца кофер на Јусову барикаду) Опколили су их и све похватили, као зечеве! (Из off-а се чују пуцњеви)

ЈУС : Ако је свршено, зашто пуцају?

КРАЉ : Студенти победу славе! Белону су извели пред суд народа. (Краљ врти уже око руке. Хтео би да оде са Отпада и придружи се слављу побуњеника. На сцену долази, преко барикаде од старудија, поп Михаило, јашући у једном тренутку на дотрајалим стварима, као Дон Кихот на Росинанту) Победили смо! (Показује поп Михаилу уже) Овим ћемо их повешати о бандере на Тргу Вечитих Ослободилаца!

МИХАИЛО : Ко ме да ти пресудиш? Трчи, Краљу, да стигнеш корист своју!

КРАЉ: Нико се не сме извући! Познајем све из Белониног Савеза! (Одлази са Отпада, у таму, неповратно)

МИХАИЛО (гледајући Јуса како гази по завојима који су остали од МУМИЈЕ) : Краљ! Не могу преврати без

оваквих преливода, као што је Краљ! Они скину кајмак, а народ, обични људи...

ЈУС: Јао, мој Отпаде! Како си се смањо, као си се сузио!... МИХАИЛО: Не кукај и ти, Јус! Сад је читава Тунгузија отпад!... Вук Добрић је побегао из санаторијума, нашли су га студенти мртвог на барикадама... Јадни Вук Добрић! Нико од студената и није могао да препозна славног писца и оца нације. Овако (показује мимиком лица Јусу) , умро је са смешком на лицу! Загрлио је неку лутку, Бог само зна где је нашао! Покушавао сам да му ту лутку истргнем из самртног загрљаја - бадава! Као да је срастао са њом. Одneo сам га онако мртвог заједно са том лутком на праг његове жене. Бог да му душу прости!

ЈУС: Што није умро пре? Живот му је окрњио углед. Али смрт на барикадама је искупила тај Добрићев ... макар и са том грозном лутком...

МИХАИЛО: Сахраниће га у дворишту. У грдном метежу ни умрлица неће да му се појави... Нити ће добити четири прве странице у најтиражнијем ТУНГУЗИЈСКОМ ЛИСТУ. Добрићева супруга је одлучила да га сахрани заједно са оном лутком - тако славни писац оде у вечност у вечном загрљају лутке!...

ЈУС (сагне се и дохвати део завоја, и почне да га намотава идући тамо где је била МУМИЈА) : Украли су га! (Показује празно место тамо где је била МУМИЈА) Украли!

МИХАИЛО: А Можда и нису? Можда је он, Боже опрости, утекао сам? (Показује на завој) Ево му кошулица! Он је живи вампир. Успео је да утекне и одавде, са Отпада!

ЈУС: Остао је само глобус! (Узима га у руке) Ко зна где ће опет да се појави?!

МИХАИЛО: Сачувај Боже! Он је живи вампир. Чим је поново успео да умакне!

ЈУС: Сам није могао! Украли су га његови!

Из off-а се чују звона саборне цркве.

МИХАИЛО (крстећи се): Много је несахрањених широм целе земље на обе стране...Пада опет мрак...

ЈУС: Мрак ће све да помири...

МИХАИЛО (припаљује дебелу свећу и крстећи се подиже је): Потиснућу мрак... Боже, милионе свећа треба упалити од Владивостока до Свете Горе Атонске... да обасјају страшну помрчину и многа заблудела и ослепела срца... Јер Светлост и Господ једино могу да учине невидљиво видљивим, да криво исправе, да немерљиво саберу... да помрачене душе просветле...

ЈУС: Шта ћу ја са мојом душом, оче Михаило? Зар је нисам изгубио када сам се посветио стварању овог Отпада? Много је драгулија овде важних за памћење нашег народа... Овде има грађе за неколико националних архива и музеја...

МИХАИЛО : Постоји време када се жали и сахрањује, Јус. Постоје сада прече ствари. Ако си стварно изгубио душу, ти си у милости Бога. Ти си је онда сачувао... А ја одох да овом свећом посветим пут на онај свет души нашег покојног пријатеља Вука Добрића. Без нас неће да га сахране... (Поп Михаило одлази са упаљеном свећом - неповратно)

ЈУС : Само ти пожури да не закасниш, сад ћу и ја...

XXV ПОЉСКО СТРАШИЛО, НА КРАЈУ, ДОШЛО ГЛАВЕ, ЈУСУ

ЈУС (подиже срушено Пољско страшило, разгледа га) : Колико си пољских птица поплашило! Колико си генерација плашило! Личиш на чудака, али ни човек ни враг ниси! Шта си ти, страшило? (Полази са Пољским страшилом према својој импровизованој барикади, ваљда да на ту гомилу старудија баца и Страшило. У том тренутку два крупна гардијска официра са напереним скорпионима прескачу преко импровизоване барикаде, и одгурнувши Јуса журе до места где је стојала МУМИЈА. Схвативши зашто су дошли, Јус хоће да им објасни) Украли су га! Украли! (Један од официра узима кавез и глобус и разгледа их.) У бајку је једино отишао Христ!.... (Други официр прилази Јусу и отима му Пољско страшило; настаје гужва : официр пуца Јусу у груди, и он пада рањен) Али то је само пољско страшило, страшило, страшило! (Официр испаљује и други рафал у Јуса и он испушта страшило) Страшило - то је справа за плашење пољских штеточина, врана, врабаца... Ваши су сви мртви на правди Бога! (Опет показује на страшило. Официри су у журби узели страшило и носе га између себе као ражањ) Зар ће те њега, страшило, да сахраните? (Официр се окреће и трећи пут пуца у Јуса) Зашто?

ОФИЦИР (на крају сцене) : Нико неће приметити, као што нико ни до данас није приметио! (Баца страшило преко импровизоване барикаде. Други официр вади испод униформе флашу са бензином и излива је преко старудије. Затим подмеће експлозив.) Може ли? Да припалим? (Други официр климне главом и у скоку прескаче преко импровизоване барикаде. И први официр прескаче уз врисак барикаду, припаљује штапин и гомилу старудије и нестаје)

ЈУС (клучећи на поду крвавих руку и груди, гледа мрежасте кров свог Отпада) : Зашто? Али, зашто баш сада, Боже? (Скљока се на под у тренутку кад букну ватра, чији је пламен брзо напредовао. Затим експлозија.)

Весела мумија. Криве кике. Дrame

Сцена полако тоне у потпуни мрак. Из off-а се чују речи
ЕПИЛОГА

*... Поверујеш ли да можеш да затрпаш јазбину, ето звери
немилосрдне,
нестаћеш у подрумима настањеним колонијама бактери-
ја...*

*Слутим да је путовању, и свему, овде крај.
Усред гробне пустоши без људског гласа.
Без пољских врабаца, без врана, без страшила.
Док с погледом упртим у хаос кретања,
унесен у бескрај пустоши и клизећи ка Вечности изазивам
и чекам скок правог тигра.*

*Да ли ће преостати бар неколико гробара
кад гневно Јагње отвори Седми печат?*

*Видех право тигра и схватих
да времена више неће бити,
да се свршава тајна Божја.
Запечатих оно што отпоче,
што се догађа, што се догодило
(јер нико не схвата),
јер су смрт и скок право тигра
неописиви и не могу се препричати.*

*Умирући, узех књижицу отворену у руци
Анђела који стоји на мору и на земљи,
узех и поједох је,
знајући да ће ми загорчати утробу, али устима мојим беше
слатка као мед.*

*И помислих растргнут : треба да пророкујем
пред правим тигром и племенима и језицима
и царевима многим.*

Што и чиним :

**ИСПОВЕДАМ ЈЕДНО КРИШТЕЊЕ ЗА ОПРОШТЕЊЕ
ГРЕХОВА.
ЧЕКАМ ВАСКРСЕЊЕ МРТВИХ
И ЖИВОТ БУДУЋЕГ ВЕКА. АМИН.**

(Крај)

(Београд, 1986 - Пожаревац, мај месец 1996)

(Први пут објављено у Аламанаху за живу традицију,
књижевност и алхемију, 1998, I, стр. 193 - 209, под насловом Видовњак.
Потом је прештампана, под насловом Весела мумија, и са незнатним измена-
ма, у ч; ОВДЈЕ, бр, 349-350-351 - март 1998, Подгорица, стр. 110 - 124)

КРИВЕ КИКЕ

Повест из егзила*

У североисточној Србији праћикован је током 18. и 19. века обичај жићосања жена: чедоморки, њаликућа, убица, итд. Заједница — село је пресудићнице, без обзира на доб и ућлед, обележавала доживоћном жолоћлавоћићу, шћ, шћакве жене су морале да одбаце мараћу са ћлаве иће да своју косу мажу свићском машићу, а ићићом је ућлићу у криве кике које би ићдићле увис и ићврх ћлаве везале у чвор. Жене ићдврћћуће казни заједнице морале су се ићред светићом ићоказивати овако урећене, ићроизведене у Криве кике.

Кад би ко срео ићакву жену, чија је ћлава ићдсећала на лонац са ућићцама знао би одмах о каквој је жени реч. Али да ли је казна била ићо мери дела?

Кажу, да су се жене у ићаквом ићлеменском и ићаићријархалном светићу радо одавале ићороку како би заслужиле ићозив Криве кике. Оне су радо чиниле какво зло, да би одбациле мараћу са ћлаве, е да би са Кривим кикама ићиле кроз народ ићоказујући лейоћћу коју им је ићприрода и Боћ ићдарио. Кад су њихова неићочинствва узела маха, а жене се исквариле ићреко сваке мере, заједница је укићнула ићај обичај. Од обичаја једва да осћта само уречиця: Криве кике.

Да ли је баш ићако?

Деведесетле године ХХ века на ићростћору бивше Јућославије, а ићо свему судећи и ићрва деценија сћилолећа ићрећећ миленићјума ићоново акћићуелизучу ићричу о Кривим Кикама. Чићњениця да зло ићтраћа за лейоћћом.

Ако ићосле ићраићичне балканске кланице злочинци измићчу ићравди, ако слободно ићеићају мећу нама, смећо ли да ићрећућимо да су ићио били наши ићријашћели, комићије, роћјащи, очеви, браћа? Или да су за све ићићо нам се досад десило криве Кике?

Аићаићриди из овоћ ићозорищноћ комада ићокушавају да одћворе на ићио ићићање. Где ћод да се наћу јунаци овако несаврищноћ светића, Криве кике ићознају на свим меридијанима земаљске кућле. Они верују Досћићјевском, ићо коме ће "лейоћћа сћасићи свети", али ваља ићризнаићи да их ићај сћав дакако ићдсећа ићакоће на Криве Кике. Ни сћав који им је ићприближњи да ће "умейћносћи сћасићи свети" их не задовољава, али им се чини разумнићим, баш збоћ ићиоћа ићићо је ућићићја. Јунаци овоћ комада би вам најрадије (ако се морају одредити ићрема живоћћу и сћварносћи еићхе којој ићриићадају) ићреићоручили да у будућносћи Књићу Аићокалиссе, чићићаиће као књићу љубави, а не као ићићо ићојови у самозаљубљеносћи и бућнићу ићроићоведају као књићу о смаку светића. Ећићо, одакле ваља ићочейти. Љубав, ићре и ићосле свећа, љубав уићркос свему. Срећа је да ићакви јунаци још увек неће ићосћије.

А Криве кике? Обрнићте се око себе. Исићричаићте, а да не издаиће своје срце, ићића сћиће видели?

* Овај позорищни комад први пут је објављен октобра 2002. године, под називом **Штаћач**, као 6-а књића неосстварених *Сабраних раћова Александра Лукића*. Овде се штампала под другим насловом, незнатно измењена. Иначе, ова драма је преведена на енглески и може се преузети као бесплатни дигиталац на Вебу Заветина www.zavetine.com/

Лица:

ВИЛИЈАМ Кока Управник једног њујоршког позоришта,
АЛЕКСАНДАР Арсенов, професор енглеског језика,
преводилац

ПАВЛЕ Арсенов студент, Александров сестрић,

НАТАЛИЈА Арсенов лекар, Павлова мајка,

ГАЛИНА Филиповна, глумица,

БЛИЊА Панса, балерина

(У стану Александровог сестрића седе Вилијам Кока и Александар Арсенов сефте пристигао у Њујорк. Сусрет и разговор јј прија. Можда Александар сведочи о успеху књиге Трактат о позоришту 20. века објављеној на српском језику - последњој у низу коју је превео из Вилијамовог опуса, или пак о грозном рату који је беснео на Балкану, где се није знало чији су јавци бивали гласнији а сузе теже. У сваком случају они без чуђења настоје да чују истину о много чему из прве руке.)

ВИЛИЈАМ: Кажем, не обарај кресту!

АЛЕКСАНДАР: Лако је то данас рећи.

ВИЛИЈАМ: Ниси допутовао у локални затвор.

АЛЕКСАНДАР: Колико јуче, прљав и мобилисан, гледао сам из рова смрт најрођенијих. Мој породични дом у Београду бомба је сравнила. Уместо жене и сина чекао ме је земљани зјап, породична историја окончана налик књижевном делу. Нисам имао кога да сахраним. Њихов живот минуо је предамном као вода која протиче испод моста, остављајући ме на броду лудака као какво страшило посуто барутом.

ВИЛИЈАМ: Заточеници успомена заударјају на цвеће у вази са бајатом водом. Схвати, Њујорк је ово. Другачији аршини владају око нас. Овде емигранти или избеглице, стижу са рубова човечанства да би подупирали једни друге. За двеста година развоја одлетели су на Месеца!

АЛЕКСАНДАР: На чему да им завидим? Мени је такав живот неубедљив. Несрећа приближава човека истини, то не треба доказивати.

ВИЛИЈАМ: Ха! Ха! Ха! Диктатори следе своја уверења до смрти! А њих смо се нагледали. Зар не? После несреће, ма како она страшна била, долази понедељак кад живот треба погурати из почетка. Мисли ти што ти је воља! Ако желиш и убудуће препричавати ужас, онда пиши књигу. Наћи ћемо издавача који

ће те учинити богатим! За сад би могао да се латиш посла шапгача у мом позоришту. Кажем ти, не обарај кресту!

АЛЕКСАНДАР: Данашњи свет је рушевина бајке.

ВИЛИЈАМ: У позоришту се лакше подноси чињеница кад се бандити буде преображени у краљеве, избеглице у адмирале а проститутке у васпитачице. Но, од нечега се мора живети!

АЛЕКСАНДАР: Ја се у позоришту не могу одрећи прошлости као похабаног одела? То је лаконско упутство владавине диктатуре просечних духова. Тврдња достојна касирки, молера, возача трамваја, свеукупној пирамиди до шефа државе.

ВИЛИЈАМ: Америци...

АЛЕКСАНДАР: Без ње би свет био, руина. Јелда?

ВИЛИЈАМ: Но? Има и других занимања.

АЛЕКСАНДАР: Звучи као да треба да бирам?

ВИЛИЈАМ: Не обавезујем те да ми показујеш осмех, ако ти до њега није стало!

Свако следи своју легенду! Ако будеш намеран да напустиш позориште, а ти иди с милим Богом! Ја нисам Управник од јуче! Светаца нема ни у хришћанству.

АЛЕКСАНДАР: Нека преноћи!

ВИЛИЈАМ: Наравно! Време ми је да кренем. Кад би знао каква ме јегуља у мом гнезду очекује!? Јегуљица! Стигла је чак из шпанског националног балета у Америку. Њујорк се обрће за њом око своје осе. Мој ножић са два реза, Блиња Панса, како сам је прозвао, брије без сапунице. Колико сутра упознаћу те са њом. Океј! На Менхетну вреди гурати живот испочетка од понедељка.

АЛЕКСАНДАР: Испратићу те! У Београду сам предвече уобичавао да изађем на Калемегдан да удахнем свеж ваздух.

ВИЛИЈАМ: Американци се пењу на Кип слободе да виде рај.

(У стан улази Павле, леп младић. За њим пристиже Наталија, његова мајка, лепша од већине шипарица. Мајка и син долазе са посла. Уморни. Пре би се рекло гладни. Галаме као врानе којима је сланина испала из кљуна.)

ПАВЛЕ: Ала се овде теревенчило!? И Уједињене нације би банкротирале да финансирају овакву пијанку! Алал вера!

НАТАЛИЈА: Пристојан човек пије виски у кући - мом брату није лако!

ПАВЛЕ: Ако је тако, хајде и ми да пијемо?

НАТАЛИЈА: Остао је без жене и сина, без куће. Онакав човек! Откад је стигао у Њујорк и косу чешља натрашке, глава му личи на кров са две воде.

ПАВЛЕ: Ја бих од моје након десет сати рада и четристо цемпера код Стинбека и синова могао да патентирам круњач!?

НАТАЛИЈА: Није то исто! Ти имаш времена. Нуди ти се читав свет!

ПАВЛЕ: Зато си ти пошла замном? Јели? Да ми покажеш истину: шест дана ради а седми одмарај! Да имаш чиме куповати виски?

НАТАЛИЈА: Срам те било, свуд си запршка... Не дирај га, нека пије!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Јашта! Слушаћу како се исповеда: Да се на Балкану није знало чији су јауци бивали гласнији а сузе теже. То ти хоћеш?

НАТАЛИЈА: Опет јово - наново?

ПАВЛЕ: Комунистичка какистократија је отпочела рат, као да је било питање паљења ватре у камину, а сад цмиздре. Хтели су велике државе а добили запрчиће. Море због њих је батина изашла из раја. Ја сам морао да емигрирам. И ти кажеш да ми се нудио свет!? Јесте! Светском одбору за дочек могао сам штафету да понесем!

НАТАЛИЈА: Доста! Ваља вечерати, па одморити. Сутра водимо ујака у Музеј!

ПАВЛЕ: Заузмите ви још ноћас боље место пред њим. Праљуди, костури и наслеђе вапе за вама. Као на каквој живој даћи певајте Интернационалу црнчугама, оборићете их с ногу.

НАТАЛИЈА (нуди Павла храном): Млеко! Паштету! Сардину! Да испржим кајгану?

ПАВЛЕ: Реш печену прасетину ми донеси са забијеном јабуком у њушци. После ње могу да вам певам вашу најомиљенију песму!

НАТАЛИЈА: Ни после ње се ти не би укалупио, ни у клин ни у плочу!

ПАВЛЕ: Мени је суђен штрикерај или предioniца! Прва класа - друга класа, отпад! Балканска беда свуд ме прати!

НАТАЛИЈА: Други су криви што је рат почео, утуви у ту своју главу. Да смо се ја и ујак питали не би га ни било. А, то је друга прича! Одавно би ти окончао студије, и био професор! Зато не кукумавчи више. Демократске власти су победиле шкарт у Београду од ког си побегао. Шта чекаш? Опрост је ступио на снагу?

ПАВЛЕ: Сума сумарум, мени је живот дат да би га трошио. Прекинуо сам студије, избегао мобилизацију, постао индустријски радник. Имам захвалну биографију да постанем писац, или слепац?

НАТАЛИЈА (Приноси храну на сто): Ујак је као маче, није отишао далеко од куће.

ПАВЛЕ: Врзма се около? Нисте ви цаба близанци, док зујите удружени као првоборци око логорске ватре!

НАТАЛИЈА: Слушај, дара је превршила меру. Ујак није туђин!

ПАВЛЕ: Над Савом и Дунавом имао је Калемегдан за размишљање нађођен као качкет. Ако су му жена и син погинули, и ако му од куће оста само рупа на Врачару, што није остао тамо да их жали?

(У стан улази Александар, са плућима пуним ваздуха!)

АЛЕКСАНДАР: Good evening coysins! Good evening! Улице Менхетна блеште обасјане рекламама као да сунце данима не залази!?

ПАВЛЕ: Дрма те културни шок, ујаче! Пропевао си енглески. Good evening! Good evening cousins! Шта би са крилатицом коју си доскора вртео: Причај по нашки да те цео свет разуме! Бастра смлатила националне рогове!?

НАТАЛИЈА: Празан стомак је свуд исти.

ПАВЛЕ: Чекамо те стрпљиво! Надам се да си овде пронашао себи какву чуку?

АЛЕКСАНДАР: "Америка живи под диктатуром која има, сасвим парадоксално, привлачан изглед што подстиче самоуништитељске нагоне у људским бићима. САД су огледало лудила у коме живимо, оне су доказ да је победио најгори облик комунизма, достојан Стаљина, у знаку тријумфа новца и привида." Ако баш хоћеш да знаш, овде се може видети то и без Брега за размишљање " Америка је пропала..."

ПАВЛЕ: Значи, бежанија испочетка!

НАТАЛИЈА: Ставите тачку на размирице, ми немамо рођенијих од нас самих на овом свету!

ПАВЛЕ: Проповедаш ко владика Николај Велимировић, прво породица, затим комшија, село, отаџбина, па остали! А ми смо све то у цуту прегурали. Нико није крив, а ми смо ту где смо!

АЛЕКСАНДАР: Хоћеш да седимо и ћутимо као Енглези са залогјима у устима!?

ПАВЛЕ: Та би нам лекција била ваљанија од претварања стана у кафану. Не морају сви Срби да се окупљају код нас на по једну чашу.

НАТАЛИЈА: Ни реч више нећу да чујем!

АЛЕКСАНДАР: Млад човек мора да меље као воденица. Што се мене тиче, ја бих могао да испијем још једну флашу! У цуту!

ПАВЛЕ: Пиће ти није пријало у Београду?

АЛЕКСАНДАР: Тамо сам се наливао као бачва. Српске кафане подсећају на гробље, на коме човека нема ко да чује. Да сам бар једног пријатеља имао тамо да ми наздрави.

НАТАЛИЈА: Престаните!

ПАВЛЕ: Овде си га нашао, уместо шљивовице љуштите виски!?

АЛЕКСАНДАР: Шта нам фали?

ПАВЛЕ: Онда наздрављај! Нису Срби бадава разјурени по свету!

АЛЕКСАНДАР: Гост са ким сам ја данас пио није наш. Али, по судбини нам је најближи!

ПАВЛЕ: И тај је претпостављам изгнаник?

АЛЕКСАНДАР: Са стажом! Главом и брадом, Вилијам Кока. Писац и редитељ кога сам преводио!

НАТАЛИЈА (Збуњено): Откуд он?

АЛЕКСАНДАР: Управник је једног позоришта у Њујорку!

ПАВЛЕ: Дисидент, познат по ставу да су му књиге боље дипломате од њега самог?

НАТАЛИЈА: Он?

АЛЕКСАНДАР: Чим сам му телефонирао, дојурио је код нас. Седео је за овим столом.

НАТАЛИЈА: Вилијам Кока?

АЛЕКСАНДАР: Цут му је као дуга после кише!

ПАВЛЕ: Ко би рекао?

АЛЕКСАНДАР: Нуди ми место шапгача у позоришту.

ПАВЛЕ: Хвала Богу да нећеш више шапутати предамном!

АЛЕКСАНДАР: "На Менхетну живот треба погурати из почетка од понедељка", каже Кока.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Паметан човек. Штампa бруји о њему из дана у дан.
НАТАЛИЈА: Ти све знаш!?
ПАВЛЕ: Од кад сам побегао из подрума официјелних београдских лудака у дневник сам бележио и појединости о животу у Њујорку.
АЛЕКСАНДАР: Млад си ти да бележиш живот!?
ПАВЛЕ: А ти си, таман у годинама да се исповедаш предамном?
АЛЕКСАНДАР: Нисам ја крив што други не желе да ме чују!
ПАВЛЕ: Окрени, обрни мој дневник и твоја исповест су добра драма.
НАТАЛИЈА: Зар, не умете да будете другачији!?
АЛЕКСАНДАР: Американци нећемо никад да постанемо!
ПАВЛЕ (Устаје од стола и креће у спаваћу собу): Нашу драму би могао да препоручиш Коки.
АЛЕКСАНДАР: Делај. Не бацају се сви први кучићи у воду.

(За столом остају Александар и Наталија.)

НАТАЛИЈА (кад је Павле изашао из собе): Вилијам Кока?
АЛЕКСАНДАР: Јес!
НАТАЛИЈА: Седео за овим столом
АЛЕКСАНДАР: Јес!
НАТАЛИЈА: Овде!
АЛЕКСАНДАР: Ту.
НАТАЛИЈА: Кад си нас упознао на БИТЕФ-у имао је глас тетреба!
АЛЕКСАНДАР: Богами и он се сећа тог тренутка оствареног у Београду.
Све би другачије било да те тад нисам њему представио као своју најбољу пријатељицу.
НАТАЛИЈА: То се не може мењати.
АЛЕКСАНДАР: Као покварена грамофонска плоча понављао је данас догoдoвштинe са тог БИТЕФ-а. Забављао се као нигде у свету - сећа се и командира што је сочно псовао, кад су нас привели у станицу милиције на Звездари, коме је безазлено понављао: "Какви сте ви то комунисти? Титу морају да одсеку ногу!"
НАТАЛИЈА: Уноћи кад сам затруднела са њим, мени је говорио: "пиј из моје чезње".
АЛЕКСАНДАР: Ич се није се променио?
НАТАЛИЈА: Је ли ожењен?
АЛЕКСАНДАР: Не!
НАТАЛИЈА: Кад ме је пољубио у Београду, нашалио се: "жене ће после овог пољупца у мени умирати брзо као ветар!"
Девојачки понос ме је спутавао да му верујем, цаба ме је после шест дана запрoсиo. Овај брош ми је поклонио у ту несуђену свадбену ноћ.
АЛЕКСАНДАР: Никад није касно. Од понедељка треба живот погурати из почетка, тврди он. Та лекција мора да се учи!
НАТАЛИЈА: Шта да му кажем кад се сретнемо?
АЛЕКСАНДАР: Испричај му свој живот, од београдског пољупца!

НАТАЛИЈА: Од...?
АЛЕКСАНДАР: Што да не!
НАТАЛИЈА: А тајна? Шта ће на то рећи Павле?
АЛЕКСАНДАР: Ваљда ће се обрадовати оцу! Прилика је да сазна!
НАТАЛИЈА: А Вилијам?
АЛЕКСАНДАР: Он ће при њиховом првом сусрету уочити ко му је Павле!
НАТАЛИЈА: Стрепим!
АЛЕКСАНДАР: Само се ватра не мења сестро! Пусти их да те чују!
НАТАЛИЈА: Као да ми је срце пуно сачме!
АЛЕКСАНДАР: Без бриге, имаћеш о чему да им причаш. Цапорићеш као кокошка од раног јутра.
НАТАЛИЈА: После свега!?
АЛЕКСАНДАР: Ја причам као човек отупелих инстиката кога је рат сломио. Не угледај се на мене.

2.

(Након неколико недеља ујак и сестрић се припремају да крену на премијеру позоришног комада.)

ПАВЛЕ (Улази у собу у којој седи Александар, обучен за излазак): Постали смо веселији. Гардероба је видим одабрана по мери, а и фризура је поправљена, ми не кукумавчимо као раније. Како је кренуло, девојке ће нас салетати после премијере. Ма, удри бригу на весеље ујко. И погребник да те сретне, потврдио би твој оптимизам!
АЛЕКСАНДАР: То ми пише на челу!?
ПАВЛЕ: Крупним словима.
АЛЕКСАНДАР: Јеси ли се ти спремио?
ПАВЛЕ: Запазили би ме и у Косовском боју!
АЛЕКСАНДАР: Кад мртав прдне?
ПАВЛЕ: Добро, де!
АЛЕКСАНДАР: Баш си несрећа!
ПАВЛЕ: Ево шта се добија, кад несрећног упосле, ти си школски пример.
АЛЕКСАНДАР: Шта ти знаш о несрећном човеку?
ПАВЛЕ: То што ти не знаш.
АЛЕКСАНДАР: Философски одговор?
ПАВЛЕ: Непогрешиво осећање. Хоћу да ти кажем, ја ценим живот. У сваком тренутку осећам његову пуноћу. Свака будала може да погине и умре кад јој се прохте!
АЛЕКСАНДАР (Прекида овакав тон разговора): Време је да кренемо, а ње нема?
ПАВЛЕ (Узима флашу са вискијем и налива чаше обојици): Да разбијемо трему. Чашица вискија ће нам омекшати боре на лицу. Са једном ћемо ући као тане у позориште. Са две... Шапутаћеш реплике као калемегдански славуј.
АЛЕКСАНДАР: Пиће никад не одбијам!
ПАВЛЕ: У то име сипаћу још једну.
АЛЕКСАНДАР: Три чашице се не свађају!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Наздравимо, за премијеру!

АЛЕКСАНДАР: "Лименом добошу" у Њујорку!

(Наталија се враћа из куповине, улази журно у стан.)

НАТАЛИЈА (Носи букет цвећа у рукама): Кога чекате?

ПАВЛЕ: Кренули смо!

АЛЕКСАНДАР: Скоро!

НАТАЛИЈА (премишља): Идите без мене!

ПАВЛЕ: Да је у питању посета музеју трчала би она!

АЛЕКСАНДАР: Али Наталија? Обећао сам Вилијаму да ћу вас довести на премијеру! На шта то личи?

НАТАЛИЈА: Другом приликом!

ПАВЛЕ: Хајдемо ујко. Није за њу позориште!

АЛЕКСАНДАР: Наталија!?

НАТАЛИЈА: Остајем! Читаћу "Кућу светих ратова" уз музику!

ПАВЛЕ: Е а онда ће изаћи на терасу и дивити се месецу, погађам!

АЛЕКСАНДАР: Тоцило нема куд да побегне. Сутра и прекосутра небески лонац чекаће те на истом месту? Чујеш ли ме Наталија?

НАТАЛИЈА: Идите!

АЛЕКСАНДАР: Шта то треба да значи?

НАТАЛИЈА: Пожурите!

ПАВЛЕ (Пре но изађе са ујаком из куће, рече мајци): Време је новац на Менхетну! Бај, бај! Лектира ти је на мом столу!

НАТАЛИЈА (Угурава букет цвећа Павлу у руке): Научи се бонтону. Само барабе иду без цвећа у позориште!

АЛЕКСАНДАР: Не могу да верујем? Ето! Ја збиља не могу да верујем?

(Наталија остаје сама. Као да трага за нечим, узнемиренија од било које свраке, шпартга по собама стана. Из једне од њих доноси у рукама књигу, онда прилази музичком стубу, претурга по ЦД- теци, одабира ЦД-ром и пушта музику. Потом гаси централно светло, и излази на терасу. Навике су удобан затвор. Нек јој је!)

3.

(Павле и Александар галаме пред вратима стана. Грђе но српски регрути кад пођу у војску. Слободнији мислиоци могу претпоставити да им из душе куљају силе органске хемије, вински подрум.)

АЛЕКСАНДАР (Улази у стан, стиска прекидач и светло их окупа): Какав свет! Све голи мађионичари! Да ме црнци опељеше у метроу!? Замисли? Они за које треба да нагађаш, кад се смеју, а кад плачу!? Док сам гледао у њихове усне набреклице од тракторских гума, покушавајући да разазнам шта се око нас дешава, извуклоше ми новчаник из џепа. Ко би рекао да су такви?

ПАВЛЕ: Не галами!? Украли ти двадесет долара!? Кукаш,

хоћеш да те чује читав континент. Само фали да изађеш на терасу, да им пљунеш у лице! Мислиш амери не знају где се окупљају овејани лопови! Чекали су тебе да им посолити. А кад су те геде и цигани пељешили по Београду, ћутао си. Говорио си: нека! Наши људи. Сиротиња! Дивио си им се на Зеленом венцу, да не помињем таргет сеансе на Бранковом мосту! Срам те бре било! Критикујеш америчку сиротињу! Поштен свет!

АЛЕКСАНДАР (Ненападно креће ка вратима терасе. Ветар је залелујао завесу, пре но што је изашао ван.): Боже драги!? Чудо! Павле, дођи. Словенска душа спава на тераси као анђео. Погледај! Да је будимо!

ПАВЛЕ (Не излази на терасу): Није упутно! Чим се пролепша време, она усни под месецом, као да спава под шљивом у дворишту оргачке викендици на Авали! Проверено!

НАТАЛИЈА (Изненађено као човек који је тргнут из првог дремежа, улази у собу): Оооо! Стигли сте? Изгледате опарени као "Еро са оног света"

АЛЕКСАНДАР (Улази за Наталијом у собу): И ти би да су те црнци оцепарили тако изгледала. Шта велиш? Ухватили смо те попут ластавице у дремежу!

ПАВЛЕ (Ујаку): Не бој се, она није као ти. Та се не исповеда. На муке да је ставиш као малог Радојицу, ни тад не би препричала своје снове!

НАТАЛИЈА (Узима флашу кокаколе и налива чаше сваком од њих): Ух, брате! Гледате ме као да сам, не дај Боже трчала гола улицама Бруклина!?

ПАВЛЕ: Шта сам рекао?

АЛЕКСАНДАР (Помирљиво): Пустимо шалу на страну.

НАТАЛИЈА: ... И? Како је било у позоришту?

АЛЕКСАНДАР: Премијерно!

ПАВЛЕ: Овације! Шаптача су чули и задњи редови. Публика му је аплаудирала са балкона мислећи да је позоришни трик у питању. Галамио је сакривен иза завесе као да се предамно исповеда, прича човек, као да у Белој кући стоји за говорницом.

АЛЕКСАНДАР: То се изгледа само теби причинило!?

ПАВЛЕ: Мени нису аплаудирали. Јок! Јок! Но теби. Али ти и не осећаш да си зрео за лекара. Постао си тврдоглав инација, нећеш да признаш да те је бомбардовање Београда избацило из седла. Оглувео си. Глумцима си добацивао реплике, као да са Калемегдана псујеш савске аласе у чамцу.

НАТАЛИЈА: Ви као да нисте ни пратили премијеру, изгледа да сте тамо ишли да оцењујете један другог!

АЛЕКСАНДАР: Павле има душу писца почетника. Он све види, све зна, све би да критикује!

ПАВЛЕ: Ма немој? Говорим само о ономе што ми је на премијери засметало. Нисам ћорав да не приметим да је усред Америке публика дошла накинђурена са особеним националним крпама преко тела. Зар није тако? Руским глумцима су око врата висиле бабушке као клепетуше. Све се чудим како ти ниси натакао шајкачу на главу!?

НАТАЛИЈА: Њу је ујка теби донео у аманет!

ПАВЛЕ: А ја је поклањам теби да ти се нађе, нек имаш у шта насадити пилиће кад се вратиш у Београд.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

АЛЕКСАНДАР: Како си ти Павле безобразан човек? Ко би рекао? Превиђаш да си био гост у најпрестижнијем позоришту. Вилијам има светски реноме. Заслужен. Критичари се управљају по њему од часа кад је дебитовао у позоришту. Време су међили на пре и после Коке ко да пресецају јабуку. Мислиш случај је да су се угледници слили са свих страна, тискајући се, не би ли присуствовали премијери. Правиш се Тоша, а чињенице говоре да се није могао отрести од новинара на коктелу.

ПАВЛЕ: Е то је тек посебна прича! Зар не? Само ти ниси приметио како их је осорно терао од себе. Био сам му ја занимљив, јели? Па да младо месо. Залепио се уз мене као таксена марка. Очи су му искочиле као сарма кад си нас упознао.

НАТАЛИЈА: Што је врућина?

АЛЕКСАНДАР: Увиђаван човек!

ПАВЛЕ: Божији тип! Мене је одабрао да грли пред званицама током вечери. Угризао сам се за језик неколико пута да му не одвалим шамарчину. Уздржавао сам се, наравно, због тебе. Тај твој пријатељ са светском славом је неопојан хомић! Овако се избецио гледајући ме. Очи су му сијале као код изненађене мачке у мраку!

НАТАЛИЈА: А ујка?

ПАВЛЕ: Он је тек био звезда вечери. Глумица Галина Филиповна није се одвајала од њега. Руска душа. Изражавала се пред њим као песник. Замисли, понављала му је по стоти пут, мало по руски, а мало по енглески: "Ну, Александар, како имате дивне очи, тако краснаје очи нисам видела од кад сам пошла из Москве!" А он уместо да се бави њом, као сваки нормалан мушкарац, наздрављао је из часа у час Коки: "Живели! Ово је твој срећан дан Вилијаме. Ово је значајан тренутак за све нас Вилијаме" разнежио се само што не пева.

АЛЕКСАНДАР: Зелен орах, Наталија! Зеееелен!

НАТАЛИЈА: Као да имам грозницу!/? Освежите се већ једном!

ПАВЛЕ (наставља са причом): Од њих нисам могао честито да проговорим са Блињом Пансом - балерином. Лепотицом. Да си видела како ме је гутала својим плишаним шпанским црним очима, трнуо сам од њих. Да допала ми се. Морао сам из ината да је пољубим пред публиком пре но пођосмо кући, безобразно јој заказујући састанак. Кока је зинуо од чуда, вероватно разочаран што ме није освојио, курвин син.

АЛЕКСАНДАР: Вилијам није заслужио такав простаклук!

НАТАЛИЈА: Дрма ме грозница! Освежите се! Не могу да слушам ту савремену америчку бајку!

ПАВЛЕ: Онда да је запечатимо!

АЛЕКСАНДАР: Боље и то но да се понављамо!

ПАВЛЕ: Е кад је већ тако, наставите са кукњавом! Америка мора да чује ваш глас. Ви имате о чему да им причате. Изађите на терасу, дерите се како сте оцепарени, или се пак довикујте између себе, нек сазнају како ваше словенске душе понекад спавају над њиховим главама будније од анђела. Ја идем да допишем ту драму!

АЛЕКСАНДАР: Гурај почетнице!

НАТАЛИЈА: Зебем, просто ми је хладно!

ПАВЛЕ: Не марим ич за ваше губитништво. Човек који бежи, живи, каже једна пословица, ту философију научио сам без вас! Слушајте вамо! Ја уважавам и признајем љубав, љубав и опет љубав. Љубав изнад свега! Љубав упркос свему! За оним црним шпанским очима пошао бих на крај света!

АЛЕКСАНДАР: Што је баби мило то јој се и снило!

ПАВЛЕ: Не упрошћавајмо живот на тај начин. Јер живот је увек нешто друго! Размишљајте о томе. Сутра крећемо на одмор, видећете путовање на север има смисла.

НАТАЛИЈА: На север?

ПАВЛЕ: Према Канади.

АЛЕКСАНДАР: Шта ћемо тамо?

ПАВЛЕ: У држави New Hampshire узвисио се планински шиљак кога зову "Стари човек у планинама", вредан посете. Уз пут нам је и Concord где живи један српски песник. Банућемо му ненајављени у кућу да га обрадујемо.

НАТАЛИЈА: Дугачак пут!

ПАВЛЕ: Као да путујемо из Београда у Скопље!

АЛЕКСАНДАР: Добро де! Част је посетити песника! То је довољно!

ПАВЛЕ: То је утешно. Ништа нас не може спречити да се попнемо на шиљак који сам предложио.

НАТАЛИЈА: Било би умесније да га прескочимо!

ПАВЛЕ: Какви сте то људи? Посматраћемо Европу како јој и приличи са висине. Ако буде среће одакле ћемо видети и укрупњена минарета у Сарајеву. Не постоји бољи Брег за размишљање од њега у Америци. Тамо нас неће мимоићи ведро ноћ. У земаљском животу по први пут бићемо најближи Месецу?

(Павле одлази у своју собу. Наталија и Александар излазе на терасу као какви препотопски завереници. Са каквим наумом у главама не да се наслутити.)

4.

(Павле и Александар листају новине. Час читају, час причају. Без длаке на језику. Што каже Наталија "непоправљиви Арсенови".)

АЛЕКСАНДАР: И!?

ПАВЛЕ: Смак света је одложен!

АЛЕКСАНДАР: Свака шуша уме тако да одговори!

ПАВЛЕ: Што ме онда питаш "и"?

АЛЕКСАНДАР: Заглибио си са Блињом Пансом. Поруменео си, гледам, црвене ти се образи као да су умочени у мору њене мадридске крви, од кад си са њом?

ПАВЛЕ: Гледај своја посла ујко! Претурај странице новина како већ умеш данима да чиниш, тражи вести о Србији! Мој живот је приватна ствар, што би у поверењу требало да значи. не тиче се никог.

АЛЕКСАНДАР: Најлакше је рећи: два и два су четири. А то

Весела мумија. Криве кике. Дrame

што си преотео Коки љубавницу, није шала. Признао ти или не, та авантура се коси са добрим укусом!

ПАВЛЕ: Опет попујеш, као да смо у светосавској цркви!

(Њихов дијалог прекида пријатан звук телефона. Александар устаје да подигне слушалицу. И Наталија улази у собу са намером да то учини. Али он је већ одговорио. Домаћица застаје, као да је позив намењен њој. И то се дешава.)

АЛЕКСАНДАР: Алооо!... Да!... Јесте!... Можете!... Можете, како да не?... (Прекрива дланом микрофон слушалице обраћајући се сестрићу) Шпанска јегуљица!

ПАВЛЕ (Преузима слушалицу од ујака и ван сваке сумње започиње разговор без устезања): Мила Моја!... Не, не никако!... Сигурно... Не кријем се... Чекам те у мом дому!... На шпанску свадбу? Зашто да не? Ујак и мајка управо крећу код неке румунке, да им чита судбину гледањем у пасуљ!... Треба да научиш да Балканци ма шта причали о себи, у Америци личе жешће но јаје јајету! Невероватно, али је тако! Видимо се! Кис! Кис!

НАТАЛИЈА (чим Павле оконча телефонску везу): Није умесно да заказујеш састанак пред нама!

АЛЕКСАНДАР: На шта то личи?

ПАВЛЕ: Избегните лекцију о моралу. Океј! Ако вам је стало до традиције, а ви, изволите у храм. Попови су божји људи, они имају времена на претек да слушају овчице из стада, како им се уста не би развукла у зевању.

АЛЕКСАНДАР: Онда затворимо очи, пустимо човека нек черечи туђу љубавницу!

ПАВЛЕ: Кумим вас, ослободите ме накарадног наслеђа. Суфлера препоручите неком другом. Пошгујте да вам досад нисам држао придике? А могао сам. Колико јуче шкргутали сте као песак под ђоновима ципела. Морао сам да знам кога је и како рат сломио. Ујак је показивао чак и свемир по коме лутају несхрањене душе његове жене и сина! Да! Да! Кад толико држи до морала што им није подигао споменик за годишњицу, како се ваља!? Сад не би био жалостан због шпанске јегуљице. Да има памети трчао би за сукњом Галине Филиповне по позоришту! То је живот. Колико сутра саопштио би нам: женим се са њом. И? Шта би ја требало да кажем? Псећа свадба? Јели? НАТАЛИЈА: Јели не јели, боље да си бирао девојку међу београђанкама избеглим за нама у Њујорк! Како су само лепе! На сваком кораку их има. Правиш се Тоша. Само ти незнаш да свака птица тежи своме јату.

ПАВЛЕ: Сиктер бре, проводације!

АЛЕКСАНДАР: Безобразлук!

НАТАЛИЈА: Како то причаш са мајком!

ПАВЛЕ: Са нормалним светом бих причао другачије! Мене греје љубав, уразумите се! Љубав пре и после свега, упркос свему. И добро је док је тако. А ви? Крећете полако. Путуете! Хајде упарадите се и пођите, дијаспора вапи за вашом посетом!

(Наталија и Александар излазе главом без обзира из куће. Павле не мари због тога. Пушта музику и заваљује се у столицу.

Будан сањари, што је за похвалу. Шта би уосталом могао да чини заљубљен човек, који верује да љубав ретко касни. Случај потврђује и Блиња Панса, као ветар на угарак стиже на његов праг.)

БЛИЊА (куца по вратима, и провирује унутра, шаливо): У кућици ко ме чека?

ПАВЛЕ (креће јој у сусрет): Чежња!

БЛИЊА: Јача од сваког бика!

ПАВЛЕ: Опрезнија од ловачког кера на ивици шуме!

(Њихов дијалог се развезује сам по себи, као пертле у води)

БЛИЊА: Ми смо чудаци Павле!

ПАВЛЕ: Балони!

БЛИЊА: Летимо?

ПАВЛЕ: У главним улогама!

БЛИЊА: Где узбуђује мушки нос!

ПАВЛЕ: Успаљене светице!

БЛИЊА: Из реда?

ПАВЛЕ: Посвећеног!

БЛИЊА: Путника кроз свемир!

ПАВЛЕ: Рецимо!

БЛИЊА: У љубави!

ПАВЛЕ: Увек!

(Сага подсећа на шифровану љубавну предигру. А пошто од памтивека ретке жене краси иницијатива и представља њихову јачу страну у бићу, балерина се успентра уз младића, љубећи га, док не уобручи ноге око његовог паса. Млади људи кипте као узбуркани атлантски океан, који не зазире да пролазницима заплусне нос. Упарени без предрасуда они воде љубав, сирову и очигледну, кадром да продрма и дрвену лутку.)

БИЊА (Крешти у љубавном грчу, као уплашена птица у глуво доба ноћи, болно и оштро узвикујући неколико пута: "This is America!" Без двојбе она се примиче врхунцу, у коме постаје разоружанија и лепша. Поетски тиха и обамрла, балерина естетизује реченицу "This is America" тако што од ње ствара сонг певајући: This is America! This is America! My love... У љубави не постоји мера. Попут птичјег улова што се стрмоглављује са неба у брезову шуму, љубавници падоше на под. Убој ако га је било, Пансу не задржа да проговори): "Ватра те изгорела љубави, нити печеш нити болиш, длакаво псето, плашим се да посетнем за тобом?" Ове стихове научих у детињству на периферији Мадрида. Чему их говорим сада? Зашто баш сада? Нигде те није било јуче, нигде прекјуче, седам дана...

ПАВЛЕ: Трагао сам за самим собом!

БЛИЊА: Тако почињу приче без краја.! А пре тога могао си да се јавиш?

ПАВЛЕ: Јесам ли?

БЛИЊА: Ма каква да је енигма била у питању, требало је.

ПАВЛЕ: Није било могуће рећи било шта из празнине, у којој бежах сабијен као у клатну. Што би се рекло, ни тамо ни вамо.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

БЛИЊА: Чак и да си трчао за репом бика као уплашени тореадор, морао си то да учиниш?

ПАВЛЕ: Био сам на темену "Старог човека у планинама", вукући за собом као жртве, ујака и мајку.

БЛИЊА: Типична емигрантска прича!

ПАВЛЕ: Били смо решени да водимо дијалог са Европом!

БЛИЊА: И? Јел вам се ико одазвао?

ПАВЛЕ: Чули смо се међу собом!

БЛИЊА: Својевремено сличан дијалог сам и ја започињала са Америком, уприличен на једном мадридском пропланку, пред полазак у Њујорк. Али саговорник ме није чуо, као ни вас. На шпанском тлу радовао ме је ехо мојих изговорених речи. Одјекивао је "ни тамо ни вамо", "ни тамо ни вамо". Што ће рећи, багали ту причу! Не тутуј! Узми моје срце за завичај.

ПАВЛЕ: Кад бих могао да научим шта ми је чинити са прошлошћу. Да ме не кињи из часа у час као неподношљива стварност?

БЛИЊА: То је бар лако. Опрости јој најружнија дела!

ПАВЛЕ: Мислиш тек тако? Као да бришем упрљано прозорско стакло?

БЛИЊА: С љубављу то учини!

ПАВЛЕ: И кад би хтео.....

БЛИЊА: Имај на уму! Свет нас од рођења чека као велика тајна! Откријмо је. Што пре то боље. Заборави Србију, Шпанију и Европу. Успомене приличе старцима, нама следује живот.

ПАВЛЕ: "This is America!", како ти кажеш.

БЛИЊА: У извесном смислу, моје речи нису лепљив пекмез, а најмање кантар!

ПАВЛЕ: А ако то нису, шта су онда? Речи, речи и само речи, флеке! На темену "Старог човека у планинама" слушао сам их уобличене у нашој исповести, посматрајући ујаков поглед као муњу забодену у даљини. Мајка је повремено гасила ватру наше свађе! Госпде, мислио сам, како су срећни амерички туристи, угојени попут зелених краставаца међ врежама баште. Што нас овако радознано гледају, питао сам се? Неколицина је мислила да рецитијемо загонетке, остали би се заклели да су наишли на лудакe чим се у много чему обешечаки обраћају Европи. Мора да смо их подсећали на какво путујуће позориште, или праисторијско чудо ког издају ноге, док су посезали за камерама не би ли овековечили тренутак у коме су се нашли. Диктатура просечних духова је безгранична пангљичара, мила моја. Свет је сам себи најљући непријатељ, то не треба доказивати. Нико се не труди другог да разуме, да попусти. Већина се грози различитости! Ужасавам се људи, што није упутно, све више их се ужасавам!

БЛИЊА: Драги мој, чему туга? Човек је најрентабилније божије откриће. Научен је од памтивека да сопствену прошлост препарира као одрану кожу, натежући је под шупом да се суши. Са њим или без њега често сам трагала за одговором: зашто вреди живети? Докле сам стигла? Љубав ме је довела к теби. У овај час љубав неће изгорети ватра како сведоче шпански стихови, шта чекаш, пољуби ме, престани да тужиш!

ПАВЛЕ: Изражавам се као човек који је у свему омашио!

БЛИЊА: Шта би тек онда требао да ради твој ујак? Са пажњом сам слушала његову исповест коју нам је казивао у позоришту. После свега што му се десило у балканској кланици, он ми се чини посве урачуњљивим!

ПАВЛЕ: Шапгачем!?

БЛИЊА: Врсним! Галина Филиповна не пропушта да слуша његова сведочења. Већ од прве реченице прибија се уз њега као припитомљено куче. Осетљива душа не крије саосећање. Глумица рони сузе као да су не дај боже изгинули њени најрођенији у Москви. Просто таква је.

ПАВЛЕ: И ја сам хтео не хтео, ту исповест научио напамет.

БЛИЊА: Трагично сведочанство! Јелда?

ПАВЛЕ: Живи људи су трагични. Његова исповест, и моји дневници вођени у егзилу. Све то чини кратак преглед распадања. Хоћу рећи, били су добар повод за драму коју написах. Преостало ми је само да је крстим. Али запело је код наслова.

БЛИЊА: Драма?

ПАВЛЕ: Драма!

БЛИЊА: Понови то још једном.

ПАВЛЕ: Написао сам драму.

БЛИЊА: Хоћу ли да је прочитам?

ПАВЛЕ (Устаје и доноси из своје собе фасциклу): Зашто да не!?

БЛИЊА: Можда ћу моћи да јој кумујем?

ПАВЛЕ: То је историја нашег дворишта, испричана без длаке на језику.

БЛИЊА (Узима фасциклу): Пољуби ме, онако безобразно како си то учинио на коктелу након премијере Грасовог комада. Јежим се од тог пољупца. Човек се кроз живот мора пробијати без предрасуда, верујем, пољуби ме опет и опет! Сад смем да ти кажем да иако нисам личила оне вечери на Мадону, слутила сам да се у теби скрива писац. Но? Шта си се укипио? Само анђелима време није битно, а нама, биће да каснимо?

ПАВЛЕ: Ти си мој анђеол!

БЛИЊА: Шпанска свадба подсећа на усијан тигањ. Младенци нас чекају. Да обећање не буде лудом радовање, пођимо. Невеста је најавила званицама да ће јој аутентични Србин увеличати славље. Без шале!

(Павле узима за руку Блиња Пансу. Девојка полази за њим као да жури на обалу завичајне плаже. Заљубљени пар излази из куће чини се ходајући по ваздуху. Да човек просто не поверује да су такве љубави могуће.)

5.

(У полумраку стана Галина Филиповна лежи нага и опружена као на каквом летећем персијском ћилиму. Лепа као да је сишла са платна фламанског мајстора, глумица у једном тренутку, узме хаљину провиднију од анђеоског крила и обуче је, трагајући за муштиклом у коју увуче цигарету настојећи да је припали. Руку на срце у животу једне глумице ништа необично рекли би упућени, и неупућени би помислили исто. Али...)

ГАЛИНА: Ну Александар! Опасни сте ви Срби!
АЛЕКСАНДАР (Иzлази из купатила у доњем вешу): Након дуге апстиненције и зуби су ми челични!
ГАЛИНА: Давај, давај! Допада ми се да слушам шале!
АЛЕКСАНДАР: Ко би рекао да ћемо заглавити у, како да кажем...
ГАЛИНА: Кревету?
АЛЕКСАНДАР: Може се и тако рећи!
ГАЛИНА: Ако ће ти бити лакше, крстимо то са: Збило се!
АЛЕКСАНДАР: Помишљао сам да је мој живот заувек свршен!
ГАЛИНА: Са тако челичним зубима...?
АЛЕКСАНДАР: Страх ме је! Само да знаш...
ГАЛИНА: Разлика у годинама?
АЛЕКСАНДАР: Плашим се и од сопствене сенке после рата. Од свега што ме је задесило!
ГАЛИНА: Заборави ту причу. Заборави Белград. И без рата смрт би дошла по своје. Она никад не касни. Ни Господ понекад није упућен у њену рачуницу?
АЛЕКСАНДАР: Није упућен?
ГАЛИНА: Божји рачун је непојмљив. Од памтивека он једне душе узима к себи да би омогућио спајање других. Зовимо то судбином. Захваљујући њој ми смо заједно.
АЛЕКСАНДАР (прибија се уз Галину и грли је): Испада да се без београдске несреће ми не бисмо срели у Њујорку, Свевишњи је педантно...
ГАЛИНА: Спојио наше душе, пуштајући нас да се сами снађемо у будућем врту.
АЛЕКСАНДАР: А савест?
ГАЛИНА: Не мисли на мртве. Просто не узнемируј их. Пусти их нек певају химне у свемиру.
АЛЕКСАНДАР: Шта онда у животу једног човека може још да буде важно?
ГАЛИНА: Обнављање живота. Отуда не посустајмо, крпимо руке где је попустио!
АЛЕКСАНДАР: У Њујорку, у Кокином позоришту?
ГАЛИНА: У нашим душама драги мој. На правом месту где се то да учинити! У љубави, пре и после свега, упркос свему!
АЛЕКСАНДАР: Говориш као да слушам мог сестрића Павла!
ГАЛИНА: Љубав ће победити васколику трагедију. Ја то осећам.
АЛЕКСАНДАР: Недостижна је то лекција!
ГАЛИНА: За људе који не покушавају да овладају њом, итекако!
АЛЕКСАНДАР: Добро! Добро! По свему судећи од овог часа кренућу са учењем о љубави из почетка!? Нека буде!
ГАЛИНА: Већ си почео!
АЛЕКСАНДАР: Онда би за срећу ваљало залити то нечим, као кад се почне градња куће у мом крају.
ГАЛИНА (устаје и доноси флашу): Љубав је највећи празник у човечијем животу, и пошто је то тако приредићемо славље како и приличи, прославићемо га са вотком!

АЛЕКСАНДАР: Последњи пут сам је пио у Пољској у ноћи кад је Кока одлучио да напусти отаџбину.

ГАЛИНА: А сад?

АЛЕКСАНДАР: Прву чашу у име љубави испијам, у њено име пре и после свега, упркос свему! А другу...

ГАЛИНА: За нас!

АЛЕКСАНДАР: Кад би ме чуо мој сестрић, трипут би се прекрстио!

ГАЛИНА: Свако чудо три дана траје!

АЛЕКСАНДАР: Код њега не бива баш тако. Тај делује непредвиђено, као побуњеник. Примера ради ја ни данас не могу да заборавим како се он ужасавао рата док смо му ми усијаних глава клицали. Ни то да је побегао са брода лудака, на начин који би постидео источњачке дисиденте, чак и самог Коку! Нема двојбе, луда глава и овде наставља исто. Ваљда си чула да је приграбио шпанску јегуљицу себи!? Заљубио се до ушију. Што не иде, не иде!

ГАЛИНА: Ну пољуби моју ручицу! На овом свету сваки човек мора своју судбину да испуни. Колико јуче Блиња ми је у позоришту причала са пуно љубави о Павлу. И Кока је слушао шта говори! Чинило ми се да се он посебно радовао кад је чуо да се то међу њима збило. "Млад човек уме да пронађе злато у свакој жени", рекао је он Панси озбиљним тоном док је она правила паузу међу реченицама, "Нашли сте се! Пасоваће те као бурме на прсту!"

АЛЕКСАНДАР (затечен причом коју је чуо, говори више за себе): Каква шала!?

ГАЛИНА: Шта је могао друго да учини? Ну? Попијмо још по једну!

АЛЕКСАНДАР: За живе душе! За нас! Живели!

ГАЛИНА: У име љубави!

АЛЕКСАНДАР: Залићу моје челичне зубе да не утрну!?

ГАЛИНА (Задигне хаљину и остаје полунага): И мојој бабушки би ваљало подићи чашу и наздравити јој! Ну погледај, пред њом би се у овом часу причестила читава Москва. Да лежим на плочнику Кремљанског трга стајали би у реду као пред Лењиновим Маузолејем да јој одају пошту! Сви би Руси пожелели такву бабушку да јашу. Но, как један Србин гледа на ту ручицу?

АЛЕКСАНДАР: Претерали смо Галина!

ГАЛИНА: Ја сам лична. Превише лична!

АЛЕКСАНДАР: Озбиљни смо људи!

ГАЛИНА: Озбиљни су на гробљу или у позоришту? У софистицираним улогама на сцени?

АЛЕКСАНДАР: Нисам навикао на...

ГАЛИНА: Вулгарности?

АЛЕКСАНДАР: И на њих!

ГАЛИНА: Вулгарност је сам живот наш!

АЛЕКСАНДАР: Да сипам још једну?

ГАЛИНА: Док празник траје...!

АЛЕКСАНДАР: Пијмо.

ГАЛИНА: Покажимо праву природу наших бића. Привилегију да се не мора сећати ничег од изреченог уз чашу има свака

Весела мумија. Криве кике. Дrame

пијаница. Кушај!

АЛЕКСАНДАР: Чинио сам то већ!

ГАЛИНА: Вотка "Росија"!

АЛЕКСАНДАР: Препоручио бих је сваком, без изузетка!

ГАЛИНА (ошамућена пићем почиње да певуши, сетна, као да жали за пређашњим животом, за Москвом, шта јој се у души у том тренутку распрскавало нико не зна, тек, рекла је, као да какву вашку јури међу својим бедрима, не марећи што по позорници пада мрак): "Моја љубав је као Дон, далека и дивља, по њој плива мангуп, ко по њој плива са месечином на леђима? Онај кога сам волела, враг, томе ништа не праштам." Ну Александр скочи у седло. У љубави се не сме окаснити...

6.

(У Павловом стану из једне од соба као да се тргла из сна, буновна, Наталија излази на сцену.)

НАТАЛИЈА: Павле! Павле! Устај несрећо. Још га нема. Устај кад кажем! Баш те брига што нам у кући царује ванредно стање! Где ти је ујка? А?

ПАВЛЕ (Излази и придружује се мајци): Уууууу! Брате! Поштен свет не може честито да се одмори. Па добро мајку му шта је сад на реду? Да сам се ноћас оженио ти би и тад завијала поред мог брачног кревета као ваздушна сирена НАТО алијансе! Шта ти је? Без бомбардовања, молим! А он? Њега је бомба омашила у Београду, зар ти то није јасно? Изискујеш године да ти дође разум из пете у плаву да твој брат уме да се снаје! Ујка је као маче. Врзма се околу. Само што није. Пусту ме да сањам!

НАТАЛИЈА: Шпанску јегуљицу, хоћеш да сањаш? Дабоме! Е неће бити тако. Прошли пут су га опељешили црнци, а сад су му можда за сва времена смрсали конце! Шта велиш? Нема спавања, претурићемо камен преко камена док га не пронађемо. Ронићеш ти мени због њега ако треба на дно океана.

ПАВЛЕ: Само што нисам!

НАТАЛИЈА: Од спавања се опрости.

ПАВЛЕ: Значи мобилизација?

НАТАЛИЈА: Првог степена...

ПАВЛЕ: Јеси ли разрадила план операције!

НАТАЛИЈА: Не!

ПАВЛЕ: Имаш ли оружје?

НАТАЛИЈА: Не!

ПАВЛЕ: Онда пиши: п р о п а л о!

НАТАЛИЈА: Срам те било!

ПАВЛЕ: Уши су ми се оклембесиле од бриге. Слушај кево: не дангуби. Иди код оне твоје румунке, да ти гледа у пасуљ. Ако погоди тачну локацију, биће нам много лакше. У том случају пристајем да га доведем кући.

НАТАЛИЈА: Престани са шалом. Хајде делај. Алармирај све полицијске станице у Њујорку, пожури! Нема места оклевању!

ПАВЛЕ: Обзнанићу читавој америчкој јавности узбуну. Хоћеш

да то учиним? Да америчком Председнику читам буквицу!
Шта он мисли? Нестао је Србин, буразеру, нећемо се зајевавати.
Обраће бостан због њега!

НАТАЛИЈА: На шта ти ми лично?

ПАВЛЕ: На заглављен фетус у стомаку!

НАТАЛИЈА: Ко би помислио да сам те родила таквог? Е па
лепо, по јутру се дан познаје, видим ја сад, врати се у постељу
егоисто, иди, сањај шпанску јегуљицу. Ја брата морам да
тражим.

ПАВЛЕ: Не би га изгубила да сте остали у Београду. Шта вам
је требало да прелетите бару? Пили би сте воду на Чукур чесми
и сваког би вам дана била "мирна Бачка". Социјализам!
Изгубио се човек? Па шта ако се изгубио? Где се изгубио? Не
разумем толику параноју, комунизам вам је утерао страх у
кости. Море страву! Уместо да цивилизовано позовеш
позориште и господина Коку, и лепо се распиташ код човека о
братовљевом здрављу, а ти цап у најцрње слутње, на дно океана.
Зар је срамота да изразиш чуђење да ти брат одсуствује из куће
седам дана? Узми слушалицу назови Управника и питај га за
муку без устезања Тако се то ради у нормалном свету.

НАТАЛИЈА: Ја то не могу. Шта ће рећи човек?

ПАВЛЕ: Кад му се будеш представила, неће бити проблема.

НАТАЛИЈА: Не могу.

ПАВЛЕ: Не разумем зашто не би?

НАТАЛИЈА: Покушај ти!

ПАВЛЕ (скоро љутит прилази телефону, трага у именику за
Кокиним бројем, налази га и): Ево га! Осам шестица. Као грозд!

НАТАЛИЈА: Учини ми то за љубав!

ПАВЛЕ (окреће Кокин број): Хало! Господин Вилијам? Павле
Арсенов крај апарата. Зовем зарад шапгача у Вашем
позоришту, мог ујака, не долази кући читава седмицу. Моја
мајка брине за братом, знате, како да вам кажем, крв није вода.
Код балканаца поготову... Ха! Ха! Ха! Ха! Ха! Тако значи,
Казанова! У њеном стану? Цвркуће ко шева? Шева?
Проверићу! Захваљујем.... Молим?... Блиња Пансу...Не. Не!
Драму?... Моју драму?... Откуд она код Вас?... Блиња Панса вам
је донела... Не нисам љут... Никако?... Прочитали сте је у
цугу?... У вашем позоришту?... Видећемо?... Да ме посетите...
Изволите!... Свакако!... Довиђења!

НАТАЛИЈА: Причај?

ПАВЛЕ: Добили смо битку!

НАТАЛИЈА: Где је?

ПАВЛЕ: Ма шта да ти кажем!?

НАТАЛИЈА: Казуј!

ПАВЛЕ: Ујак се удомио!

НАТАЛИЈА: Црн човек! Ко га је примио?

ПАВЛЕ: Једна словенска душа му је изашла у сусрет!

НАТАЛИЈА: Она, како се зваше?

ПАВЛЕ: Галина Филиповна! Глумица Галина.

НАТАЛИЈА: Бараба, једна!

ПАВЛЕ: Није ти по мери?

НАТАЛИЈА: Није ни ожалостио како се ваља...

ПАВЛЕ: А већ се призетио. Што би рекли: "Погурао живот из

Весела мумија. Криве кике. Дrame

почетка од понедељка."

НАТАЛИЈА: Ма чему сам се секирала?

ПАВЛЕ: И ја се питам?

НАТАЛИЈА: Натрљаћу му уши, само да знаш!

ПАВЛЕ: Боље би било да купиш боцу вискија и да частиш. То није велики трошак за једног лекара из штрикераја у Њујорку!

НАТАЛИЈА: Јели...? Какву сте то помињали драму?

ПАВЛЕ: Па моју ваљда?

НАТАЛИЈА: Твоју?

ПАВЛЕ: А чију би?

НАТАЛИЈА: Написао си је?

ПАВЛЕ: Као што сам и обећао. Рекох ли ја да имам биографију захвалну за писца!

НАТАЛИЈА: И дао си је њима без нашег знања? Мислиш да не чујем?

ПАВЛЕ: Њој сам дао!

НАТАЛИЈА: Њој? Лепо богами? Тако нам и треба. Ма нећу да се прегањам са тобом. Кад си је већ написао, нек ти буде.

ПАВЛЕ: Е то већ боље звучи... Идем по ујака!

НАТАЛИЈА: Приведи барабу да му прочитам буквицу!

ПАВЛЕ: Заљубљеном човеку?

НАТАЛИЈА: Што да не?

ПАВЛЕ: А љубав пре и после свега, упркос свему?

НАТАЛИЈА: Ма каква љубав?

ПАВЛЕ: На Менхетну! У Галинином гнезду скривеном у тридесет и осмој улици близу Уједињених нација. Напредује ујак! Постаје прва виолина.

НАТАЛИЈА: Ко калемегданска корњача!

ПАВЛЕ: За твоју љубав, овај пут, пронаћи ћу га без гагања у паучину.

7.

(Стан Галине Филиповне. Светло лагано купа сцену. Александар Арсенов се буди као човек који је ухваћен у крађи. На поду где иначе лежи уз Галину Филиповну, он једно време зурити у плафон. Онда скида чаршав којим су покривени и као Адам митски јунак, одлази у купатило. Галина остаје да лежи као Ева уснула у рајском врту, напрасно откривена.)

АЛЕКСАНДАР (Галами у купатилу попут медведа кога пчеле уједају за њушку. Не, биће ипак да певуши. Попут човека ухваћеног у замку прогреса, који се припрема за посао. У тренутку кад се Галина Филиповна тргла из сна и прекрила своју голотињу, обучен и уредно однегован ступио је у собу):
Имам утисак да сам се подигао из мртвих.

ГАЛИНА (Трага за муштиклом и цигаретама): Кад се на развалинама пређашњег живота почне градити испочетка, тако бива.

АЛЕКСАНДАР: Ко би рекао?

ГАЛИНА: Неисказиво је шта живот јесте!

АЛЕКСАНДАР: А тек човек?

ГАЛИНА: Рођен да ствара свет.

АЛЕКСАНДАР: Мислио сам...

ГАЛИНА: Ако је жалопојка не препричавај!

АЛЕКСАНДАР: Синоћни празник...

ГАЛИНА: Заборави га ако ти није по вољи.

АЛЕКСАНДАР: Мила моја! Вратила си ме у живот! Љубав пре и после свега, упркос свему! (Покушава да певуши) Љубааааав...

ГАЛИНА (Устаје и нагост прекрива огрначем, упутила се у купатило, на чијим вратима застаје): Е то је већ друга прича! Рада сам да чујем!

АЛЕКСАНДАР: Довршићу је кад се будем вратио!

ГАЛИНА: Где, где? Одлазиш?

АЛЕКСАНДАР: Идем у позориште, а затим до Наталије и Павла, да не брину. Бићу очас назад. Нећеш се честито насапуњати, а ја ћу доћи да ти испричам.

ГАЛИНА: Како да још седам дана стварамо свет?

АЛЕКСАНДАР (Прилази јој и љуби је у чело): Да га још седамдесет и седам дана подупремо из све снаге.

ГАЛИНА: Ну, челични зубићу! Значи вредело је?

АЛЕКСАНДАР: Живот је човеку дат да га испуни.

ГАЛИНА: На прави начин.

АЛЕКСАНДАР (Још једном љуби њу страственије од пубертетлије): У љубави! Дасвиданија!

(Након ове сцене Александар се упути излазним вратима и нестане. А Галина? Она уђе у купатило у коме пева као сеница. Њен боравак у купатилу би потрајао да се звоно на улазним вратима не огласи. Глумица изађе потпуно нага и приђе вратима стана, верујући да се шапгач вратио са улице и отвори их. Али? Уместо њега у собу улете узбуђена као шева у ваздуху Блиња Панса.)

БЛИЊА: И то се догодило!? Оле!

ГАЛИНА (Изненађена љуби пријатељицу по образима): Здравствуй!

БЛИЊА: Сусрела сам Шапгача. Нисам могла да одолим а да не уживам гледајући га како трчи улицом као дете које кида паучину. Претпоставих...

ГАЛИНА: То се не да сакрити. Само часак!

БЛИЊА (Као да се налази у свом стану нађођи се на једну од столица, чекајући разголићену глумицу да се врати из купатила): Судбина се размахала у вашем случају!

ГАЛИНА (Из купатила): Читаву седмицу. Седам незаборавних дана као при стварању света!

БЛИЊА: Љубав одавно штрчи између вас као нос. Прегрнула је исијавањем!

ГАЛИНА (Излази из купатила и придружује се балерини): Чиме да те послужим?

БЛИЊА: Кад наздрављам, не бирам.

ГАЛИНА (Служи пиће): У име љубави!

БЛИЊА: За славну руску глумицу Галину и готово непознатог српског шапгача Александра, пијмо!

ГАЛИНА: Нисам се пријатније осећала од времена кад побегох

Весела мумија. Криве кике. Дrame

из Москве!

БЛИЊА: Како то искрено и лепо звучи!

ГАЛИНА: Радујем се. Јеси ли ме икад видела срећнијом?

БЛИЊА: Ето како скончава бекство из домовине. У белом свету ствари и живот кад тад пођу набоље. Како је пошло можда ћемо постати рођаке једног дана?

ГАЛИНА: Сачекајмо.

БЛИЊА: Биће како нам је писано. Али пре тога... Мислим пре свега, дошла сам да те обрадујем.

ГАЛИНА: И не слутим чиме ћеш то учинити?

БЛИЊА: Главном улогом!

ГАЛИНА: Каквом главном улогом? Не шали се?

БЛИЊА: Позоришни комад Павла Арсенова је готов!

ГАЛИНА: Значи и он се прекалио?

БЛИЊА: Већ сам га прочитала и однела Коки. Стари лисац трага за таквом причом. Сигурна сам да ће му се допасти, ставиће је колико сутра на репертоар!?

ГАЛИНА: Похвално богоми! Ну, откуда знаш да ће ту улогу понудити мени?

БЛИЊА: Она као да је писана за тебе. Само теби приличи.

ГАЛИНА: Твој оптимизам је непоправљив.

БЛИЊА: Нека буде тако? Замисли читала сам је напета као каква грана на ветру. Чак сам јој и кумовала, крстила сам је "Шапгач".

ГАЛИНА: Како?

БЛИЊА: "Шапгач!"

ГАЛИНА: А о чему тај шапгач говори?

БЛИЊА: О историји једног дворишта. О страшним убојима које мора да тумачи словенска душа. Улогу шапгачеве жене на пример само ти можеш дочарати. Уз твоје емоције публика ће разумети виrove те трагедије.

ГАЛИНА: Звучи познато. Подсећа ме на Александров живот у Београду. Зар не?

БЛИЊА: Од њега си доста чула досад. Али оно што ниси, биће да је...

ГАЛИНА: Тајна?

БЛИЊА: Хроника Павловог живота. Или хроника и наших живота посредно. Да знаш само какви пасуси постоје у њој о питању добровољног изгнанства. Признаћеш проблему који тишти половину човечанства данас.

ГАЛИНА: Е па, Павле је онда постао озбиљан писац? Што би руси рекли, ухватио је зеца за уши?

БЛИЊА: Писац који демаскира погубну идеологију. Њено средиште. Накарадну улогу вође у једном народу. Победнике и губитнике, јер на концу њих увек има довољно. Претичу на обе стране. Е, па Павле је жигосао комунистичку какистократију која је подигла читав свет против свог народа и упропастила га.

ГАЛИНА: Ако је тако, онда нема разлога да се не прихватим тог посла?

БЛИЊА: Надала сам се...

ГАЛИНА (Ставља своју руку преко Пансиних уста): Нека буде

БЛИЊА: Благо теби...

ГАЛИНА (Поново враћа своју руку преко Пансиних уста):

Живот има смисла чак и онда кад га човек не осећа.

БЛИЊА: Живот увек има смисла.

(Пријатељице настављају да воде дијалог. О чему? То се да само слутити. Њих покрива мрак као две прибијене птице на грани, у неком далеком забитом честару.)

8.

(Наталија нервозно шета по соби. Њен брат подсећа на ђака у скамији, седи на столици.)

НАТАЛИЈА: Срам те било, не јављаш се седам дана. Шта мислиш? Тресла сам се као пруг због тебе. А зашто? Одговори? Погурао је човек живот испочетка у Њујорку? Баш овде. Нигде другде, него баш овде? Ниси то могао урадити у Београду?

АЛЕКСАНДАР: Као да теби неко брани да исто учиниш?

НАТАЛИЈА: Да следим твој пример?

АЛЕКСАНДАР: Што да не?

НАТАЛИЈА: Поучан пример!?

АЛЕКСАНДАР: Могао би да буде, размисли.

НАТАЛИЈА: Љубав пре и после свега, љубав упркос свему! Са ким?

АЛЕКСАНДАР: Са Галином Филиповном. Са Галинушком. Медењаком!

НАТАЛИЈА: Барабо једна! Несрећнима на правди Бога погинулим у Београду ниси честит споменик подигао, а већ си се угњездио код Галинушке! И то је теби нормално?

АЛЕКСАНДАР: Посве!

НАТАЛИЈА: Цениш о мртвима има ко да брине?

АЛЕКСАНДАР: О њима увек неко брине.

НАТАЛИЈА: Само ти то не чиниш?

АЛЕКСАНДАР: Ја нисам Господ!

НАТАЛИЈА: До јуче си другачије исповедао!?

АЛЕКСАНДАР: Моја прошлост је минула брже од воде испод моста.

НАТАЛИЈА: Пре ће бити испод Галинушкиног кревета?

АЛЕКСАНДАР: Неисказиво је шта живот јесте, драга сестро. Оставимо мртве на миру. О мртвима све најбоље почива у успоменама на њих. А споменик? И да се вратим кући не знам где ћу га подићи? Моји мртви су благо божије!

НАТАЛИЈА: Тако значи?

АЛЕКСАНДАР: Не жести се!

НАТАЛИЈА: Да ми је ко причао не бих му веровала?

АЛЕКСАНДАР: Не бих ни ја!

(Разговор близанаца прекида оглашавање звона на вратима. Наталија креће да их отвори. Било би боље да је то учинио Александар Арсенов. Али враг бира човека коме пожели да се покаже. Она отвори врата без бојазни не гледајући кроз шпијунку. И? Као каква скулптура одваљена са месеца, на вратима се указа Он. Просед и збуњен Вилијам Кока.)

Весела мумија. Криве кике. Дrame

НАТАЛИЈА (Подсећа на воштану фигуру. Слеђена. Једва да се померила два корака уназад): Изволите!

ВИЛИЈАМ (Улази попут човека коме се срце заглавило у грлу, без сумње, на овом свету постоје и такви људи. Коракнуо је испуштајући фасциклу из руку пред Наталијине ноге. Негдашњи младожења ни реч не изусту. Клекну да подигне фасциклу, што и Наталија учини. Тек кад су били склупчани један испред другог као људи обузети великим зортом на WC шољи, Кока рече): Наталија!

НАТАЛИЈА (Узе фасциклу у руке.): Вилијаме!?

ВИЛИЈАМ (Испружи руке хватајући Наталију за рамена, привуче је себи и пољуби у чело. Чини се да губи дах.): Двадесет година маштам о овом часу! Две деценије у мом животу прохујало је...Пих! Појео их је...

НАТАЛИЈА (Ставља руку на његова уста): Девојачки понос.

ВИЛИЈАМ (Устаје и подиже Наталију. Загрлио је менгелама својих руку.): Донео сам Павлов рукопис. Хрлио сам овамо! Читајући га слутио сам...

АЛЕКСАНДАР: Да ивер не пада далеко од класе!

ВИЛИЈАМ: Још ми кажите да је у оној битефсовској ноћи зачет..?

НАТАЛИЈА (Извлачи се из Вилијамовог загрљаја): Павле!

АЛЕКСАНДАР: Мој златни сестрић!

ВИЛИЈАМ: Боже благи! Па ви сте... Не могу да верујем? Какви Срби...?

НАТАЛИЈА: Луд народ! Уобичајена формула!

АЛЕКСАНДАР: Која не важи у избеглиштву!

ВИЛИЈАМ (Обраћа се Александру): Па добро мајку му, зашто си све ове године ћутао, зашто си крио истину од мене?

НАТАЛИЈА: Испунио је мој завет!

АЛЕКСАНДАР: Истина никад не касни. Бог бави, али не заборави, кажу Срби. Хајде, има ли лепшег сусрета од овог који се данас десио. Не зановетајте. За вас има наде. Погурајте живот испочетка!

ВИЛИЈАМ (Узима Павлов рукопис са места на ком га је Наталија одложила): Мој син? Павле? Написао је изванредан комад?

АЛЕКСАНДАР: Он?

НАТАЛИЈА: Криво је од нас!?

ВИЛИЈАМ (Обраћа се Александру): По свему судећи ти си "Шаптач"?

АЛЕКСАНДАР: По вољи?

НАТАЛИЈА: Чиме вас могу послужити?

ВИЛИЈАМ: Вискијем!

АЛЕКСАНДАР: Без грешке!

ВИЛИЈАМ: Зар двадесет година кријете чињеницу од њега о томе ко му је отац?

АЛЕКСАНДАР: Отприлике!

ВИЛИЈАМ: "Девојачки понос?"

НАТАЛИЈА: Да. Мора се тако крстити.

ВИЛИЈАМ: Понос! Понос! Понос! Време је...

АЛЕКСАНДАР: Да му коначно саопштите истину.

ВИЛИЈАМ (Пружа Павлов рукопис Александру): Он вас је

оваквим видео! Прочитај. А ја? Ја сам одлучио да следеће седмице почнемо пробе!

АЛЕКСАНДАР: Пробе?

ВИЛИЈАМ: Нема одлагања.

АЛЕКСАНДАР: Ко ће коме ако не свој своме!?

НАТАЛИЈА (Налива чаше са вискијем): Послужите се!

ВИЛИЈАМ (Нагалији): Е па сад, биће да сам дочекао...

НАТАЛИЈА: Оно што сам ја пропустила у Београду!

АЛЕКСАНДАР (Обраћа им се наједноставније што може): Наздравимо!

9.

(Сцена у којој учествују чедно нежни Блиња Панса и Павле Арсенов је неизбежна. Заљубљени пар, као да истрчава из иранске бајке, час машта, час прича. Таква ситуација могла их је задесити свуда. Било где.)

БЛИЊА: Са "Шапгачом" се одмакло у припремама. Галина Филиповна ће остварити животну ролу.

ПАВЛЕ: Моја будућа ујна, глуми ујну покојницу. Каква пародија!? То нисам могао предвидети!

БЛИЊА: У позоришту очекују да свратиш пре премијере. За младог писца је то част!

ПАВЛЕ: И не помишљам, да одем међу њих.

БЛИЊА: Ха! Ха! Овде где влада ред ти постајеш бунтовник. Не буди личан.

ПАВЛЕ: Не могу бити другачији. Преличан сам након свега.

БЛИЊА: Обуздај негативну енергију. Мало је срећника да су добили шансу за успех у Америци. Твој комад играју у најелитнијем позоришту. Свеједан европски писац пожелео би сличну судбину. Не поигравај се сопственом срећом.

ПАВЛЕ: This is America!

БЛИЊА: О, yes!

ПАВЛЕ: Original story!

БЛИЊА: Perfect!

ПАВЛЕ: А ја се осећам празнијим од пивске боце. Пишући "Шапгача", мислио сам да стављам тачку на тескобу у којој сам живео. На флеке гована осушене по лицу.

БЛИЊА: Молим?.

ПАВЛЕ: Не труди се да разумеш.

БЛИЊА: Шмек устајалог пекмеза.

ПАВЛЕ: Читав живот провео сам у лажима комунизма. У жељи за оцем! У потрази да сазнам ко је он? Онда сам побегао пред страшним цезом рага. Из усијаног грогла балканске кланице у Њујорк? Шта памтим? Трептаје светлости пред залазак сунца над Дунавом. Готово ништа. Од свега што ме чинише срећним било је можда писање те драме. Сад кад је готова, док оживљује промичући по даскама позоришта, ја се осећам ништавно. У мутљагу.

БЛИЊА: Певаћеш другу песму након премијере.

АЛЕКСАНДАР: И не занима ме!

БЛИЊА: Биће то празник, видећеш!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Славље нечије трагедије, празник!?

БЛИЊА: Шкрипућеш беспотребно: трагедија, па трагедија. О, сви свети, окрени се животу већ једном. Предај се његовим радостима, како доликује.

ПАВЛЕ: Припашиће то другима у сласт. Мени следује...? Знач, носим се мишљу за повратком у Београд.

БЛИЊА: О чему говориш?

ПАВЛЕ: Да идем тамо.

БЛИЊА: А премијера?

ПАВЛЕ: Не значи ми ништа.

БЛИЊА: Какав преокрет?

ПАВЛЕ: Београд који памтим има душу. Дивна позоришта, национални балет. Ујаков најлепши брег за размишљање у Европи. Мој град има шансу. Помишљам да неко од нас избеглих у расејање мора да се врати да им каже да је и Србија свет. Да она на то осећање има право. Ако други неће, ја им то морам рећи. Јебе ми се за њихову географску забуну. За племенску психологију сведену на "култ вође", огољену и до бола упрошћену на потребе уста и гузице оца нације. Треба им у цуту јебати матер за све што су нам учинили!

БЛИЊА: А где сам ја ту?

ПАВЛЕ: Пођи самном.

БЛИЊА: Са тобом!?

АЛЕКСАНДАР: Биће ми част да те запросим на ушћу две реке.

БЛИЊА: О, Дево Маријо! О, БлагИ Боже!

АЛЕКСАНДАР: Чему чуђење?

БЛИЊА: Нико ме до сада није просио.

ПАВЛЕ: Уприличићемо српско-шпанску свадбу достојну памћења у Београду.

БЛИЊА: Да будем невеста међу Србима?

ПАВЛЕ: Међу најкрвожеднијим властодржцима. Срце ће им прегући од зависти.

БЛИЊА: Какав народ?

ПАВЛЕ: Такви му и обичаји! Није то безвезна ствар. Док их је читав свет засипао бомбама они су "псима рата", како су их звали у немоћи, пркосили играјући коло.

БЛИЊА: Обећај ми...

АЛЕКСАНДАР: Чиним то унапред!

БЛИЊА: Венчање ћемо обавити пред свештеником?

ПАВЛЕ: Без двоумљења. Бивши комунисти се по Србији данима утркују ко ће више цркви да сагради. Поубијаће се међусобом у немилосрдној конкуренцији да им се име нађе записано на звонима плаћеним у "Грајсмаровој" ливници.

БЛИЊА: Лете ли галебови преко тих звоника у Србији?

ПАВЛЕ: У јатима!

БЛИЊА: Толико их је?

АЛЕКСАНДАР: Беле се као снег. (Шири руке и показује јој)...Оволики су.

БЛИЊА: Онда путујмо!

ПАВЛЕ: Међу хумурције!

БЛИЊА: Такву премијеру заслужујемо.

ПАВЛЕ: Само да резервишимо карте!

БЛИЊА: У једном правцу, молим!

АЛЕКСАНДАР: За сад у једном правцу.

БЛИЊА: Нека буде!

ПАВЛЕ: Београд нас чека.

БЛИЊА: Срећа чека храбре у Београду.

10.

(По догађањима у стану Галине Филиповне, пробе "Шаптача" одмичу. Глумица не дангуби. Говори монолог "ујне покојнице" који се догађа међу звездама у свемиру. Њен скорашњи драган, пак, лежи опружен на стомаку загладан у рукопис пред собом, а час у глумицу. Приправнији је од сврачка, спретног ловца, кад се клати сред августовске припеке на телефонској жици.)

ГАЛИНА (Глуми као да се налази на позоришној сцени): (...) "Мили мој! У чему смо то погрешили? Ја познајем преображај о коме ти можда слутиш: Душу носи ветар, а земља узима кости! Да смо се осмелили, о, да смо били гласнији на тренутак, победили би смо страх, и наш би живот изгледао другачијим. Али, ми нисмо тражили Господа, а Он је бирао нас за искушења. Само Најбољи међу владоцима, зна зашто смо тако дуго шапутали у комунизму? Тја, смрт купи људе и народе као ветар лишће по земљи, не представљајући коначно стање. Једног узима у ноћ, другог у јутро, а трећег у подне. Право јој је. Свако носи лице по заслуги. Сад кад лебдим! У анђеоској љубави купа ме светлост бела. О како је само дражесна! Племените подстицаје буди да побеђују у мени..." (застаје)

АЛЕКСАНДАР (Даје глумици шлагворт, подсећајући је на текст): "Јели је то љубав...?"

ГАЛИНА (Наставља): "Јели је то љубав, или чежња за тобом? О, ти коме сам свратила у сан на фронту да се опростим, где си сад? У том врелом кругу живота докле сеже твој кукавичлук..." (поново застаје)

АЛЕКСАНДАР (Подсећа глумицу, читајући сам један пасус): "Јер васколика историја и култура су величанствен неуспех. Успомене се не могу покоровати као народи, док се из самоће и тишине талогом оглашавају. У нашим срцима оне налазе леп стан за мисли..."

ГАЛИНА (Наставља): "Док лебдим, мене рађа вечност која стиже сваку душу да дирне, свако златно зрнце да спаси. Мој анђео ме храбри. Говори ми са књигом у руци: "Пусти сина свог са нама у хор! Да певамо пред реком живота, пред дрветом живота!" Ми постајемо поколење сами себи. Ја сам сенка у завичају Истине, далеко од културе и великог религиозног неуспеха. Далеко од уметности и књижевности - неуспеха у стварању лепоте; далеко од породице и полне љубави - неуспеха у стварању љубави; далеко од морала и права - неуспеха у стварању људских односа; далеко од привреде и технике - неуспеха у стваралачкој владавини човека над природом... Ево ме овде, где се остварује сазнање. Где је лепота, а не симбол лепоте, где је љубав, а не симбол љубави, овде где се све преображава..."

Дуго ћутање.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

АЛЕКСАНДАР: Да самоубице "Алкаиде" нису срушиле "Rockfeler center" одавно би њујоршке новине писале о "Шапгачу". О твом успеху. Овако, Америка је још у страху. Погодили су их у срце. Читава нација има незапамћену пргу. Е, нек осете како је нама било док су нас бесомучно бомбардовали. Нека не мисле да њихова мајка није сачињена од крви и меса. Галина... Брезе моја... Како да кажем?... Говориш боље од анђела.

Опет ћутање.

АЛЕКСАНДАР: То је истина.

ГАЛИНА (Одговара, као да се тргла из сна.): Имам трему! Ноге ми подрхтавају, осећам!

АЛЕКСАНДАР: Блистаћеш на премијери. За седам дана, засенићеш и северњачу на небу!

ГАЛИНА: Ну, Александар? Как ти изгледа? Мени се чини да поједине пасусе не могу казивати без суза?

АЛЕКСАНДАР: Јели? И ја се питам, зашто мртви морају да говоре тако узвишеним речима? На овај начин? Срећа да знам ко их је замесио те не морам да верујем у њих! Прзница их је саздао да придикује! Ма враг, остаје увек враг.

ГАЛИНА (Леже на под насупрот Александру): Уметност је недокучива. Увек је таква. У њему чучи даровит писац! Мало је таквих под капом небеском.

АЛЕКСАНДАР: Од какве је сорте не чуди ме...

ГАЛИНА: Написао је изванредну драму?

АЛЕКСАНДАР: Као да сам му је ја диктирао у перо.

ГАЛИНА: Ко год је буде чуо, неће остати равнодушан. Жуљаће га као зрнце песка у ципели.

АЛЕКСАНДАР: Добро написао је... Наopak човек! Хоћу рећи незахвалник. Замисли шта нам је, неко вече, у бунилу без стида казао за вечером, поводом манијака који су се обрушили на куле трговинског центра у Њујорку: "Какви сте - рекао нам је - сад ће и амери да награбусе. Трљаће јежа по леђима. Несрећа вам је, бре, карактерна особина. Привлачите је као магнет. Од рођења имате главе као изврнут шешир, створене за бомбе. Ма побећи ћу од вас - рекао нам је зајапурен - вратићу се у Србију, тамо су бомбе утихле!"

ГАЛИНА: Након премијере многи ће схватити шта су те бомбе учиниле вашем народу. Као што ће морати да се замисле после ове трагедије у Њујорку. Свет после свега неће бити исти. Осим , ако лудаци не победе и заглибе га још дубље. И то се може догодити. Јер најбољи нигде не владају. Свет улази у нову епоху, неминовно другачији.

АЛЕКСАНДАР: Савест је атрофирала око нас.

ГАЛИНА: Зато мртви опомињу!

АЛЕКСАНДАР: Као мој сестрић, узвишеним речима!?

ГАЛИНА: Ну, скажи, шта си сањао те ноћи на фронту? Јеси ли заиста сањао њу?

Галина дотерује косу у паузи.

ГАЛИНА: Мислим какав је то био сан?

Александар претура неколико страница рукописа пред собом. Чини се да незна шта му је чинити. Као да се нећка да одговори, љуби плумицу.

АЛЕКСАНДАР (Најзад): Сањао сам цуцу.
ГАЛИНА: Цуцу!?
АЛЕКСАНДАР: Чинила ми се дужом од тојаге. Дудлао сам је читаву вечност сакривен иза неке гвоздене завесе.
ГАЛИНА: Забога?
АЛЕКСАНДАР: Онда сам онанисао беспомоћан.
ГАЛИНА: Чекај.
АЛЕКСАНДАР: Дођавола, страх се и данас крије у мојим сновима?
ГАЛИНА: Ту смо значи!?
АЛЕКСАНДАР: Страх комунизма је још увек разапет у мени. Хај, хај. Не одбија се никуд.
Глумица ћути.
АЛЕКСАНДАР: Немогу даље да отпакујем тај пртљаг.
Глумица и даље ћути.
АЛЕКСАНДАР: Хоћу рећи...?
(Пауза)
ГАЛИНА: Ја бих се голицала!
(Пауза)
АЛЕКСАНДАР: И ја бих!
(Пауза)
ГАЛИНА: Обоје би смо се...
АЛЕКСАНДАР: Ал смо запетљали.
ГАЛИНА: Као у бунилу.
АЛЕКСАНДАР: Као почетници на премијери.
ГАЛИНА: Која се приближава.
АЛЕКСАНДАР: Кад трезвеније размислим...
ГАЛИНА: Онанија је за сан.
АЛЕКСАНДАР: За малу кутију снова.
ГАЛИНА (Пева): "Мој драган плива Доном, са српом и чекићем на леђима. Дали се он то дави, или ме дозива? Слушај како звижди!"
АЛЕКСАНДАР (Напиње се да чује): Уђимо у чамац и завеслајмо из све снаге да помогнемо несретнику!
ГАЛИНА: Не труди се. Тај се одавно удавио!
АЛЕКСАНДАР: Шта нам је онда чинити?
ГАЛИНА: Направимо чамац од наших тела!
АЛЕКСАНДАР: Од наших...?
ГАЛИНА: Ветар дува кад му се прохте.
АЛЕКСАНДАР: Мислиш, овде?
ГАЛИНА: Та, где бисмо другде?
АЛЕКСАНДАР: Сад...?
ГАЛИНА: Пре и после свега. Опет и опет.
АЛЕКСАНДАР: Спустимо завесу да нас злбници не виде.

Завеса.

(Наталија Арсенов смирена као да јој се читава вечност обећала, заваљена у столицу листа странице неких њујоршких новина. Очеј, рекли би смо. Гутачи новинских вести се, ако ни по чему другом оно бар по томе не разликују у свету. За сваког од њих се у новинама нађе пилула која завређује пажњу.)

НАТАЛИЈА: ... (Претура неколико страница, док се видно изненађена не заустави на једној од њих) Александра фотографија?... (Чита и ћути)... У Београду! На Врачару гејзир?... (Опет чита климајући главом)... Мила мајко... Улица... Не! Не!... Куља из рупе где је била наша родна кућа?... Београђани се привикли на чудо... Температура воде скувала траву и дрвеће као пара из лонца... (Чита дуго ћутке)... Патријарх... Шта?... И он? (Убрзано чита гутајући редове као гусан кишну глисту, застаје са уздахом после прочитаног)... Специјални извештач из Београда... Силян извештач!? Курвин син!... (Спушта новине на колена не испуштајући их из руку, ћути неко време, а онда их поново подиже како би се још једном уверила у прочитано)... Код ових за добру вест није грех слагати. Нема збора, таква бљувотина је достојна најгорег облика стаљинизма. Шта смо дочекали?... (Превлачи једну руку преко чела као да брише зној са њега)... Брате мили...

(Александар Арсенов незаинтересован, улази у собу. Какав је, може се претварати да није чуо сестру да је казала "брата мили". Ипак умешао се.)

АЛЕКСАНДАР: Шта велиш?

НАТАЛИЈА (пружа већ пресавијене новине брату): Погледај!

АЛЕКСАНДАР: Шта да погледам?

НАТАЛИЈА: Себе.

АЛЕКСАНДАР: Кога, себе?

НАТАЛИЈА: Прочитај.

АЛЕКСАНДАР: Немам времена за штампу.

НАТАЛИЈА (Устаје и гура новине у његове руке): Тиче те се.

АЛЕКСАНДАР: Мене се тиче?

НАТАЛИЈА: Узми!

АЛЕКСАНДАР: Да видимо!?

НАТАЛИЈА: Погледај се!

АЛЕКСАНДАР (Изненађен): Ја?

НАТАЛИЈА: Ти!

АЛЕКСАНДАР: Шта ћу ја овде?

НАТАЛИЈА: Није ваљда свети Павле.

АЛЕКСАНДАР: Као са личне карте.

НАТАЛИЈА: Из млађих дана.

АЛЕКСАНДАР (Помера новине док може да испружи руке): Личим..

НАТАЛИЈА: Мани слику, читај.

АЛЕКСАНДАР: Јелда да сам лег?

НАТАЛИЈА (Љутито): Читај већ једном.

АЛЕКСАНДАР (Тражи наочаре, налази их, углављује на нос, седа на столицу, подиже новине, почиње да чита, ћути): Шта

ово треба да значи?... "ГЕЈЗИР ПРОРАДИО У БЕОГРАДУ"
(Наставља да чита ћутке)... У Улици... (Обраћа се Наталији) На
месту где је...

НАТАЛИЈА: Јес.

АЛЕКСАНДАР (Наставља са читањем): "Ваздушни напади
НАТО алијансе су починили огромну штету током
бомбардовања по српском тлу. Али, то је само једна страна
медаље. Београд је да подсетимо остао без телевизијског торња
на Авали. Без зграде озлоглашене политичке полиције,
Централног комитета, Генералштаба негдашње југословенске
бирократизоване војске, без опозиције, без мостова, без наде. У
Србији царује сиротиња као општепрепознатљив заштитни
знак свих..." (Прекида читање. Обраћа се Наталији)... Ма ко ово
пише?

НАТАЛИЈА: Фирби Шејн, специјални извештач из Београда!

АЛЕКСАНДАР (Наставља читање ћутке): "...У ноћи док је
српска престоница спавала чврстим сном гејзир је ненадано
рикнуо и избио у самом центру, на Врачару. По свему судећи
досад невиђено чудо у свету ојачало је веру становника главног
града. На месту..." (Чита у себи, и после извесног времена
подиже главу објашњавајући Наталији)... Замисли, ова будала је
навела моје пуно име и презиме и име мојих мртвих без
грешке... Откуд то зна?

НАТАЛИЈА: Агент. Американци увек раде у интересу своје
владе, било где да се нађу.

АЛЕКСАНДАР: Хошпаплери. Ми гинемо, а они чистунци.

НАТАЛИЈА: Правда. Ето какви су то људи!

АЛЕКСАНДАР: Можда сам ја баш тај гејзир, сањао оне ноћи
на фронту?

НАТАЛИЈА: Кад?

АЛЕКСАНДАР: Кад па кад? Кад је бомба избушила рупу на
месту наше куће. Огулао сам од те приче да су ми и жена и син
одлетели у небо.

НАТАЛИЈА: Божји анђели.

АЛЕКСАНДАР (Наставља са читањем): "... Вода гејзира
подсећа на боју топљеног сребра. Док шикља и гргољи из
дубине земље њена температура достиже деведесет степени
Целзијуса..." (обраћа се Наталији)... Замисли?

НАТАЛИЈА: Јес!

АЛЕКСАНДАР (Пиљи у новине читајући у себи): "...
Београђани од раног јутра долазе са положеним јајима у шерпи
да обаре доручак себи на води гејзира. Што је похвално. Хоћу
рећи, врло добро за штедњу. Бог је према Београђанима био
дарежљив. Неки од њих се и купају у барама које праве отоке
гејзира. И сам Патријарх је дошао пред чудо, са крстом и
јајима у лончету, да истодобно осветшта свету воду и обари у њој
своја јаја..." (Александар не издржа да се насмеје)... Чуј!

НАТАЛИЈА: Шта је ту смешно?

АЛЕКСАНДАР (Озбиљнији): Конструкција ове реченице.

НАТАЛИЈА: Новинска пискарала.

АЛЕКСАНДАР: Бараба намерно исмејава нашег Патријарха?

НАТАЛИЈА: Неписмењаковић!

АЛЕКСАНДАР (Чита даље): "... Београђани су појаву гејзира

Весела мумија. Криве кике. Дrame

прогласили за своје свето место..." (Ћути)...(Обраћа се Наталији)... Слушај ово...

НАТАЛИЈА: Већ сам читала.

АЛЕКСАНДАР (Не мари за Наталијин став, наставља гласно читати): "Читава ће Србија на Велики петак, да се слије око гејзира да обари ускршња јаја. Биће то њихова Мека како тврде познаваоци српских прилика, већ виђено догађање народа...Већ виђена гозба..."(Наталија прекида Александрово читање)...

НАТАЛИЈА: Доста.

АЛЕКСАНДАР: Зашто? Нека знају ко смо. Погледај колика ми је слика!?

НАТАЛИЈА: Смучило ми се.

АЛЕКСАНДАР: Да видимо шта следи!?...

НАТАЛИЈА (Љутито прекида брата): Све саме свињарије.

АЛЕКСАНДАР (Не обазире се, наставља читање): "... И дипломатски кор се стидљиво окупља ноћу око гејзира, у шта се уверио ваш извештач, ко да се умије, ко да опере ноге, ко да извести Владу шта су то Срби добили... " (Коментарише за себе)... Е мајку им њихову, све мора да знају. И да ко прдне у Земуну они би и тад трчали да извисте своје претпостављене. Све го шпијун... (Покушава да настави читање наглас, узалуд, Наталија га по ко зна који пут прекида у намери)...

НАТАЛИЈА: Скоро да си све прочитао.

АЛЕКСАНДАР: Има и завршна реч.

НАТАЛИЈА: Батали.

АЛЕКСАНДАР: Е то не могу да урадим.

НАТАЛИЈА: Баци новине.

АЛЕКСАНДАР: Са овако лепом сликом?

НАТАЛИЈА: Сад сви знају шта ти се догодило са породицом!?

АЛЕКСАНДАР: Догодило, па догодило? Док сам био међу њима, Срби нису хтели ни реч да чују из мојих уста. Они више верују вестима што долазе као лопов преко плота.Е нека чују. Вода шиксља из мог дворишта. Да сам пожелео да гејзир пробије из утробе земље на том месту, ко зна да ли би се баш то догодило. Не схваташ, ако је истина што овај Фирби Шејн пише, јер људи се, знам, често машају новинарског заната да би се утркивали у лажима, јели, ако је заиста ово истина, бољи споменик мртвима нисам могао пожелети. Ем жив, ем, кључа пред свачијим носом. Уз то читава ће српска нација на Велики петак да се окупи на колективно барење јаја око њега. Хајде, кажи ми, има ли ико такав споменик у свету. Нема. Дабоме да нема. И неће га ни имати. И не треба да га има. Моји јадници су га заслужили...

НАТАЛИЈА: Какав споменик.

АЛЕКСАНДАР: Де, да дочитам.

НАТАЛИЈА: Боље да нисам купила новине.

АЛЕКСАНДАР (Дочитава у себи, застаје, загледа своју фотографију у новинама): Е да сам сад тамо. Да се умијем ко човек на прагу родне куће. Да скувам само једно кокошије јаје у њему, па да одем низ Кнез Михаилову на само теме "Брега за размишљање", да га на миру поједем наше срца. Да несрећа нема реп и главу муке би нам биле лакше. Било би нам много лакше!

(Дијалог Наталије и Александра Арсенова напрасно прекидају уласком у кућу Павле и Блиња. Заљубљени пар се као да иде улицом држи за руке. Павле у слободној руци држи позамашан путни кофер, а Блиња такође кофер, нешто мањи.)

ПАВЛЕ (Обраћа се мајци и ујаку, шаљиво): ошио. Прекинуо сам студије, избегао мобилизацију, постао индустријски радник. Имам захвалну биографију да постанем писац, или слепац?

НАТАЛИЈА (Приноси храну на сто): Ујак је као маче, није отишао далеко од куће.

ПАВЛЕ: Врзма се околу? Нисте ви цаба близанци, док зујите удружени као првоборци око логорске ватре!

НАТАЛИЈА: Слушај, дара је превршила меру. Ујак није туђин!

ПАВЛЕ: Над Савом и Дунавом имао је Калемегдан за размишљање нађођен као качкет. Ако су му жена и син погинули, и ако му од куће оста само рупа на Врачару, што није остао тамо да их жали?

(У стан улази Александар, са плућима пуним ваздуха!)

АЛЕКСАНДАР: Good evening coysins! Good evening! Улице Менхетна бљеште обасјане рекламама као да сунце данима не залази!?

ПАВЛЕ: Дрма те културни шок, ујаче! Пропевао си енглески. Good evening! Good evening cousins! Шта би са крилатицом коју си доскора вртео: Причај по нашки да те цео свет разуме! Бастра смлатила националне рогове!?

НАТАЛИЈА: Празан стомак је свуд исти.

ПАВЛЕ: Чекамо те стрпљиво! Надам се да си овде пронашао себи какву чуку?

АЛЕКСАНДАР: " Америка живи под диктатуром која има, сасвим парадоксално, привлачан изглед што подстиче самоуништитељске нагоне у људским бићима. САД су огледало лудила у коме живимо, оне су доказ да је победио најгори облик комунизма, достојан Стаљина, у знаку тријумфа новца и привида." Ако баш хоћеш да знаш, овде се може видети то и без Брега за размишљање " Америка је пропала..."

ПАВЛЕ: Значи, бежанија испочетка!

НАТАЛИЈА: Ставите тачку на размирице, ми немамо рођенијих од нас самих на овом свету!

ПАВЛЕ: Проповедаш ко владика Николај Велимировић, прво породица, затим комшија, село, отаџбина, па остали! А ми смо све то у цуту прегурали. Нико није крив, а ми смо ту где смо!

АЛЕКСАНДАР: Хоћеш да седимо и ћутимо као Енглези са залогјаима у устима!?

ПАВЛЕ: Та би нам лекција била ваљанија од претварања стана у кафану. Не морају сви Срби да се окупљају код нас на по једну чашу.

НАТАЛИЈА: Ни реч више нећу да чујем!

АЛЕКСАНДАР: Млад човек мора да меље као воденица. Што се мене тиче, ја бих могао да испијем још једну флашу! У цуту!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Пиће ти није пријало у Београду?

АЛЕКСАНДАР: Тамо сам се наливао као бачва. Српске кафане подсећају на гробље, на коме човека нема ко да чује. Да сам бар једног пријатеља имао тамо да ми наздрави.

НАТАЛИЈА: Престаните!

ПАВЛЕ: Овде си га нашао, уместо шљивовице љуштите виски!?

АЛЕКСАНДАР: Шта нам фали?

ПАВЛЕ: Онда наздрављај! Нису Срби бадава разјурени по свету!

АЛЕКСАНДАР: Гост са ким сам ја данас пио није наш. Али, по судбини нам је најближи!

ПАВЛЕ: И тај је претпостављам изгнаник?

АЛЕКСАНДАР: Са стажом! Главом и брадом, Вилијам Кока.

Писац и редитељ кога сам преводио!

НАТАЛИЈА (Збуњено): Откуд он?

АЛЕКСАНДАР: Управник је једног позоришта у Њујорку!

ПАВЛЕ: Дисидент, познат по ставу да су му књиге боље дипломате од њега самог?

НАТАЛИЈА: Он?

АЛЕКСАНДАР: Чим сам му телефонирао, дојурио је код нас. Седео је за овим столом.

НАТАЛИЈА: Вилијам Кока?

АЛЕКСАНДАР: Цуг му је као дуга после кише!

ПАВЛЕ: Ко би рекао?

АЛЕКСАНДАР: Нуди ми место шапгача у позоришту.

ПАВЛЕ: Хвала Богу да нећеш више шапутати предамном!

АЛЕКСАНДАР: "На Менхетну живот треба погурати из почетка од понедељка", каже Кока.

ПАВЛЕ: Паметан човек. Штампла бруји о њему из дана у дан.

НАТАЛИЈА: Ти све знаш!?

ПАВЛЕ: Од кад сам побегао из подрума официјелних београдских лудака

у дневник сам бележио и појединости о животу у Њујорку.

АЛЕКСАНДАР: Млад си ти да бележиш живот!?

ПАВЛЕ: А ти си, таман у годинама да се исповедаш предамном?

АЛЕКСАНДАР: Нисам ја крив што други не желе да ме чују!

ПАВЛЕ: Окрени, обрни мој дневник и твоја исповест су добра драма.

НАТАЛИЈА: Зар, не умете да будете другачији!?

АЛЕКСАНДАР: Американци нећемо никад да постанемо!

ПАВЛЕ (Устаје од стола и креће у спаваћу собу): Нашу драму би могао да препоручиш Коки.

АЛЕКСАНДАР: Делај. Не бацају се сви први кучићи у воду.

(За столом остају Александар и Наталија.)

НАТАЛИЈА (кад је Павле изашао из собе): Вилијам Кока?

АЛЕКСАНДАР: Јес!

НАТАЛИЈА: Седео за овим столом

АЛЕКСАНДАР: Јес!

НАТАЛИЈА: Овде!

АЛЕКСАНДАР: Ту.

НАТАЛИЈА: Кад си нас упознао на БИТЕФ-у имао је глас тетреба!

АЛЕКСАНДАР: Богами и он се сећа тог тренутка оствареног у Београду.

Све би другачије било да те тад нисам њему представио као своју најбољу пријатељицу.

НАТАЛИЈА: То се не може мењати.

АЛЕКСАНДАР: Као покварена грамофонска плоча понављао је данас догодовштине са тог БИТЕФ-а. Забављао се као нигде у свету - сећа се и командира што је сочно псовао, кад су нас привели у станицу милиције на Звездари, коме је безазлено понављао: "Какви сте ви то комунисти? Титу морају да одсеку ногу!"

НАТАЛИЈА: Уноћи кад сам затруднела са њим, мени је говорио: "пиј из моје чежње".

АЛЕКСАНДАР: Ич се није се променио?

НАТАЛИЈА: Је ли ожењен?

АЛЕКСАНДАР: Не!

НАТАЛИЈА: Кад ме је пољубио у Београду, нашалио се: "жене ће после овог пољупца у мени умирати брзо као ветар!" Девојачки понос ме је спутавао да му верујем, цаба ме је после шест дана запросио. Овај брош ми је поклонио у ту несудбу свадбену ноћ.

АЛЕКСАНДАР: Никад није касно. Од понедељка треба живот погурати из почетка, тврди он. Та лекција мора да се учи!

НАТАЛИЈА: Шта да му кажем кад се сретнемо?

АЛЕКСАНДАР: Испричај му свој живот, од београдског пољупца!

НАТАЛИЈА: Од...?

АЛЕКСАНДАР: Што да не!

НАТАЛИЈА: А тајна? Шта ће на то рећи Павле?

АЛЕКСАНДАР: Ваљда ће се обрадовати оцу! Прилика је да сазна!

НАТАЛИЈА: А Вилијам?

АЛЕКСАНДАР: Он ће при њиховом првом сусрету учити ко му је Павле!

НАТАЛИЈА: Стрепим!

АЛЕКСАНДАР: Само се ватра не мења сестро! Пусти их да те чују!

НАТАЛИЈА: Као да ми је срце пуно сачме!

АЛЕКСАНДАР: Без бриге, имаћеш о чему да им причаш. Цапорићеш као кокошка од раног јутра.

НАТАЛИЈА: После свега!?

АЛЕКСАНДАР: Ја причам као човек отупелих инстиката кога је рат сломио. Не угледај се на мене.

2.

(Након неколико недеља ујак и сестрић се припремају да крену на премијеру позоришног комада.)

ПАВЛЕ (Улази у собу у којој седи Александар, обучен за

Весела мумија. Криве кике. Дrame

излазак): Постали смо веселији. Гардероба је видим одабрана по мери, а и фризура је поправљена, ми не кукумавичмо као раније. Како је кренуло, девојке ће нас салетати после премијере. Ма, удри бригу на весеље ујко. И погребник да те сретне, потврдио би твој оптимизам!

АЛЕКСАНДАР: То ми пише на челу!?

ПАВЛЕ: Крупним словима.

АЛЕКСАНДАР: Јеси ли се ти спремио?

ПАВЛЕ: Запазили би ме и у Косовском боју!

АЛЕКСАНДАР: Кад мртав прдне?

ПАВЛЕ: Добро, де!

АЛЕКСАНДАР: Баш си несрећа!

ПАВЛЕ: Ево шта се добија, кад несрећног упосле, ти си школски пример.

АЛЕКСАНДАР: Шта ти знаш о несрећном човеку?

ПАВЛЕ: То што ти не знаш.

АЛЕКСАНДАР: Философски одговор?

ПАВЛЕ: Непогрешиво осећање. Хоћу да ти кажем, ја ценим живот. У сваком тренутку осећам његову пуноћу. Свака будала може да погине и умре кад јој се прохте!

АЛЕКСАНДАР (Прекида овакав тон разговора): Време је да кренемо, а ње нема?

ПАВЛЕ (Узима флашу са вискијем и налива чаше обојици): Да разбијемо трему. Чашица вискија ће нам омењати боре на лицу. Са једном ћемо ући као тане у позориште. Са две... Шапутаћеш реплике као калемегдански славуј.

АЛЕКСАНДАР: Пиће никад не одбијам!

ПАВЛЕ: У то име сипаћу још једну.

АЛЕКСАНДАР: Три чашице се не свађају!

ПАВЛЕ: Наздравимо, за премијеру!

АЛЕКСАНДАР: "Лименом добошу" у Њујорку!

(Наталија се враћа из куповине, улази журно у стан.)

НАТАЛИЈА (Носи букет цвећа у рукама): Кога чекате?

ПАВЛЕ: Кренули смо!

АЛЕКСАНДАР: Скоро!

НАТАЛИЈА (премишља): Идите без мене!

ПАВЛЕ: Да је у питању посета музеју трчала би она!

АЛЕКСАНДАР: Али Наталија? Обећао сам Вилијаму да ћу вас довести на премијеру! На шта то личи?

НАТАЛИЈА: Другом приликом!

ПАВЛЕ: Хајдемо ујко. Није за њу позориште!

АЛЕКСАНДАР: Наталија!?

НАТАЛИЈА: Остајем! Читаћу "Кућу светих ратова" уз музику!

ПАВЛЕ: Е а онда ће изаћи на терасу и дивити се месецу, погађам!

АЛЕКСАНДАР: Тоцило нема куд да побегне. Сутра и прекосутра небески лонац чекаће те на истом месту? Чујеш ли ме Наталија?

НАТАЛИЈА: Идите!

АЛЕКСАНДАР: Шта то треба да значи?

НАТАЛИЈА: Пожурите!

ПАВЛЕ (Пре но изађе са ујаком из куће, рече мајци): Време је новац на Менхетну! Бај, бај! Лектира ти је на мом столу!

НАТАЛИЈА (Угурава букет цвећа Павлу у руке): Научи се бонгону. Само барабе иду без цвећа у позориште!

АЛЕКСАНДАР: Не могу да верујем? Ето! Ја збиља не могу да верујем?

(Наталија остаје сама. Као да трага за нечим, узнемиренија од било које свраке, шпарта по собама стана. Из једне од њих доноси у рукама књигу, онда прилази музичком стубу, претура по ЦД- теци, одабира ЦД-ром и пушта музику. Потом гаси централно светло, и излази на терасу. Навике су удобан затвор. Нек јој је!)

3.

(Павле и Александар галаме пред вратима стана. Грђе но српски регрути кад пођу у војску. Слободнији мислиоци могу претпоставити да им из душе куљају силе органске хемије, вински подрум.)

АЛЕКСАНДАР (Улази у стан, стиска прекидач и светло их окупа): Какав свет! Све голи мађионичари! Да ме црнци опељеше у метроу!?! Замисли? Они за које треба да нагађаш, кад се смеју, а кад плачу!?! Док сам гледао у њихове усне набреклије од тракторских гума, покушавајући да разазнам шта се око нас дешава, извукоше ми новчаник из џепа. Ко би рекао да су такви?

ПАВЛЕ: Не галами!?! Украли ти двадесет долара!?! Кукаш, хоћеш да те чује читав континент. Само фали да изађеш на терасу, да им плъунеш у лице! Мислиш амери не знају где се окупљају овејани лопови! Чекали су тебе да им посолити. А кад су те геце и цигани пељешили по Београду, ћутао си. Говорио си: нека! Наши људи. Сиротиња! Дивио си им се на Зеленом венцу, да не помињем таргет сеансе на Бранковом мосту! Срам те бре било!?! Критикујеш америчку сиротињу! Поштен свет!

АЛЕКСАНДАР (Ненападно креће ка вратима терасе. Ветар је залелујао завесу, пре но што је изашао ван.): Боже драги!?! Чудо! Павле, дођи. Словенска душа спава на тераси као анђео. Погледај! Да је будимо!

ПАВЛЕ (Не излази на терасу): Није упутно! Чим се пролепша време, она усни под месецом, као да спава под шљивом у дворишту ортачке викендици на Авали! Проверено!

НАТАЛИЈА (Изненађено као човек који је тргнут из првог дремежа, улази у собу): Оооо! Стигли сте? Изгледате опарени као "Еро са оног света"

АЛЕКСАНДАР (Улази за Наталијом у собу): И ти би да су те црнци оцепарили тако изгледала. Шта велиш? Ухватили смо те попут ластавице у дремежу!

ПАВЛЕ (Ујаку): Не бој се, она није као ти. Та се не исповеда. На муке да је ставиш као малог Радојицу, ни тад не би препричала своје снове!

Весела мумија. Криве кике. Дrame

НАТАЛИЈА (Узима флашу кокаколе и налива чаше сваком од њих): Ух, брате! Гледате ме као да сам, не дај Боже трчала гола улицама Бруклина!?

ПАВЛЕ: Шта сам рекао?

АЛЕКСАНДАР (Помирљиво): Пустимо шалу на страну.

НАТАЛИЈА: ... И? Како је било у позоришту?

АЛЕКСАНДАР: Премијерно!

ПАВЛЕ: Овације! Шаптача су чули и задњи редови. Публика му је аплаудирала са балкона мислећи да је позоришни трик у питању. Галамио је сакривен иза завесе као да се предамно исповеда, прича човек, као да у Белој кући стоји за говорницом.

АЛЕКСАНДАР: То се изгледа само теби причинило!?

ПАВЛЕ: Мени нису аплаудирали. Јок! Јок! Но теби. Али ти и не осећаш да си зрео за лекара. Постао си тврдоглав инација, нећеш да признаш да те је бомбардовање Београда избацило из седла. Оглувео си. Глумцима си добацавао реплике, као да са Калемегдана псујеш савске аласе у чамцу.

НАТАЛИЈА: Ви као да нисте ни пратили премијеру, изгледа да сте тамо ишли да оцењујете један другог!

АЛЕКСАНДАР: Павле има душу писца почетника. Он све види, све зна, све би да критикује!

ПАВЛЕ: Ма немој? Говорим само о ономе што ми је на премијери засметало. Нисам ћорав да не приметим да је усред Америке публика дошла накинђурена са особеним националним крпама преко тела. Зар није тако? Руским глумцима су око врата висиле бабушке као клеветуше. Све се чудим како ти ниси натакао шајкачу на главу!?

НАТАЛИЈА: Њу је ујка теби донео у аманет!

ПАВЛЕ: А ја је поклањам теби да ти се нађе, нек имаш у шта насадити пилиће кад се вратиш у Београд.

АЛЕКСАНДАР: Како си ти Павле безобразан човек? Ко би рекао? Превидљаш да си био гост у најпрестижнијем позоришту. Вилијам има светски реноме. Заслужен. Критичари се управљају по њему од часа кад је дебитовао у позоришту. Време су међили на пре и после Коке ко да пресецају јабуку. Мислиш случај је да су се утледници слили са свих страна, тискајући се, не би ли присуствовали премијери. Правиш се Тоша, а чињенице говоре да се није могао отрести од новинара на коктелу.

ПАВЛЕ: Е то је тек посебна прича! Зар не? Само ти ниси приметио како их је осорно терао од себе. Био сам му ја занимљив, јели? Па да младо месо. Залепио се уз мене као таксена марка. Очи су му искочиле као сарма кад си нас упознао.

НАТАЛИЈА: Што је врућина?

АЛЕКСАНДАР: Увиђаван човек!

ПАВЛЕ: Божији тип! Мене је одабрао да грли пред званицама током вечери. Угризао сам се за језик неколико пута да му не одвалим шамарчину. Уздржавао сам се, наравно, због тебе. Тај твој пријатељ са светском славом је неопојан хомин! Овако се избечио гледајући ме. Очи су му сијале као код изненађене мачке у мраку!

НАТАЛИЈА: А ујка?

ПАВЛЕ: Он је тек био звезда вечери. Глумица Галина Филиповна није се одвајала од њега. Руска душа. Изражавала се пред њим као песник. Замисли, понављала му је по стоти пут, мало по руски, а мало по енглески: "Ну, Александар, како имате дивне очи, тако краснаје очи нисам видела од кад сам пошла из Москве!" А он уместо да се бави њом, као сваки нормалан мушкарац, наздрављао је из часа у час Коки: "Живели! Ово је твој срећан дан Вилијаме. Ово је значајан тренутак за све нас Вилијаме" разнежио се само што не пева.

АЛЕКСАНДАР: Зелен орах, Наталија! Зеееелен!

НАТАЛИЈА: Као да имам грозницу!/? Освежите се већ једном!

ПАВЛЕ (наставља са причом): Од њих нисам могао честито да проговорим са Блињом Пансом - балерином. Лепотицом. Да си видела како ме је гутала својим плишаним шпанским црним очима, трнуо сам од њих. Да допала ми се. Морао сам из ината да је пољубим пред публиком пре но пођосмо кући, безобразно јој заказујући састанак. Кока је зинуо од чуда, вероватно разочаран што ме није освојио, курвин син.

АЛЕКСАНДАР: Вилијам није заслужио такав простаклук!

НАТАЛИЈА: Драма ме грозница! Освежите се! Не могу да слушам ту савремену америчку бајку!

ПАВЛЕ: Онда да је запечатимо!

АЛЕКСАНДАР: Боље и то но да се понављамо!

ПАВЛЕ: Е кад је већ тако, наставите са кукњавом! Америка мора да чује ваш глас. Ви имате о чему да им причате. Изађите на терасу, дерите се како сте оцепарени, или се пак довикујте између себе, нек сазнају како ваше словенске душе понекад спавају над њиховим главама будније од анђела. Ја идем да допишем ту драму!

АЛЕКСАНДАР: Гурај почетнице!

НАТАЛИЈА: Зебем, просто ми је хладно!

ПАВЛЕ: Не марим ич за ваше губитништво. Човек који бежи, живи, каже једна пословица, ту философију научио сам без вас! Слушајте вамо! Ја уважавам и признајем љубав, љубав и опет љубав. Љубав изнад свега! Љубав упркос свему! За оним црним шпанским очима пошао бих на крај свега!

АЛЕКСАНДАР: Што је баби мило то јој се и снило!

ПАВЛЕ: Не упрошћавајмо живот на тај начин. Јер живот је увек нешто друго! Размишљајте о томе. Сутра крећемо на одмор, видећете путовање на север има смисла.

НАТАЛИЈА: На север?

ПАВЛЕ: Према Канади.

АЛЕКСАНДАР: Шта ћемо тамо?

ПАВЛЕ: У држави New Hampshire узвисио се планински шиљак кога зову "Стари човек у планинама", вредан посете. Уз пут нам је и Concord где живи један српски песник. Банућемо му ненајављени у кућу да га обрадујемо.

НАТАЛИЈА: Дугачак пут!

ПАВЛЕ: Као да путујемо из Београда у Скопље!

АЛЕКСАНДАР: Добро де! Част је посетити песника! То је довољно!

ПАВЛЕ: То је утешно. Ништа нас не може спречити да се попнемо на шиљак који сам предложио.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

НАТАЛИЈА: Било би умесније да га прескочимо!

ПАВЛЕ: Какви сте то људи? Посматраћемо Европу како јој и приличи са висине. Ако буде среће одакле ћемо видети и укрупњена минарета у Сарајеву. Не постоји бољи Брег за размишљање од њега у Америци. Тамо нас неће мимоићи ведра ноћ. У земаљском животу по први пут бићемо најближи Месецу?

(Павле одлази у своју собу. Наталија и Александар излазе на терасу као какви препотопски завереници. Са каквим наумом у плавама не да се наслутити.)

4.

(Павле и Александар листају новине. Час читају, час причају. Без длаке на језику. Што каже Наталија "непоправљиви Арсенови".)

АЛЕКСАНДАР: И!?

ПАВЛЕ: Смак света је одложен!

АЛЕКСАНДАР: Свака шуша уме тако да одговори!

ПАВЛЕ: Што ме онда питаш "и"?

АЛЕКСАНДАР: Заглибио си са Блињом Пансом. Поруменео си, гледам, црвене ти се образи као да су умочени у мору њене мадридске крви, од кад си са њом?

ПАВЛЕ: Гледај своја посла ујко! Претурај странице новина како већ умеш данима да чиниш, тражи вести о Србији! Мој живот је приватна ствар, што би у поверењу требало да значи. не тиче се никог.

АЛЕКСАНДАР: Најлакше је рећи: два и два су четири. А то што си преотео Коки љубавницу, није шала. Признао ти или не, та авантура се коси са добрим укусом!

ПАВЛЕ: Опет погујеш, као да смо у светосавској цркви!

(Њихов дијалог прекида пријатан звук телефона. Александар устаје да подигне слушалицу. И Наталија улази у собу са намером да то учини. Али он је већ одговорио. Домаћица застаје, као да је позив намењен њој. И то се дешава.)

АЛЕКСАНДАР: Алооо!... Да!... Јесте!... Можете!... Можете, како да не?... (Прекрива дланом микрофон слушалице обраћајући се сестрићу) Шпанска јегуљица!

ПАВЛЕ (Преузима слушалицу од ујака и ван сваке сумње започиње разговор без устезања): Мила Моја!... Не, не никако!... Сигурно...Не кријем се...Чекам те у мом дому!... На шпанску свадбу? Зашто да не? Ујак и мајка управо крећу код неке румунке, да им чита судбину гледањем у пасуљ!... Треба да научиш да Балканци ма шта причали о себи, у Америци личе жешће но јаје јајету! Невероватно, али је тако! Видимо се! Кис! Кис!

НАТАЛИЈА (чим Павле оконча телефонску везу): Није умесно да заказујеш састанак пред нама!

АЛЕКСАНДАР: На шта то личи?

ПАВЛЕ: Избегните лекцију о моралу. Океј! Ако вам је стало до

традиције, а ви, изволите у храм. Попови су божји људи, они имају времена на претек да слушају овчице из стада, како им се уста не би развукла у зевању.

АЛЕКСАНДАР: Онда затворимо очи, пустимо човека нек черечи туђу љубавницу!

ПАВЛЕ: Кумим вас, ослободите ме накараднoг наслеђа. Суфлера препоручите неком другом. Пошгујте да вам досад нисам држао придики? А могао сам. Колико јуче шкргутали сте као песак под Ђоновима ципела. Морао сам да знам кога је и како рат сломио. Ујак је показивао чак и свемир по коме лутају несахрањене душе његове жене и сина! Да! Да! Кад толико држи до морала што им није подигао споменик за годишњицу, како се ваља!? Сад не би био жалостан због шпанске јегуљице. Да има памети трчао би за сукњом Галине Филиповне по позоришту! То је живот. Колико сутра саопштио би нам: женим се са њом. И? Шта би ја требало да кажем? Псећа свадба? Јели? НАТАЛИЈА: Јели не јели, боље да си бирао девојку међу београђанкама избеглим за нама у Њујорк! Како су само лепе! На сваком кораку их има. Правиш се Тоша. Само ти незнаш да свака птица тежи своје јагу.

ПАВЛЕ: Сиктер бре, проводације!

АЛЕКСАНДАР: Безобразлук!

НАТАЛИЈА: Како то причаш са мајком!

ПАВЛЕ: Са нормалним светом бих причао другачије! Мене греје љубав, уразумите се! Љубав пре и после свега, упркос свему. И добро је док је тако. А ви? Крећете полако. Путуете! Хајде упарадите се и пођите, дијаспора вапи за вашом посетом!

(Наталија и Александар излазе главом без обзира из куће. Павле не мари због тога. Пушта музику и заваљује се у столицу. Будан сањари, што је за похвалу. Шта би уосталом могао да чини заљубљен човек, који верује да љубав ретко касни. Случај потврђује и Блиња Панса, као ветар на угарак стиже на његов праг.)

БЛИЊА (куца по вратима, и провирује унутра, шаливо): У кућици ко ме чека?

ПАВЛЕ (креће јој у сусрет): Чежња!

БЛИЊА: Јача од сваког бика!

ПАВЛЕ: Опрезнија од ловачког кера на ивици шуме!

(Њихов дијалог се развезује сам по себи, као пертле у води)

БЛИЊА: Ми смо чудаци Павле!

ПАВЛЕ: Балони!

БЛИЊА: Летимо?

ПАВЛЕ: У главним улогама!

БЛИЊА: Где узбуђује мушки нос!

ПАВЛЕ: Успаљене светице!

БЛИЊА: Из реда?

ПАВЛЕ: Посвећеног!

БЛИЊА: Путника кроз свемир!

ПАВЛЕ: Рецимо!

БЛИЊА: У љубави!

ПАВЛЕ: Увек!

(Сага подсећа на шифровану љубавну предигру. А пошто од памтвека ретке жене краси иницијатива и представља њихову јачу страну у бићу, балерина се успентра уз младића, љубећи га, док не уобручи ноге око његовог паса. Млади људи кипте као узбуркани атлантски океан, који не зазире да пролазницима заплусне нос. Упарени без предрасуда они воде љубав, сирову и очигледну, кадром да продрма и дрвену лутку.)

БИЊА (Крешти у љубавном грчу, као уплашена птица у глуво доба ноћи, болно и оштро узвикујући неколико пута: "This is America!" Без двојбе она се примиче врхунцу, у коме постаје разоружанија и лепша. Поетски тиха и обамрла, балерина естетизује реченицу "This is America" тако што од ње ствара сонг певајући: This is America! This is America! My love... У љубави не постоји мера. Попут птичјег улова што се стрмоглављује са неба у брезову шуму, љубавници падоше на под. Убој ако га је било, Пансу не задржа да проговори): "Ватра те изгорела љубави, нити печеш нити болиш, длакаво псето, плашим се да посегнем за тобом?" Ове стихове научих у детињству на периферији Мадрида. Чему их говорим сада? Зашто баш сада? Нигде те није било јуче, нигде прекјуче, седам дана...

ПАВЛЕ: Трагао сам за самим собом!

БЛИЊА: Тако почињу приче без краја! А пре тога могао си да се јавиш?

ПАВЛЕ: Јесам ли?

БЛИЊА: Ма каква да је енигма била у питању, требало је.

ПАВЛЕ: Није било могуће рећи било шта из празнине, у којој бејаш сабијен као у клатну. Што би се рекло, ни тамо ни вамо.

БЛИЊА: Чак и да си трчао за репом бика као уплашени тореадор, морао си то да учиниш?

ПАВЛЕ: Био сам на темену "Старог човека у планинама", вукући за собом као жртве, ујака и мајку.

БЛИЊА: Типична емигрантска прича!

ПАВЛЕ: Били смо решени да водимо дијалог са Европом!

БЛИЊА: И? Јел вам се ико одазвао?

ПАВЛЕ: Чули смо се међу собом!

БЛИЊА: Својевремено сличан дијалог сам и ја започињала са Америком, уприличен на једном мадридском пропланку, пред полазак у Њујорк. Али саговорник ме није чуо, као ни вас. На шпанском тлу радовао ме је ехо мојих изговорених речи. Одјекивао је "ни тамо ни вамо", "ни тамо ни вамо". Што ће рећи, багали ту причу! Не тутуј! Узми моје срце за завичај.

ПАВЛЕ: Кад бих могао да научим шта ми је чинити са прошлости. Да ме не кињи из часа у час као неподношљива стварност?

БЛИЊА: То је бар лако. Опрости јој најружнија дела!

ПАВЛЕ: Мислиш тек тако? Као да бришем упрљано прозорско стакло?

БЛИЊА: С љубављу то учини!

ПАВЛЕ: И кад би хтео.....

БЛИЊА: Имај на уму! Свет нас од рођења чека као велика

тајна! Откријмо је. Што пре то боље. Заборави Србију, Шпанију и Европу. Успомене приличне старцима, нама следује живот.

ПАВЛЕ: "This is America!", како ти кажеш.

БЛИЊА: У извесном смислу, моје речи нису лепљив пекмез, а најмање кантар!

ПАВЛЕ: А ако то нису, шта су онда? Речи, речи и само речи, флеке! На темену "Старог човека у планинама" слушао сам их уобличене у нашој исповести, посматрајући ујакон поглед као муњу забодену у даљини. Мајка је повремено гасила ватру наше свађе! Господе, мислио сам, како су срећни амерички туристи, угојени попут зелених краставаца међ врежама баште. Што нас овако радознано гледају, питао сам се? Неколицина је мислила да речитујемо загонетке, остали би се заклели да су наишли на лудакe чим се у многочему обешечачки обраћају Европи. Мора да смо их подсећали на какво путујуће позориште, или праисторијско чудо ког издају ноге, док су посезали за камерама не би ли овековечили тренутак у коме су се нашли. Диктатура просечних духова је безгранична пангљичара, мила моја. Свет је сам себи најљући непријатељ, то не треба доказивати. Нико се не труди другог да разуме, да попусти. Већина се грози различитости! Ужасавам се људи, што није упутно, све више их се ужасавам!

БЛИЊА: Драги мој, чему туга? Човек је најрентабилније божије откриће. Научен је од памтивека да сопствену прошлост препарира као одрану кожу, натежући је под шупом да се суши. Са њим или без њега често сам трагала за одговором: зашто вреди живети? Докле сам стигла? Љубав ме је довела к теби. У овај час љубав неће изгорети ватра како сведоче шпански стихови, шта чекаш, пољуби ме, престани да тужиш!

ПАВЛЕ: Изражавам се као човек који је у свему омашио!

БЛИЊА: Шта би тек онда требао да ради твој ујак? Са пажњом сам слушала његову исповест коју нам је казивао у позоришту. После свега што му се десило у балканској кланици, он ми се чини посве урачунљивим!

ПАВЛЕ: Шапгачем!?

БЛИЊА: Врсним! Галина Филиповна не пропушта да слуша његова сведочења. Већ од прве реченице прибија се уз њега као припитомљено куче. Осетљива душа не крије саосећање. Глумица рони сузе као да су не дај боже изгинули њени најрођенији у Москви. Просто таква је.

ПАВЛЕ: И ја сам хтео не хтео, ту исповест научио напамет.

БЛИЊА: Трагично сведочанство! Јелда?

ПАВЛЕ: Живи људи су трагични. Његова исповест, и моји дневници вођени у егзилу. Све то чини кратак преглед распадања. Хоћу рећи, били су добар повод за драму коју написах. Преостало ми је само да је крстим. Али запело је код наслова.

БЛИЊА: Драма?

ПАВЛЕ: Драма!

БЛИЊА: Понови то још једном.

ПАВЛЕ: Написао сам драму.

БЛИЊА: Хоћу ли да је прочитам?

ПАВЛЕ (Устаје и доноси из своје собе фасциклу): Зашто да не!?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

БЛИЊА: Можда ћу моћи да јој кумујем?

ПАВЛЕ: То је историја нашег дворишта, испричана без длаке на језику.

БЛИЊА (Узима фасциклу): Пољуби ме, онако безобразно како си то учинио на коктелу након премијере Грасовог комада. Жежим се од тог пољупца. Човек се кроз живот мора пробијати без предрасуда, верујем, пољуби ме опет и опет! Сад смем да ти кажем да иако нисам личила оне вечери на Мадону, слутила сам да се у теби скрива писац. Но? Шта си се укипио? Само анђелима време није битно, а нама, биће да каснимо?

ПАВЛЕ: Ти си мој анђеоло!

БЛИЊА: Шпанска свадба подсећа на усијан тигањ. Младенци нас чекају. Да обећање не буде лудом радовање, пођимо. Невеста је најавила званицама да ће јој аутентични Србин увеличати славље. Без шале!

(Павле узима за руку Блиња Пансу. Девојка полази за њим као да жури на обалу завичајне плаже. Заљубљени пар излази из куће чини се ходајући по ваздуху. Да човек просто не поверује да су такве љубави могуће.)

5.

(У полумраку стана Галина Филиповна лежи нага и опружена као на каквом летећем персијском ћилиму. Лепа као да је нишла са платна фламанског мајстора, глумица у једном тренутку, узе хаљину провиднију од анђеоског крила и обуче је, трагајући за муштиклом у коју увуче цигарету настојећи да је припали. Руку на срце у животу једне глумице ништа необично рекли би упућени, и неупућени би помислили исто. Али...)

ГАЛИНА: Ну Александар! Опасни сте ви Срби!

АЛЕКСАНДАР (Излази из купатила у доњем вешу): Након дуге апстиненције и зуби су ми челични!

ГАЛИНА: Давај, давај! Допада ми се да слушам шале!

АЛЕКСАНДАР: Ко би рекао да ћемо заглавити у, како да кажем...

ГАЛИНА: Кревету?

АЛЕКСАНДАР: Може се и тако рећи!

ГАЛИНА: Ако ће ти бити лакше, крстимо то са: Збило се!

АЛЕКСАНДАР: Помишљао сам да је мој живот заувек свршен!

ГАЛИНА: Са тако челичним зубима...?

АЛЕКСАНДАР: Страх ме је! Само да знаш...

ГАЛИНА: Разлика у годинама?

АЛЕКСАНДАР: Плашим се и од сопствене сенке после рата. Од свега што ме је задесило!

ГАЛИНА: Заборави ту причу. Заборави Белград. И без рата смрт би дошла по своје. Она никад не касни. Ни Господ понекад није упућен у њену рачуницу?

АЛЕКСАНДАР: Није упућен?

ГАЛИНА: Божји рачун је непојмљив. Од памтивека он једне душе узима к себи да би омогућио спајање других. Зовимо то

судбином. Захваљујући њој ми смо заједно.

АЛЕКСАНДАР (прибија се уз Галину и грли је): Испада да се без београдске несреће ми не бисмо срели у Њујорку, Свевишњи је педантно...

ГАЛИНА: Спојио наше душе, пуштајући нас да се сами снађемо у будућем врту.

АЛЕКСАНДАР: А савест?

ГАЛИНА: Не мисли на мртве. Просто не узнемируј их. Пусти их нек певају химне у свемиру.

АЛЕКСАНДАР: Шта онда у животу једног човека може још да буде важно?

ГАЛИНА: Обнављање живота. Отуда не посустајмо, крпимо рупе где је попустио!

АЛЕКСАНДАР: У Њујорку, у Кокином позоришту?

ГАЛИНА: У нашим душама драги мој. На правом месту где се то да учинити! У љубави, пре и после свега, упркос свему!

АЛЕКСАНДАР: Говориш као да слушам мог сестрића Павла!

ГАЛИНА: Љубав ће победити васколику трагедију. Ја то осећам.

АЛЕКСАНДАР: Недостижна је то лекција!

ГАЛИНА: За људе који не покушавају да овладају њом, итекако!

АЛЕКСАНДАР: Добро! Добро! По свему судећи од овог часа кренућу са учењем о љубави из почетка!? Нека буде!

ГАЛИНА: Већ си почео!

АЛЕКСАНДАР: Онда би за срећу ваљало залити то нечим, као кад се почне градња куће у мом крају.

ГАЛИНА (устаје и доноси флашу): Љубав је највећи празник у човечијем животу, и пошто је то тако приредићемо славље како и приличи, прославићемо га са вотком!

АЛЕКСАНДАР: Последњи пут сам је пио у Пољској у ноћи кад је Кока одлучио да напусти отаџбину.

ГАЛИНА: А сад?

АЛЕКСАНДАР: Прву чашу у име љубави испијам, у њено име пре и после свега, упркос свему! А другу...

ГАЛИНА: За нас!

АЛЕКСАНДАР: Кад би ме чуо мој сестрић, трипут би се прекрстио!

ГАЛИНА: Свако чудо три дана траје!

АЛЕКСАНДАР: Код њега не бива баш тако. Тај делује непредвиђено, као побуњеник. Примера ради ја ни данас не могу да заборавим како се он ужасавао рага док смо му ми усијаних глава клицали. Ни то да је побегао са брода лудака, на начин који би постидео источњачке дисиденте, чак и самог Коку! Нема двојбе, луда глава и овде наставља исто. Ваљда си чула да је приграбио шпанску јегуљицу себи!? Заљубио се до ушију. Што не иде, не иде!

ГАЛИНА: Ну пољуби моју ручицу! На овом свету сваки човек мора своју судбину да испуни. Колико јуче Блиња ми је у позоришту причала са пуно љубави о Павлу. И Кока је слушао шта говори! Чинило ми се да се он посебно радовао кад је чуо да се то међу њима збило. "Млад човек уме да пронађе злато у свакој жени", рекао је он Панси озбиљним тоном док је она

Весела мумија. Криве кике. Дrame

правила паузу међу реченицама, "Нашли сте се! Пасоваће те као бурме на прсту!"

АЛЕКСАНДАР (загечен причом коју је чуо, говори више за себе): Каква шала!?

ГАЛИНА: Шта је могао друго да учини? Ну? Попијмо још по једну!

АЛЕКСАНДАР: За живе душе! За нас! Живели!

ГАЛИНА: У име љубави!

АЛЕКСАНДАР: Залићу моје челичне зубе да не утрну!?

ГАЛИНА (Задигне хаљину и остаје полунага): И мојој бабушки би ваљало подићи чашу и наздравити јој! Ну погледај, пред њом би се у овом часу причестила читава Москва. Да лежим на плочнику Кремљанског трга стајали би у реду као пред Лењиновим Маузолејем да јој одају пошту! Сви би Руси пожелели такву бабушку да јашу. Но, как један Србин гледа на ту рупицу?

АЛЕКСАНДАР: Претерали смо Галина!

ГАЛИНА: Ја сам лична. Превише лична!

АЛЕКСАНДАР: Озбиљни смо људи!

ГАЛИНА: Озбиљни су на гробљу или у позоришту? У софистицираним улогама на сцени?

АЛЕКСАНДАР: Нисам навикао на...

ГАЛИНА: Вулгарности?

АЛЕКСАНДАР: И на њих!

ГАЛИНА: Вулгарност је сам живот наш!

АЛЕКСАНДАР: Да сипам још једну?

ГАЛИНА: Док празник траје...!

АЛЕКСАНДАР: Пијмо.

ГАЛИНА: Покажимо праву природу наших бића. Привилегију да се не мора сећати ничег од изреченог уз чашу има свака пијаница. Кушај!

АЛЕКСАНДАР: Чинио сам то већ!

ГАЛИНА: Вотка "Росија"!

АЛЕКСАНДАР: Препоручио бих је сваком, без изузетка!

ГАЛИНА (ошамућена пићем почиње да певуши, сетна, као да жали за пређашњим животом, за Москвом, шта јој се у души у том тренутку распрскавало нико не зна, тек, рекла је, као да какву вашку јури међу својим бедрима, не марећи што по позорници пада мрак): "Моја љубав је као Дон, далека и дивља, по њој плива мангуп, ко по њој плива са месечином на леђима? Онај кога сам волела, враг, томе ништа не праштам." Ну Александр скочи у седло. У љубави се не сме окаснити...

6.

(У Павловом стану из једне од соба као да се тргла из сна, буновна, Наталија излази на сцену.)

НАТАЛИЈА: Павле! Павле! Устај несрећо. Још га нема. Устај кад кажем! Баш те брига што нам у кући царује ванредно стање! Где ти је ујка? А?

ПАВЛЕ (Излази и придружује се мајци): Уууууу!Брате!

Поштен свет не може честито да се одмори. Па добро мајку му шта је сад на реду? Да сам се ноћас оженио ти би и тад завијала поред мог брачног кревета као ваздушна сирена НАТО алијансе! Шта ти је? Без бомбардовања, молим! А он? Њега је бомба омашила у Београду, зар ти то није јасно? Изискујеш године да ти дође разум из пете у плаву да твој брат уме да се снађе! Ујка је као маче. Врзма се около. Само што није. Пусту ме да сањам!

НАТАЛИЈА: Шпанску јегуљицу, хоћеш да сањаш? Дабоме! Е неће бити тако. Прошли пут су га опељешили црнци, а сад су му можда за сва времена смрсали конце! Шта велиш? Нема спавања, претурићемо камен преко камена док га не пронађемо. Ронићеш ти мени због њега ако треба на дно океана.

ПАВЛЕ: Само што нисам!

НАТАЛИЈА: Од спавања се опрости.

ПАВЛЕ: Значи мобилизација?

НАТАЛИЈА: Првог степена...

ПАВЛЕ: Јеси ли разрадила план операције!

НАТАЛИЈА: Не!

ПАВЛЕ: Имаш ли оружје?

НАТАЛИЈА: Не!

ПАВЛЕ: Онда пиши: п р о п а л о!

НАТАЛИЈА: Срам те било!

ПАВЛЕ: Уши су ми се оклембесиле од бриге. Слушај кево: не дангуби. Иди код оне твоје румунке, да ти гледа у пасуљ. Ако погоди тачну локацију, биће нам много лакше. У том случају пристајем да га доведем кући.

НАТАЛИЈА: Престани са шалом. Хајде делај. Алармирај све полицијске станице у Њујорку, пожури! Нема места оклевању!

ПАВЛЕ: Обзнанићу читавој америчкој јавности узбуну. Хоћеш да то учиним? Да америчком Председнику читам буквицу! Шта он мисли? Нестао је Србин, буразеру, нећемо се зајебавати. Обраће бостан због њега!

НАТАЛИЈА: На шта ти ми личимо?

ПАВЛЕ: На заглављен фетус у стомаку!

НАТАЛИЈА: Ко би помислио да сам те родила таквог? Е па лепо, по јутру се дан познаје, видим ја сад, врати се у постељу егоисто, иди, сањај шпанску јегуљицу. Ја брата морам да тражим.

ПАВЛЕ: Не би га изгубила да сте остали у Београду. Шта вам је требало да прелетите бару? Пили би сте воду на Чукур чесми и сваког би вам дана била "мирна Бачка". Социјализам! Изгубио се човек? Па шта ако се изгубио? Где се изгубио? Не разумем толику параноју, комунизам вам је утерао страх у кости. Море страву! Уместо да цивилизовано позовеш позориште и господина Коку, и лепо се распиташ код човека о братовљевом здрављу, а ти цап у најцрње слутње, на дно океана. Зар је срамота да изразиш чуђење да ти брат одсуствује из куће седам дана? Узми слушалицу назови Управника и питај га за муку без устезања Тако се то ради у нормалном свету.

НАТАЛИЈА: Ја то не могу. Шта ће рећи човек?

ПАВЛЕ: Кад му се будеш представила, неће бити проблема.

НАТАЛИЈА: Не могу.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ: Не разумем зашто не би?

НАТАЛИЈА: Покушај ти!

ПАВЛЕ (скоро љутит прилази телефону, трага у именику за Кокиним бројем, налази га и): Ево га! Осам шестица. Као грозд!

НАТАЛИЈА: Учини ми то за љубав!

ПАВЛЕ (одреће Кокин број): Хало! Господин Вилијам? Павле Арсенов крај апарата. Зовем зарад шаптача у Вашем позоришту, мог ујака, не долази кући читаву седмицу. Моја мајка брине за братом, знате, како да вам кажем, крв није вода. Код балканаца поготову... Ха! Ха! Ха! Ха! Ха! Тако значи, Казанова! У њеном стану? Цвркуће ко шева? Шева? Проверићу! Захваљујем... Молим?... Блиња Пансу...Не. Не! Дramу?... Моју драму?... Откуд она код Вас?... Блиња Панса вам је донела... Не нисам љут... Никако?... Прочитали сте је у цуту?... У вашем позоришту?... Видећемо?... Да ме посетите... Изволите!... Свакако!... Довиђења!

НАТАЛИЈА: Причај?

ПАВЛЕ: Добили смо битку!

НАТАЛИЈА: Где је?

ПАВЛЕ: Ма шта да ти кажем!?

НАТАЛИЈА: Казуј!

ПАВЛЕ: Ујак се удомио!

НАТАЛИЈА: Црн човек! Ко га је примио?

ПАВЛЕ: Једна словенска душа му је изашла у сусрет!

НАТАЛИЈА: Она, како се звапе?

ПАВЛЕ: Галина Филиповна! Глумица Галина.

НАТАЛИЈА: Бараба, једна!

ПАВЛЕ: Није ти по мери?

НАТАЛИЈА: Није ни ожалостио како се ваља...

ПАВЛЕ: А већ се призетио. Што би рекли: "Погурао живот из почетка од понедељка."

НАТАЛИЈА: Ма чему сам се секирала?

ПАВЛЕ: И ја се питам?

НАТАЛИЈА: Натрљаћу му уши, само да знаш!

ПАВЛЕ: Боље би било да купиш боцу вискија и да частиш. То није велики трошак за једног лекара из штрикераја у Њујорку!

НАТАЛИЈА: Јели...? Какву сте то помињали драму?

ПАВЛЕ: Па моју ваљда?

НАТАЛИЈА: Твоју?

ПАВЛЕ: А чију би?

НАТАЛИЈА: Написао си је?

ПАВЛЕ: Као што сам и обећао. Рекох ли ја да имам биографију захвалну за писца!

НАТАЛИЈА: И дао си је њима без нашег знања? Мислиш да не чујем?

ПАВЛЕ: Њој сам дао!

НАТАЛИЈА: Њој? Лепо богами? Тако нам и треба. Ма нећу да се прегањам са тобом. Кад си је већ написао, нек ти буде.

ПАВЛЕ: Е то већ боље звучи... Идем по ујака!

НАТАЛИЈА: Приведи барабу да му читам буквицу!

ПАВЛЕ: Заљубљеном човеку?

НАТАЛИЈА: Што да не?

ПАВЛЕ: А љубав пре и после свега, упркос свему?

НАТАЛИЈА: Ма каква љубав?

ПАВЛЕ: На Менхетну! У Галинином гнезду скривеном у тридесет и осмој улици близу Уједињених нација. Напредује ујак! Постаје прва виолина.

НАТАЛИЈА: Ко калемегданска корњача!

ПАВЛЕ: За твоју љубав, овај пут, пронаћи ћу га без гагања у паучину.

7.

(Стан Галине Филиповне. Светло лагано купа сцену. Александар Арсенов се буди као човек који је ухваћен у крађи. На поду где иначе лежи уз Галину Филиповну, он једно време зуре у плафон. Онда скида чаршав којим су покривени и као Адам митски јунак, одлази у купатило. Галина остаје да лежи као Ева уснула у рајском врту, напрасно откривена.)

АЛЕКСАНДАР (Галами у купатилу попут медведа кога пчеле уједају за њушку. Не, биће ипак да певуши. Попут човека ухваћеног у замку прогреса, који се припрема за посао. У тренутку кад се Галина Филиповна тргла из сна и прекрила своју голотињу, обучен и уредно однегован ступио је у собу):
Имам утисак да сам се подигао из мртвих.

ГАЛИНА (Трага за муштиклом и цигаретама): Кад се на развалинама пређашњег живота почне градити испочетка, тако бива.

АЛЕКСАНДАР: Ко би рекао?

ГАЛИНА: Неисказиво је шта живот јесте!

АЛЕКСАНДАР: А тек човек?

ГАЛИНА: Рођен да ствара свет.

АЛЕКСАНДАР: Мислио сам...

ГАЛИНА: Ако је жалопојка не препричавај!

АЛЕКСАНДАР: Синоћни празник...

ГАЛИНА: Заборави га ако ти није по вољи.

АЛЕКСАНДАР: Мила моја! Вратила си ме у живот! Љубав пре и после свега, упркос свему! (Покушава да певуши)
Љубааааав...

ГАЛИНА (Устаје и нагост прекрива огртачем, упутила се у купатило, на чијим вратима застаје): Е то је већ друга прича! Рада сам да чујем!

АЛЕКСАНДАР: Довршићу је кад се будем вратио!

ГАЛИНА: Где, где? Одлазиш?

АЛЕКСАНДАР: Идем у позориште, а затим до Наталије и Павла, да не брину. Бићу очас назад. Нећеш се честито насапуњати, а ја ћу доћи да ти испричам.

ГАЛИНА: Како да још седам дана стварамо свет?

АЛЕКСАНДАР (Прилази јој и љуби је у чело): Да га још седамдесет и седам дана подупремо из све снаге.

ГАЛИНА: Ну, челични зубићу! Значи вредело је?

АЛЕКСАНДАР: Живот је човеку дат да га испуни.

ГАЛИНА: На прави начин.

АЛЕКСАНДАР (Још једном љуби њу страственије од пубертетлије): У љубави! Дасвиданија!

(Након ове сцене Александар се упути излазним вратима и нестаете. А Галина? Она уђе у купатило у коме пева као сеница. Њен боравак у купатилу би потрајао да се звоно на улазним вратима не огласи. Глумица изађе потпуно нага и приђе вратима стана, верујући да се шапгач вратио са улице и отвори их. Али? Уместо њега у собу улете узбуђена као шева у ваздуху Блиња Панса.)

БЛИЊА: И то се догодило!? Оле!

ГАЛИНА (Изненађена љуби пријатељицу по образима): Здравствуй!

БЛИЊА: Сусрела сам Шапгача. Нисам могла да одолим а да не уживам гледајући га како трчи улицом као дете које кида паучину. Претпоставих...

ГАЛИНА: То се не да сакрити. Само часак!

БЛИЊА (Као да се налази у свом стану нађођи се на једну од столица, чекајући разголићену глумицу да се врати из купатила): Судбина се размахала у вашем случају!

ГАЛИНА (Из купатила): Читаву седмицу. Седам незаборавних дана као при стварању света!

БЛИЊА: Љубав одавно штрчи између вас као нос. Претила је исивавањем!

ГАЛИНА (Излази из купатила и придружује се балерини): Чиме да те послужим?

БЛИЊА: Кад наздрављам, не бирам.

ГАЛИНА (Служи пиће): У име љубави!

БЛИЊА: За славну руску глумицу Галину и готово непознатог српског шапгача Александра, пијмо!

ГАЛИНА: Нисам се пријатније осећала од времена кад побегох из Москве!

БЛИЊА: Како то искрено и лепо звучи!

ГАЛИНА: Радујем се. Јеси ли ме икад видела срећнијом?

БЛИЊА: Ето како скончава бекство из домовине. У белом свету ствари и живот кад тад пођу набоље. Како је пошло можда ћемо постати рођаке једног дана?

ГАЛИНА: Сачекајмо.

БЛИЊА: Биће како нам је писано. Али пре тога... Мислим пре свега, дошла сам да те обрадујем.

ГАЛИНА: И не слутим чиме ћеш то учинити?

БЛИЊА: Главном улогом!

ГАЛИНА: Каквом главном улогом? Не шали се?

БЛИЊА: Позоришни комад Павла Арсенова је готов!

ГАЛИНА: Значи и он се прекалио?

БЛИЊА: Већ сам га прочитала и однела Коки. Стари лисац трага за таквом причом. Сигурна сам да ће му се допасти, ставиће је колико сутра на репертоар!?

ГАЛИНА: Похвално богами! Ну, откуд знаш да ће ту улогу понудити мени?

БЛИЊА: Она као да је писана за тебе. Само теби приличи.

ГАЛИНА: Твој оптимизам је непоправљив.

БЛИЊА: Нека буде тако? Замисли читала сам је напета као каква грана на ветру. Чак сам јој и кумовала, крстила сам је

"Шапгач".

ГАЛИНА: Како?

БЛИЊА: "Шапгач!"

ГАЛИНА: А о чему тај шапгач говори?

БЛИЊА: О историји једног дворишта. О страшним убојима које мора да тумачи словенска душа. Улогу шапгачеве жене на пример само ти можеш дочарати. Уз твоје емоције публика ће разумети виrove те трагедије.

ГАЛИНА: Звучи познато. Подсећа ме на Александров живот у Београду. Зар не?

БЛИЊА: Од њега си доста чула досад. Али оно што ниси, биће да је...

ГАЛИНА: Тајна?

БЛИЊА: Хроника Павловог живота. Или хроника и наших живота посредно. Да знаш само какви пасуси постоје у њој о питању добровољног изгнанства. Признаћеш проблему који тишти половину човечанства данас.

ГАЛИНА: Е па, Павле је онда постао озбиљан писац? Што би руси рекли, ухватио је зеца за уши?

БЛИЊА: Писац који демаскира погубну идеологију. Њено средиште. Накарадну улогу вође у једном народу. Победнике и губитнике, јер на концу њих увек има довољно. Претичу на обе стране. Е, па Павле је жигосао комунистичку какистократију која је подигла читав свет против свог народа и упропастила га.

ГАЛИНА: Ако је тако, онда нема разлога да се не прихватим тог посла?

БЛИЊА: Надала сам се...

ГАЛИНА (Ставља своју руку преко Пансиних уста): Нека буде

БЛИЊА: Благо теби...

ГАЛИНА (Поново враћа своју руку преко Пансиних уста): Живот има смисла чак и онда кад га човек не осећа.

БЛИЊА: Живот увек има смисла.

(Пријатељице настављају да воде дијалог. О чему? То се да само слутити. Њих покрива мрак као две прибијене птице на грани, у неком далеком забитом честару.)

8.

(Наталија нервозно шета по соби. Њен брат подсећа на ђака у скамији, седи на столици.)

НАТАЛИЈА: Срам те било, не јављаш се седам дана. Шта мислиш? Тресла сам се као прут због тебе. А зашто? Одговори? Погурао је човек живот испочетка у Њујорку? Баш овде. Нигде другде, него баш овде? Ниси то могао урадити у Београду?

АЛЕКСАНДАР: Као да теби неко брани да исто учиниш?

НАТАЛИЈА: Да следим твој пример?

АЛЕКСАНДАР: Што да не?

НАТАЛИЈА: Поучан пример!?

АЛЕКСАНДАР: Могао би да буде, размисли.

НАТАЛИЈА: Љубав пре и после свега, љубав упркос свему! Са ким?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

АЛЕКСАНДАР: Са Галином Филиповном. Са Галинушком. Медњаком!

НАТАЛИЈА: Барабо једна! Несрећнима на правди Бога погинулим у Београду ниси честит споменик подигао, а већ си се угњездио код Галинушке! И то је теби нормално?

АЛЕКСАНДАР: Посве!

НАТАЛИЈА: Цениш о мртвима има ко да брине?

АЛЕКСАНДАР: О њима увек неко брине.

НАТАЛИЈА: Само ти то не чиниш?

АЛЕКСАНДАР: Ја нисам Господ!

НАТАЛИЈА: До јуче си другачије исповедао!?

АЛЕКСАНДАР: Моја прошлост је минула брже од воде испод моста.

НАТАЛИЈА: Пре ће бити испод Галинушкиног кревета?

АЛЕКСАНДАР: Неисказиво је шта живот јесте, драга сестро. Оставимо мртве на миру. О мртвима све најбоље почива у успоменама на њих. А споменик? И да се вратим кући незнам где ћу га подићи? Моји мртви су благо божије!

НАТАЛИЈА: Тако значи?

АЛЕКСАНДАР: Не жести се!

НАТАЛИЈА: Да ми је ко причао не бих му веровала?

АЛЕКСАНДАР: Не бих ни ја!

(Разговор близанаца прекида оглашавање звона на вратима. Наталија креће да их отвори. Било би боље да је то учинио Александар Арсенов. Али враг бира човека коме пожели да се покаже. Она отвори врата без бојазни не гледајући кроз шпијунку. И? Као каква скулптура одваљена са месеца, на вратима се указа Он. Просед и збуњен Вилијам Кока.)

НАТАЛИЈА (Подсећа на воштану фигуру. Слеђена. Једва да се померила два корака уназад): Изволите!

ВИЛИЈАМ (Улази попут човека коме се срце заглавило у грлу, без сумње, на овом свету постоје и такви људи. Коракнуо је испустивши фасциклу из руку пред Наталијине ноге. Негдашњи младожења ни реч не изусти. Клекну да подигне фасциклу, што и Наталија учини. Тек кад су били склупчани један испред другог као људи обузети великим зортом на WC шољи, Кока рече): Наталија!

НАТАЛИЈА (Узе фасциклу у руке.): Вилијаме!?

ВИЛИЈАМ (Испружи руке хватајући Наталију за рамена, привуче је себи и пољуби у чело. Чини се да губи дах.): Двadesет година маштам о овом часу! Две деценије у мом животу прохујало је...Пих! Појео их је...

НАТАЛИЈА (Ставља руку на његова уста): Девојачки понос.

ВИЛИЈАМ (Устаје и подиже Наталију. Загрлио је менгелама својих руку.): Донео сам Павлов рукопис. Хрлио сам овамо! Читајући га слутио сам...

АЛЕКСАНДАР: Да ивер не пада далеко од класе!

ВИЛИЈАМ: Још ми кажите да је у оној битефовској ноћи зачет..?

НАТАЛИЈА (Извлачи се из Вилијамовог загрљаја): Павле!

АЛЕКСАНДАР: Мој златни сестрић!

ВИЛИЈАМ: Боже благи! Па ви сте... Не могу да верујем? Какви Срби...?

НАТАЛИЈА: Луд народ! Уобичајена формула!

АЛЕКСАНДАР: Која не важи у избеглиштву!

ВИЛИЈАМ (Обраћа се Александру): Па добро мајку му, зашто си све ове године ћутао, зашто си крио истину од мене?

НАТАЛИЈА: Испунио је мој завет!

АЛЕКСАНДАР: Истина никад не касни. Бог бави, али не заборави, кажу Срби. Хајде, има ли лепшег сусрета од овог који се данас десио. Не зановетајте. За вас има наде. Погурајте живот испочетка!

ВИЛИЈАМ (Узима Павлов рукопис са места на ком га је Наталија одложила): Мој син? Павле? Написао је изванредан комад?

АЛЕКСАНДАР: Он?

НАТАЛИЈА: Криво је од нас!?

ВИЛИЈАМ (Обраћа се Александру): По свему судећи ти си "Шапгач"?

АЛЕКСАНДАР: По вољи?

НАТАЛИЈА: Чиме вас могу послужити?

ВИЛИЈАМ: Вискијем!

АЛЕКСАНДАР: Без грешке!

ВИЛИЈАМ: Зар двадесет година кријете чињеницу од њега о томе ко му је отац?

АЛЕКСАНДАР: Отприлике!

ВИЛИЈАМ: "Девојачки понос?"

НАТАЛИЈА: Да. Мора се тако крстити.

ВИЛИЈАМ: Понос! Понос! Понос! Време је...

АЛЕКСАНДАР: Да му коначно саопштите истину.

ВИЛИЈАМ (Пружа Павлов рукопис Александру): Он вас је оваквим видео! Прочитај. А ја? Ја сам одлучио да следеће седмице почнемо пробе!

АЛЕКСАНДАР: Пробе?

ВИЛИЈАМ: Нема одлагања.

АЛЕКСАНДАР: Ко ће коме ако не свој своме!?

НАТАЛИЈА (Налива чаше са вискијем): Послужите се!

ВИЛИЈАМ (Наталији): Е па сад, биће да сам дочекао...

НАТАЛИЈА: Оно што сам ја пропустила у Београду!

АЛЕКСАНДАР (Обраћа им се наједноставније што може): Наздравимо!

9.

(Сцена у којој учествују чедно нежни Блиња Панса и Павле Арсенов је неизбежна. Заљубљени пар, као да истрчава из иранске бајке, час машта, час прича. Таква ситуација могла их је задесити свуда. Било где.)

БЛИЊА: Са "Шапгачом" се одмакло у припремама. Галина Филиповна ће остварити животну ролу.

ПАВЛЕ: Моја будућа ујна, глуми ујну покојницу. Каква пародија!? То нисам могао предвидети!

БЛИЊА: У позоришту очекују да свратиш пре премијере. За

Весела мумија. Криве кике. Дrame

младог писца је то част!

ПАВЛЕ: И не помишљај, да одем међу њих.

БЛИЊА: Ха! Ха! Овде где влада ред ти постајеш бунтовник. Не буди личан.

ПАВЛЕ: Не могу бити другачији. Преличан сам након свега.

БЛИЊА: Обуздај негативну енергију. Мало је срећника да су добили шансу за успех у Америци. Твој комад играју у најелитнијем позоришту. Свеједан европски писац пожелео би сличну судбину. Не поигравај се сопственом срећом.

ПАВЛЕ: This is America!

БЛИЊА: О, yes!

ПАВЛЕ: Original story!

БЛИЊА: Perfect!

ПАВЛЕ: А ја се осећам празнијим од пивске боце. Пишући "Шапгача", мислио сам да стављам тачку на тескобу у којој сам живео. На флеке гована осушене по лицу.

БЛИЊА: Молим?.

ПАВЛЕ: Не труди се да разумеш.

БЛИЊА: Шмек устајалог пекмеза.

ПАВЛЕ: Читав живот провео сам у лажима комунизма. У жељи за оцем! У потрази да сазнам ко је он? Онда сам побегао пред страшним цезом рата. Из усијаног гротла балканске кланице у Њујорк? Шта памтим? Трептаје светлости пред залазак сунца над Дунавом. Готово ништа. Од свега што ме чинише срећним било је можда писање те драме. Сад кад је готова, док оживљује промичући по даскама позоришта, ја се осећам ништавно. У мутљагу.

БЛИЊА: Певаћеш другу песму након премијере.

АЛЕКСАНДАР: И не занима ме!

БЛИЊА: Биће то празник, видећеш!

ПАВЛЕ: Славље нечије трагедије, празник!?

БЛИЊА: Шкрипућеш беспотребно: трагедија, па трагедија. О, сви свети, окрени се животу већ једном. Предај се његовим радостима, како доликује.

ПАВЛЕ: Припашће то другима у сласт. Мени следује...? Знаш, носим се мишљу за повратком у Београд.

БЛИЊА: О чему говориш?

ПАВЛЕ: Да идем тамо.

БЛИЊА: А премијера?

ПАВЛЕ: Не значи ми ништа.

БЛИЊА: Какав преокрет?

ПАВЛЕ: Београд који памтим има душу. Дивна позоришта, национални балет. Ујаков најлепши брег за размишљање у Европи. Мој град има шансу. Помишљај да неко од нас избеглих у расејање мора да се врати да им каже да је и Србија свет. Да она на то осећање има право. Ако други неће, ја им то морам рећи. Јебе ми се за њихову географску забуну. За племенску психологију сведену на "култ вође", огољену и до бола упрошћену на потребе уста и гузице оца нације. Треба им у путу јебати матер за све што су нам учинили!

БЛИЊА: А где сам ја ту?

ПАВЛЕ: Пођи самном.

БЛИЊА: Са тобом!?

АЛЕКСАНДАР: Биће ми част да те запросим на ушћу две реке.
БЛИЊА: О, Дево Маријо! О, БлагИ Боже!
АЛЕКСАНДАР: Чему чуђење?
БЛИЊА: Нико ме до сада није просио.
ПАВЛЕ: Уприличићемо српско-шпанску свадбу достојну памћења у Београду.
БЛИЊА: Да будем невеста међу Србима?
ПАВЛЕ: Међу најкрвожеднијим властодржцима. Срце ће им препући од зависти.
БЛИЊА: Какав народ?
ПАВЛЕ: Такви му и обичаји! Није то безвезна ствар. Док их је читав свет засипао бомбама они су "псима рата", како су их звали у немоћи, пркосили играјући коло.
БЛИЊА: Обећај ми...
АЛЕКСАНДАР: Чиним то унапред!
БЛИЊА: Венчање ћемо обавити пред свештеником?
ПАВЛЕ: Без двоумљења. Бивши комунисти се по Србији данима утркују ко ће више цркви да сагради. Поубијаће се међусобом у немилосрдној конкуренцији да им се име нађе записано на звонима плаћеним у "Грајсмаровој" ливници.
БЛИЊА: Лете ли галебови преко тих звоника у Србији?
ПАВЛЕ: У јатима!
БЛИЊА: Толико их је?
АЛЕКСАНДАР: Беле се као снег. (Шири руке и показује јој)...Оволики су.
БЛИЊА: Онда путујмо!
ПАВЛЕ: Међу хумурије!
БЛИЊА: Такву премијеру заслужујемо.
ПАВЛЕ: Само да резервишимо карте!
БЛИЊА: У једном правцу, молим!
АЛЕКСАНДАР: За сад у једном правцу.
БЛИЊА: Нека буде!
ПАВЛЕ: Београд нас чека.
БЛИЊА: Срећа чека храбре у Београду.

10.

(По догађањима у стану Галине Филиповне, пробе "Шаптача" одмичу. Глумица не дангуби. Говори монолог "ујне покојнице" који се догађа међу звездама у свемиру. Њен скорашњи драган, пак, лежи опружен на стомаку загледан у рукопис пред собом, а час у глумицу. Приправнији је од сврачка, спретног ловца, кад се клати сред августовске припеке на телефонској жици.)

ГАЛИНА (Глуми као да се налази на позоришној сцени): (...) "Мили мој! У чему смо то погрешили? Ја познајем преображај о коме ти можда слутитиш: Душу носи ветар, а земља узима кости! Да смо се осмелили, о, да смо били гласнији на тренутак, победили би смо страх, и наш би живот изгледао другачијим. Али, ми нисмо тражили Господа, а Он је бирао нас за искушења. Само Најбољи међу владоцима, зна зашто смо тако дуго шапутали у комунизму? Тја, смрт купи људе и народе као ветар лишће по земљи, не представљајући коначно стање.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

Једног узима у ноћ, другог у јутро, а трећег у подне. Право јој је. Свако носи лице по заслуги. Сад кад лебдим! У анђеоској љубави купа ме светлост бела. О како је само дражесна! Племените подстицаје буди да побеђују у мени..." (застаје)

АЛЕКСАНДАР (Даје глумици шлагворт, подсећајући је на текст): "Јели је то љубав...?"

ГАЛИНА (Наставља): "Јели је то љубав, или чежња за тобом? О, ти коме сам свратила у сан на фронту да се опростим, где си сад? У том врелом кругу живота докле сеже твој кукавичлук..."(поново застаје)

АЛЕКСАНДАР (Подсећа глумицу, читајући сам један пасус): "Јер васколика историја и култура су величанствен неуспех. Успомене се не могу покоравати као народи, док се из самоће и тишине талогом оглашавају. У нашим срцима оне налазе леп стан за мисли..."

ГАЛИНА (Наставља): "Док лебдим, мене рађа вечност која стиже сваку душу да дирне, свако златно зрнце да спаси. Мој анђео ме храбри. Говори ми са књигом у руци: "Пусти сина свог са нама у хор! Да певамо пред реком живота, пред дрветом живота!" Ми постајемо поколење сами себи. Ја сам сенка у завичају Истине, далеко од културе и великог религиозног неуспеха. Далеко од уметности и књижевности - неуспеха у стварању лепоте; далеко од породице и полне љубави - неуспеха у стварању љубави; далеко од морала и права - неуспеха у стварању људских односа; далеко од привреде и технике - неуспеха у стваралачкој владавини човека над природом... Ево ме овде, где се остварује сазнање. Где је лепота, а не симбол лепоте, где је љубав, а не симбол љубави, овде где се све преображава..."

Дуго ћутање.

АЛЕКСАНДАР: Да самоубице "Алкаиде" нису срушиле "Rockfeler center" одавно би њујоршке новине писале о "Шаптаку". О твој успеху. Овако, Америка је још у страху. Погодили су их у срце. Читава нација има незапамћену прлу. Е, нек осете како је нама било док су нас бесомучно бомбардовали. Нека не мисле да њихова мајка није сачињена од крви и меса. Галина... Брезе моја... Како да кажем?... Говориш боље од анђела.

Опет ћутање.

АЛЕКСАНДАР: То је истина.

ГАЛИНА (Одговара, као да се тргла из сна.): Имам трему! Ноге ми подрхтавају, осећам!

АЛЕКСАНДАР: Блистаћеш на премијери. За седам дана, засенићеш и северњачу на небу!

ГАЛИНА: Ну, Александар? Как ти изгледа? Мени се чини да поједине пасусе не могу казивати без суза?

АЛЕКСАНДАР: Јели? И ја се питам, зашто мртви морају да говоре тако узвишеним речима? На овај начин? Срећа да знам ко их је замесио те не морам да верујем у њих! Прзница их је саздао да придикује! Ма враг, остаје увек враг.

ГАЛИНА (Леже на под насупрот Александру): Уметност је недокучива. Увек је таква. У њему чучи даровит писац! Мало је таквих под капом небеском.

АЛЕКСАНДАР: Од какве је сорте не чуди ме...

ГАЛИНА: Написао је изванредну драму?

АЛЕКСАНДАР: Као да сам му је ја диктирао у перо.

ГАЛИНА: Ко год је буде чуо, неће остати равнодушан. Жуљаће га као зрнце песка у ципели.

АЛЕКСАНДАР: Добро написао је... Наopak човек! Хоћу рећи незахвалник. Замисли шта нам је, неко вече, у бунилу без стида казао за вечером, поводом манијака који су се обрушили на куле трговинског центра у Њујорку: "Какви сте - рекао нам је - сад ће и амери да награбусе. Трљаће жежа по леђима. Несрећна вам је, бре, карактерна особина. Привлачите је као магнет. Од рођења имате главе као изврнут шешир, створене за бомбе. Ма побећи ћу од вас - рекао нам је зајатурен - вратићу се у Србију, тамо су бомбе утихле!"

ГАЛИНА: Након премијере многи ће схватити шта су те бомбе учиниле вашем народу. Као што ће морати да се замисле после ове трагедије у Њујорку. Свет после свега неће бити исти. Осим , ако лудаци не победе и заглибе га још дубље. И то се може догодити. Јер најбољи нигде не владају. Свет улази у нову епоху, неминовно другачији.

АЛЕКСАНДАР: Савест је атрофирала око нас.

ГАЛИНА: Зато мртви опомињу!

АЛЕКСАНДАР: Као мој сестрић, узвишеним речима!?

ГАЛИНА: Ну, скажи, шта си сањао те ноћи на фронту? Јеси ли заиста сањао њу?

Галина дотерује косу у паузи.

ГАЛИНА: Мислим какав је то био сан?

Александар претура неколико страница рукописа пред собом. Чини се да незна шта му је чинити. Као да се нећка да одговори, љуби глумицу.

АЛЕКСАНДАР (Најзад): Сањао сам цуцлу.

ГАЛИНА: Цуцлу!?

АЛЕКСАНДАР: Чинила ми се дужом од тојаге. Дудлао сам је читаву вечност сакривен иза неке гвоздене завесе.

ГАЛИНА: Забога?

АЛЕКСАНДАР: Онда сам онанисао беспомоћан.

ГАЛИНА: Чекај.

АЛЕКСАНДАР: Дођавола, страх се и данас крије у мојим сновима?

ГАЛИНА: Ту смо значи!?

АЛЕКСАНДАР: Страх комунизма је још увек разапет у мени.

Хај, хај. Не одбија се никуд.

Глумица ћути.

АЛЕКСАНДАР: Немогу даље да опакујем тај пртљаг.

Глумица и даље ћути.

АЛЕКСАНДАР: Хоћу рећи...?

(Пауза)

ГАЛИНА: Ја бих се голицала!

(Пауза)

АЛЕКСАНДАР: И ја бих!

(Пауза)

ГАЛИНА: Обоје би смо се...

АЛЕКСАНДАР: Ал смо запетљали.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ГАЛИНА: Као у бунилу.
АЛЕКСАНДАР: Као почетници на премијери.
ГАЛИНА: Која се приближава.
АЛЕКСАНДАР: Кад трезвеније размислим...
ГАЛИНА: Онанија је за сан.
АЛЕКСАНДАР: За малу кутију снова.
ГАЛИНА (Пева): "Мој драган плива Доном, са српом и чекићем на леђима. Дали се он то дави, или ме дозива? Слушај како звижди!"
АЛЕКСАНДАР (Напиње се да чује): Уђимо у чамац и завеслајмо из све снаге да помогнемо несретнику!
ГАЛИНА: Не труди се. Тај се одавно удавио!
АЛЕКСАНДАР: Шта нам је онда чинити?
ГАЛИНА: Направимо чамац од наших тела!
АЛЕКСАНДАР: Од наших...?
ГАЛИНА: Ветар дува кад му се прохте.
АЛЕКСАНДАР: Мислиш, овде?
ГАЛИНА: Та, где бисмо другде?
АЛЕКСАНДАР: Сад...?
ГАЛИНА: Пре и после свега. Опет и опет.
АЛЕКСАНДАР: Спустимо завесу да нас злогници не виде.

Завеса.

11.

(Наталија Арсенов смирена као да јој се читава вечност обећала, заваљена у столици листа странице неких њујоршких новина. Океј, рекли би смо. Гутачи новинских вести се, ако ни по чему другом оно бар по томе не разликују у свету. За сваког од њих се у новинама нађе пилула која завређује пажњу.)

НАТАЛИЈА: ...(Претура неколико страница, док се видно изненађена не заустави на једној од њих) Александрова фотографија?... (Чита и ћути)... У Београду! На Врачару гејзир?... (Опет чита климајући главом)... Мила мајко... Улица... Не! Не!... Куља из рупе где је била наша родна кућа?... Београђани се привикли на чудо... Температура воде скувала траву и дрвеће као пара из лонца... (Чита дуго ћутке)... Патријарх... Шта?...И он? (Убрзано чита гутајући редове као гусан кишну глисту, застаје са уздахом после прочитаног)... Специјални извештач из Београда... Силан извештач!? Курвин син!... (Спушта новине на колена не испуштајући их из руку, ћути неко време, а онда их поново подиже како би се још једном уверила у прочитано)... Код ових за добру вест није грех слагати. Нема збора, таква бљувотина је достојна најгорег облика стаљинизма. Шта смо дочекали?... (Превлачи једну руку преко чела као да брише зној са њега)...Брате мили...

(Александар Арсенов незаинтересован, улази у собу. Какав је, може се претварати да није чуо сестру да је казала "брате мили". Ипак умешао се.)

АЛЕКСАНДАР: Шта велиш?

НАТАЛИЈА (пружа већ пресавијене новине брату): Погледај!?

АЛЕКСАНДАР: Шта да погледам?

НАТАЛИЈА: Себе.

АЛЕКСАНДАР: Кога, себе?

НАТАЛИЈА: Прочитај.

АЛЕКСАНДАР: Немам времена за штампу.

НАТАЛИЈА (Устаје и гура новине у његове руке): Тиче те се.

АЛЕКСАНДАР: Мене се тиче?

НАТАЛИЈА: Узми!

АЛЕКСАНДАР: Да видимо!?

НАТАЛИЈА: Погледај се!

АЛЕКСАНДАР (Изненађен): Ја?

НАТАЛИЈА: Ти!

АЛЕКСАНДАР: Шта ћу ја овде?

НАТАЛИЈА: Није ваљда свети Павле.

АЛЕКСАНДАР: Као са личне карте.

НАТАЛИЈА: Из млађих дана.

АЛЕКСАНДАР (Помера новине док може да испружи руке):
Личим..

НАТАЛИЈА: Мани слику, читај.

АЛЕКСАНДАР: Јелда да сам леп?

НАТАЛИЈА (Љутиито): Читај већ једном.

АЛЕКСАНДАР (Тражи наочаре, налази их, углављује на нос, седа на столицу, подиже новине, почиње да чита, ћути): Шта ово треба да значи?... "ГЕЈЗИР ПРОРАДИО У БЕОГРАДУ" (Наставља да чита ћутке)... У Улици... (Обраћа се Наталији) На месту где је...

НАТАЛИЈА: Јес.

АЛЕКСАНДАР (Наставља са читањем): "Ваздушни напади НАТО алијансе су починили огромну штету током бомбардовања по српском тлу. Али, то је само једна страна медаље. Београд је да подсетимо остао без телевизијског торња на Авали. Без зграде озлоглашене политичке полиције, Централног комитета, Генералштаба негдашње југословенске бирократизоване војске, без опозиције, без мостова, без наде. У Србији царује сиротиња као општепрепознатљив заштитни знак свих..." (Прекида читање. Обраћа се Наталији)... Ма ко ово пише?

НАТАЛИЈА: Фирби Шејн, специјални извештач из Београда!

АЛЕКСАНДАР (Наставља читање ћутке): "...У ноћи док је српска престоница спавала чврстим сном гејзир је ненадано рикнуо и избио у самом центру, на Врачару. По свему судећи досад невиђено чудо у свету ојачало је веру становника главног града. На месту..." (Чита у себи, и после извесног времена подиже главу објашњавајући Наталији)... Замисли, ова будала је навела моје пуно име и презиме и име мојих мртвих без грешке... Откуд то зна?

НАТАЛИЈА: Агент. Американци увек раде у интересу своје владе, било где да се нађу.

АЛЕКСАНДАР: Хошпаплери. Ми гинемо, а они чистунци.

НАТАЛИЈА: Правда. Ето какви су то људи!

АЛЕКСАНДАР: Можда сам ја баш тај гејзир, сањао оне ноћи на фронту?

НАТАЛИЈА: Кад?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

АЛЕКСАНДАР: Кад па кад? Кад је бомба избушила рупу на месту наше куће. Огулао сам од те приче да су ми и жена и син одлетели у небо.

НАТАЛИЈА: Божји анђели.

АЛЕКСАНДАР (Наставља са читањем): "... Вода гејзира подсећа на боју топљеног сребра. Док шикља и гргољи из дубине земље њена температура достиже деведесет степени Целзијуса..." (обраћа се Наталији)... Замисли?

НАТАЛИЈА: Јес!

АЛЕКСАНДАР (Пилји у новине читајући у себи): "... Београђани од раног јутра долазе са положеним јајима у шерпи да обаре доручак себи на води гејзира. Што је похвално. Хоћу рећи, врло добро за штедњу. Бог је према Београђанима био дарежљив. Неки од њих се и купају у барама које праве отоке гејзира. И сам Патријарх је дошао пред чудо, са крстом и јајима у лончету, да истодобно освети свету воду и обари у њој своја јаја..." (Александар не издржа да се насмеје)... Чуј!

НАТАЛИЈА: Шта је ту смешно?

АЛЕКСАНДАР (Озбиљнији): Конструкција ове реченице.

НАТАЛИЈА: Новинска пискарала.

АЛЕКСАНДАР: Бараба намерно исмејава нашег Патријарха?

НАТАЛИЈА: Неписмењаковић!

АЛЕКСАНДАР (Чита даље): "... Београђани су појаву гејзира прогласили за своје свето место..." (Ћути)... (Обраћа се Наталији)... Слушај ово...

НАТАЛИЈА: Већ сам читала.

АЛЕКСАНДАР (Не мари за Наталијин став, наставља гласно читати): "Читава ће Србија на Велики петак, да се слије око гејзира да обари ускршња јаја. Биће то њихова Мека како тврде познаваоци српских прилика, већ виђено догађање народа... Већ виђена гозба..." (Наталија прекида Александрово читање)...

НАТАЛИЈА: Доста.

АЛЕКСАНДАР: Зашто? Нека знају ко смо. Погледај колика ми је слика!?

НАТАЛИЈА: Смучило ми се.

АЛЕКСАНДАР: Да видимо шта следи!?...

НАТАЛИЈА (Љутило прекида брата): Све саме свињарије.

АЛЕКСАНДАР (Не обазире се, наставља читање): "... И дипломатски кор се стидљиво окуља ноћу око гејзира, у шта се уверио ваш извештач, ко да се умије, ко да опере ноге, ко да извести Владу шта су то Срби добили... " (Коментарише за себе)... Е мајку им њихову, све мора да знају. И да ко прдне у Земуну они би и тад трчали да извести своје претпостављене. Све го шпијун... (Покушава да настави читање наглас, узалуд, Наталија га по ко зна који пут прекида у намери)...

НАТАЛИЈА: Скоро да си све прочитао.

АЛЕКСАНДАР: Има и завршна реч.

НАТАЛИЈА: Багали.

АЛЕКСАНДАР: Е то не могу да урадим.

НАТАЛИЈА: Баци новине.

АЛЕКСАНДАР: Са овако лепом сликом?

НАТАЛИЈА: Сад сви знају шта ти се догодило са породицом!?

АЛЕКСАНДАР: Догодио, па догодило? Док сам био међу

њима, Срби нису хтели ни реч да чују из мојих уста. Они више верују вестима што долазе као лопов преко плота. Е нека чују. Вода шикља из мог дворишта. Да сам пожелео да гејзир пробиде из утробе земље на том месту, ко зна да ли би се баш то догодило. Не схваташ, ако је истина што овај Фирби Шејн пише, јер људи се, знам, често машају новинарског заната да би се утркивали у лажима, јели, ако је заиста ово истина, бољи споменик мртвима нисам могао пожелети. Ем жив, ем, кључа пред свачијим носом. Уз то читава ће српска нација на Велики петак да се окупи на колективно барење јаја око њега. Хајде, кажи ми, има ли ико такав споменик у свету. Нема. Дабоме да нема. И неће га ни имати. И не треба да га има. Моји јадници су га заслужили...

НАТАЛИЈА: Какав споменик.

АЛЕКСАНДАР: Де, да дочитам.

НАТАЛИЈА: Боље да нисам купила новине.

АЛЕКСАНДАР (Дочитава у себи, застаје, загледа своју фотографију у новинама): Е да сам сад тамо. Да се умијем ко човек на прагу родне куће. Да скувам само једно кокошије јаје у њему, па да одем низ Кнез Михаилову на само теме "Брега за размишљање", да га на миру поједем наше срца. Да несрећа нема реп и главу муке би нам биле лакше. Било би нам много лакше!

(Дијалог Наталије и Александра Арсенова напрасно прекидају уласком у кућу Павле и Блиња. Заљубљени пар се као да иде улицом држи за руке. Павле у слободној руци држи позамашан путни кофер, а Блиња такође кофер, нешто мањи.)

ПАВЛЕ (Обраћа се мајци и ујаку, шаливо): Hello cousins!

(Наталија и Александар блену у њих "као теле у шарена врата", ћуте)

ПАВЛЕ (Понавља поздрав мало другачијим начином): Здраво делије!

АЛЕКСАНДАР (Да ситуацију учини пријатнијом): Ево нама наше снајке!

НАТАЛИЈА (Такође да не ћути): Надали смо се...

ПАВЛЕ: Очигледно...

АЛЕКСАНДАР: Зар се то не види?

ПАВЛЕ: Како да не.

НАТАЛИЈА (Александру): Кажем ја...

АЛЕКСАНДАР (Наталији): Надали смо се свакако.

ПАВЛЕ (Обраћа се Блињи): Како су се смркли? Стегли се као две парице у кесици, кад су нас угледали.

НАТАЛИЈА (Павлу): Шта то причаш?

АЛЕКСАНДАР: Девојка ће о нама стећи погрешан утисак.

ПАВЛЕ: Погрешан утисак?

НАТАЛИЈА (Готово у исти глас казује са Александром): Мислили смо...

ПАВЛЕ (Спушта путни кофер на под): Познато ми је...

НАТАЛИЈА (Павлу): Баш лепо да си девојку преселио код нас?

БЛИЊА (Збуњено изговара, једва): Ја...

АЛЕКСАНДАР: Било је крајње време...

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ПАВЛЕ (Прилазећи ујаку уочи његову фотографију у новинама): Гледај, гледај, постали смо познати у Њујорку!? Да видим.... Је ли то слика из млађих дана?

АЛЕКСАНДАР (Пружа новине сестрићу): Боље прочитај шта ту пише.

НАТАЛИЈА: Узми.

ПАВЛЕ: Мора да је опет у питању какво бомбардовање?

АЛЕКСАНДАР: Тиче се наше фамилије.

ПАВЛЕ: Нас?

НАТАЛИЈА: Не остављају нас на миру.

ПАВЛЕ: Завера?

НАТАЛИЈА: Фирби Шејн.

(Павле коначно узима новине, седа на столицу, почиње да чита, а његов ујак устаје и нагиње се преко његових леђа, знатичељан да чита испочетка за њим. Наталија користи прилику њихове заузетости да разговара са балерином.)

НАТАЛИЈА: Чини ме радосном да сте пристали да се преселите код нас.

БЛИЊА: Како то мислите?

НАТАЛИЈА: Да ћете живети са нама!?

БЛИЊА: О, не.

НАТАЛИЈА (Показује на кофере дајући јој знак да спусти кофер из руке на под): А кофери?

БЛИЊА (Неодређено): Да нам се нађу при руци.

НАТАЛИЈА: Јели свака балерина носи уза се кофере?

БЛИЊА (Опет неодређено): Понекад.

НАТАЛИЈА: Па, ето сад их носите?

БЛИЊА: Због премијере?

НАТАЛИЈА: Мислите...

ПАВЛЕ (Прекида на тренутак читање обраћајући се мајци): Пусти девојку на миру.

НАТАЛИЈА (Помирљиво Павлу): Океј!

(Павле наставља читање новина. Александар Арсенов одлази у тоалет.)

НАТАЛИЈА (Блињи): Седите. Хајде седите.

БЛИЊА: Захваљујем.

НАТАЛИЈА (Блињи): Имате ли какав ангажман у Њујорку?

БЛИЊА: Не.

НАТАЛИЈА: Шта чекате?

БЛИЊА: Премијеру.

НАТАЛИЈА: Какву премијеру.

БЛИЊА: Наједноставнију у животу сваке девојке.

(Павле је дочитао новине, Тек почео је напрасно да се смеје. Прекинуо је мајчин дијалог са балерином.)

ПАВЛЕ (Погледом тражи ујака по соби): Ујаче,о, ујаче!

АЛЕКСАНДАР (Излази из тоалета): Молим!

ПАВЛЕ: Пала ти је секира у мед.

НАТАЛИЈА (Павлу): Пази шта говориш!?

ПАВЛЕ: Постао си богат човек. Шеик. Шеик за топлу воду.

АЛЕКСАНДАР: Јеси ли прочитао...

ПАВЛЕ: Е сад полако. Богами натенане. Кад се будеш вратио у Београд, огради свој посед и србима наплаћуј карту да уђу у

двориште да кувају јаја. Дипломатама наплати дупло, како и заслужују, у њих је бар дубљи цеп. Хоћете ујаче девизе... Јуче бомба, а данас гејзир шикља као топљено сребро. Биће да је зиро - зиро. Српски речено нула - нула...

АЛЕКСАНДАР: На Врачару, у центру града...

ПАВЛЕ: На најбољем месту.

АЛЕКСАНДАР: Споменик.

НАТАЛИЈА: Престаните.

ПАВЛЕ (Блињи): Драга моја не заборавимо да купимо јаја.

Сутра ћемо их са задовољством скувати на том месту.

НАТАЛИЈА: Када?

АЛЕКСАНДАР: Шали се он!?

ПАВЛЕ: Наредићу таксисти да нас са аеродрома одвезе тамо...

АЛЕКСАНДАР: Са ког аеродрома.

ПАВЛЕ: Са сурчинског ујаче.

НАТАЛИЈА: Како то мислиш?

ПАВЛЕ: Идемо кући.

БЛИЊА: Путујемо.

АЛЕКСАНДАР: Ви.

ПАВЛЕ: Ми.

НАТАЛИЈА (Видно нервозна): Сутра је премијера "Шапгача", шта причаш? Јеси ли полудео?

ПАВЛЕ (Показује на Блињу): Наша премијера је у Београду.

НАТАЛИЈА (Обраћа се Блињи): То није истина!

БЛИЊА (Вади авиокарте из торбе и показује им): За вечерас у двадесет сати.

ПАВЛЕ: Ако не буде проблема са авионом, у двадесет сати полећемо.

АЛЕКСАНДАР: Па добро, људи... Еј бре премијера... Како да објаснимо?...

ПАВЛЕ (Ујачу): Премијеру "Шапгача" посвећујем теби.

АЛЕКСАНДАР: Мени?

НАТАЛИЈА: Њему!?

ПАВЛЕ: Ред је. Да ниси шапутао предамном свој живот, ја је можда не бих ни написао. А пошто је тако, води рачуна како шапућеш Галини оне дуге монологе. Њој посебно... Заслужио си је...

НАТАЛИЈА: Човек те не може ухватити ни за главу ни за реп. Колико јуче побегао си из Београда, а сад... А сад кад можеш славити, ти...

АЛЕКСАНДАР: Назад кући? Кога имаш тамо?

ПАВЛЕ: Никог ко би ми поповао!

НАТАЛИЈА: Зашто нам то чиниш?

ПАВЛЕ. И ја морам да погурам живот испочетка. Како знам и умам. Враћам се назад. Човек мора да савлада прошлост да би могао да крене даље. Ја верујем да у Београду нису сви обријали главе преко ноћи као некад, да подсећају на паравојне вампире. Овај пут не смем омашити, просто хоћу да пронађем људе са мало више неопходне храбрости са којима ћу имати о чему да причам.

НАТАЛИЈА: Ти?

ПАВЛЕ: Ми!?

НАТАЛИЈА: Ко то ми?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

АЛЕКСАНДАР (Показује погледом на Павла и Блињу):
Ђутуре.

НАТАЛИЈА: Шта ће рећи Кока?

ПАВЛЕ: Саопштиће вама.

АЛЕКСАНДАР: Заузео се човек за тебе.

НАТАЛИЈА (Александру): И за њу се заузео.

ПАВЛЕ (Мајци): Требао бих да ти кажем "сиктер", али нећу.
Није ред. На овом свету бар за мене увреде више не постоје.

АЛЕКСАНДАР: Пред тобом је каријера...

НАТАЛИЈА: Стећићеш биографију захвалну за...

ПАВЛЕ: Нобеловца.

АЛЕКСАНДАР: Да сам на твом месту ја бих променио
одлуку...

НАТАЛИЈА: Зар збиља не слутиш колика је важност да сутра
будеш на премијери?

АЛЕКСАНДАР: После премијере Кока ће обзнанити право
чудо...

ПАВЛЕ: Већ виђено!

НАТАЛИЈА (Последњим напором): Он је... (Пауза)... Како да ти
кажем... (Пауза)... Мораш појмити...

ПАВЛЕ (Ставља руку преко мајчиних уста): Непојан хомић,
разумем! Океј!

БЛИЊА: Павле!...

ПАВЛЕ: Пакујем се већ.

АЛЕКСАНДАР (Упитно пред свима): И шта сад?

ПАВЛЕ: За који час испраћићете нас до аеродрома?

(Павле и Блиња узимају кофере и одлазе у једну од соба.
Близанци остају на сцени у чуђењу. Шта их је задесило.)

Сцена тоне у мрак.

12.

(Премијера "Шапгача" се десила. Утисци о њеном успеху не
јењавају. Благајна Кокиног позоришта нема разлога за бригу,
карте су распродате годину дана унапред као алва. Вести о
позоришном збитију круже светом, примајући се попут
грознице на детету. Сви који су имали заслуга на оживљавању
те драме - тријумфовали су. Галина је јунак о коме се прича са
несмањеном жестином. По заслуги њој свакодневно пристижу
честитке, чак и у Москви славе њен подвиг. А у Њујорку?
Љубав између глумице и шапгача поприма несвакидашње
усијање. Слава им није помутила разум. Без бриге. Довољни су
једно другом кад из дана у дан сакривени у гнезду Галининог
стана, чинодејствују сопствену легенду. Њих двоје постали су
једно.)

АЛЕКСАНДАР (Улази у собу у којој глумица опружена листа
ревију, узету из мноштва сличних разбацаних по поду. Доноси
пошту): Поштанско сандуче не може да прими писма која
пристижу. Погледај! Пишу ода свуд. Театролози, управници
позоришта, новинари, директори модних кућа, клубови

исељеника, обожаваоци...

ГАЛИНА: Улога шапгачеве жене изменила нам је живот.

АЛЕКСАНДАР: Пун погодак!

ГАЛИНА (Престаје са листањем ревије, заузимајући веселији положај): Ну Александар? Да видимо.

АЛЕКСАНДАР (Смешта се уз глумицу): Ово писмо носи маркицу са представом Бородинске битке. Вероватно је упућено из Москве?

ГАЛИНА (Узима писма из Александрових руку. Летимично их прегледа и одлаже.): Издвојио си га?

АЛЕКСАНДАР: Изволи.

ГАЛИНА (Са религиозном посвећеношћу отвара писмо, припаљујући цигарету, тек, пре но поче да чита увуче дубок дим. Лагано и са уздасима као да за чим жали, читала је чудесна као човек који гаси креч.): Ај...Ај...Ај!

АЛЕКСАНДАР: Не верују да смо негда живели уз њих?

ГАЛИНА: Мој пријатељ Сергеј са риблим устима!

АЛЕКСАНДАР: Мора да је у питању, опет какав Шапгач? Маестро свог заната?

ГАЛИНА: Писац који је урчио живот на черечење комунистичког неба.

АЛЕКСАНДАР: Још један који је правио чамац од рибље кости. Познавао сам ја такве.

ГАЛИНА: То није он - исти човек. Стари и непризнати добри Сергеј је својевремено јутрима ницао из сопствене крви. А сад, види врага? Потписује се у рангу Управника театра. Јучерашњи отпадник - унапређен?

АЛЕКСАНДАР: Дочекао човек својих пет минута.

ГАЛИНА: Серјожа!?

АЛЕКСАНДАР: Срећа је да није управник каквог казненог завода.

ГАЛИНА: Ко би рекао?

АЛЕКСАНДАР: Сетио те се и написао ти писмо?

ГАЛИНА: Руси пишу пријатељима писма, у очају, само кад се заглибе до колена у блато.

АЛЕКСАНДАР: Замисли?

ГАЛИНА: Баш тако. Кад се заглибе у блато!

АЛЕКСАНДАР: Јели се и тај Сергеј...?

ГАЛИНА: Док тражи помоћ, не разликује се од њих. Иште доларе за руски национални театар. У једну кесу би да сабије нас, расуте по свету. Коначно пријатеље. Као да се ми можемо стрпати у једну кесу. Слушај га: "Клањамо се твој примеру, али ни у будућности, код нас, ствари се неће развијати саме од себе. Чули смо за твој успех у Њујорку. Вести се шире, тек да знаш. Даће бог да заиграш једног дана и у художественом театру. Али у нас и данас мањка недостатак храбрости, мало више неопходне храбрости, јер, овде још увек могу сваког човека засути камењем, имај то на уму. Друштвено користан грозд је увек будан. У Москви се не може живети без препрека. Вреди ли понављати, Руси успех никоме не праштају".

АЛЕКСАНДАР: Чуј, чуј!? Шта то треба да значи?

ГАЛИНА: Да смо постали ничији!

АЛЕКСАНДАР: Како то мислиш ничији?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ГАЛИНА: Не рачунају на нас.
АЛЕКСАНДАР: Ха! Ха! Ха! Као да ми рачунамо на њих!
ГАЛИНА: Духови, бледи непостојани духови...
АЛЕКСАНДАР: Питање избора, рекао бих.
ГАЛИНА: Пре ће бити судбине?
АЛЕКСАНДАР: У Њујорку??
ГАЛИНА: Постала сам лабуд преко ноћи. Онај бели лабуд што повремено оживи. Што сам даље, загонетка је већа, јер, само бајка држи Русе на окупу. Нек им је. Да сам остала међу њима, не би ме ни приметили.
АЛЕКСАНДАР: У нашим отаџбинама, истина подсећа на батину са два краја. У њих је она увек нешто треће. Али ја верујем да два зла обично изроде неко добро. Па? Све сам им опростио. Мислим да сам им све опростио.
ГАЛИНА: Живот побеђује.
АЛЕКСАНДАР: Природно.
ГАЛИНА: Наша слава постаје њихово благо. Мили мој, појединци вуку овај свет напред. Стваралачки напор појединца пресудан је за будућност човечанства.
АЛЕКСАНДАР: Случај мог сестрића вреди им понављати.
ГАЛИНА: Итекако!
АЛЕКСАНДАР: Да утуве себи у главу!
ГАЛИНА: Засвагда.
АЛЕКСАНДАР: Јадна им мајка!
ГАЛИНА: И наш пример је поучан!?
АЛЕКСАНДАР: Близу је Павловом!
ГАЛИНА: Скоро као његов.
АЛЕКСАНДАР: Јер, "Дивови увек имају посла!", сведоче писци!?
ГАЛИНА: За људе што лутају светом и подсећају на номаде.
АЛЕКСАНДАР: Као мој сестрић!
ГАЛИНА: Но, јавља ли се он?
АЛЕКСАНДАР: Очита нам буквицу повремено.
ГАЛИНА: Млади мудри писац...
АЛЕКСАНДАР: По гласу изгледа да је несрећан као и у Њујорку.
ГАЛИНА: Значи научио се да живи раме уз раме, уз несрећу?
АЛЕКСАНДАР: Мислиш да је Павле такав?
ГАЛИНА: "Шапгач" му је ремек дело.
АЛЕКСАНДАР: Улетео је у свет литературе као тане. За почетника, довољно, за историју једног дворишта превише...
ГАЛИНА: Како му је у Белграду?
АЛЕКСАНДАР: Као босом човеку што хода по трњу...
ГАЛИНА: Слави ли успех?
АЛЕКСАНДАР: Избегава да прича.
ГАЛИНА: О успеху "Шапгача", или...?
АЛЕКСАНДАР: Недавно нас је похвалио о једном трошку.
ГАЛИНА: Штеди на речима?
АЛЕКСАНДАР: Шкрипи као шарка на рагастову.
ГАЛИНА: А ја сам мислила да је он у Белграду погурао живот унапред?
АЛЕКСАНДАР: На изврстан начин учинио је и то. Оженио се.
ГАЛИНА: Са Пансом?

АЛЕКСАНДАР: Са шпанском јегуљицом.
ГАЛИНА: Хвала Богу!
АЛЕКСАНДАР: Венчали су се у цркви.
ГАЛИНА: У животу сваког човека постоје догађаји који су важнији од премијере позоришног комада.
АЛЕКСАНДАР: То је зато што човек не зна да се по сопственој вољи везује у чвор. Свадба буде и прође. А онда...
ГАЛИНА: Шта а онда?
АЛЕКСАНДАР: Женик се осећа као лађа навезена на море!
ГАЛИНА: Да тимари таласе, јели!?
АЛЕКСАНДАР: Шта му друго преостаје?
ГАЛИНА: Не могу да верујем?
АЛЕКСАНДАР: Ето, од кад се оженио јавља нам се повремено и штекће као машинка у слушалицу телефона.
ГАЛИНА: Чему?
АЛЕКСАНДАР: Чињеници коју су новине објавиле као прворазредну сензацију.
ГАЛИНА: Каквој чињеници?
АЛЕКСАНДАР: Да му је Кока отац. Српска штампа је већ пословично нашу дугогодишњу тајну уз то још и нафиловала...."Политика" је пренела изводе са конференције за штампу,уприличене након премијере "Шапгача", сведочећи да је Кока ронио крокодилске сузе док је саопштавао своје очинство...
ГАЛИНА: Јели?
АЛЕКСАНДАР: Љут је на све нас!
ГАЛИНА: Ма шта кажеш?
АЛЕКСАНДАР: Риче грдобније од разјареног шпанског бика
ГАЛИНА: Проћи ће га љутња!
АЛЕКСАНДАР: Његова болка нема лека...
ГАЛИНА: Остави га на миру. Та знаш да се младом човеку, само од себе обећава сво време овог света.
АЛЕКСАНДАР: Не увек и не сваком.
ГАЛИНА: Човек се рађа да следи сопствену легенду!
АЛЕКСАНДАР: Срби не верују у бајке. Павлов успех приписали су Вилијаму. У њих је завист најискреније осећање. Пословица "ко ће коме, ако не свој своме" за ту прилику им је добродошла. Да би сачували успостављени ред вредности из комунистичког доба, српски писци канонизовани по свом узору у набеђене величине никог не признају. Они су врсни мајстори за измишљотине, као коњушари. Живе хранећи се интригама. Учиниће све да бетонирају стварност по њиховој вољи. Павлов успех у Београду силом прилика сахрањују лоши људи.
ГАЛИНА (Узима хрпу ревија са пода): Али, зар оволико критика објављених поводом премијере "Шапгача" њима ништа не значи?
АЛЕКСАНДАР: И на српском језику да су писане, није довољно. Међу својима све је мало. Такви људи туђе мишљење не фермају.
ГАЛИНА: Па они нису крштени?
АЛЕКСАНДАР: И да јесу исто би се писало.
ГАЛИНА: Исто?
АЛЕКСАНДАР: Поновио бих, у запету

Весела мумија. Криве кике. Дrame

ГАЛИНА: Срећа да слава изабране неће заобићи. Да у Павловом случају не касни.

АЛЕКСАНДАР: Док гори њихова свећа, лажни патријарси подупиру једни друге, и реже као кучићи, нити кост глођу, нити је другом дају.

ГАЛИНА: Што би се рекло, у нас, пренемажу се као првоборци?

АЛЕКСАНДАР: И у Београду и у Москви налице једни другима. Сва срећа да их познајемо.

ГАЛИНА: Но, добро, шта ћемо са Павлом?

АЛЕКСАНДАР: Уме он са ајкулама сам.

ГАЛИНА: У Београду?

АЛЕКСАНДАР: Мислим да је због тога одпутовао међу њих. Он воли чист рачун.

13.

(Попут шеве у ваздуху Наталија трепери станом. Управник позоришта седи заваљен у столицу, час чита књигу, а час осматра домаћицу, преселио се код ње. У овом часу, и сам Бог да сиђе посреди њих, ни Он сам не би погодио којим се послом они баве. Тек њих двоје подсећају на глумце заглављене у позоришној сцени који су заборавили реплике. Довијају се како да крену даље.)

ВИЛИЈАМ: Како ли је тај гејзир шикнуо?

НАТАЛИЈА: Изненада!

ВИЛИЈАМ: Провалио као лопов, усред ноћи!?

НАТАЛИЈА: Шприца несмањеном жестином.

ВИЛИЈАМ: Шта ли је чекао тако дуго?

НАТАЛИЈА: Спавао је.

ВИЛИЈАМ: Чудо да није подавио комшије!

НАТАЛИЈА: Опрлио је поједине.

ВИЛИЈАМ: Мора да је рикнуо, објављујући се из земље.

НАТАЛИЈА: Амерички новинари пишу да су се зграде тресле грђе но у време бомбардовања.

ВИЛИЈАМ: Продрмао их је одоздоле. А?

НАТАЛИЈА: Да није било бомбардовања ...

ВИЛИЈАМ: Мислиш не би се пробудио!?

НАТАЛИЈА: Не би било трагедије наше породице.

ВИЛИЈАМ: Трагедије?

НАТАЛИЈА: Наравно.

ВИЛИЈАМ: У обнављању човечанства то је њена прва и последња лекција.

НАТАЛИЈА: Можда у уметности?

ВИЛИЈАМ: И у животу.

НАТАЛИЈА: Далеко било.

ВИЛИЈАМ: Трагедија вуче свет напред.

НАТАЛИЈА: Чији свет?

ВИЛИЈАМ: Ето Београд на пример!

НАТАЛИЈА: Њега посебно не испушта из руку.

ВИЛИЈАМ: Замисли каква би ружна рупа почивала на том месту? Коров? Овако бар шикља кључала вода, феномен!

Природа или Бог, бирали су начин да се одуже напаћеним грађанима.

НАТАЛИЈА: Дижући им водени споменик пред носом?

ВИЛИЈАМ: Добро је да се пробудио...

НАТАЛИЈА: Јежим се док помислим на њега.

ВИЛИЈАМ: Зашто? Векови су му били потребни за буђење. Да се то није десило, ми се не бисмо поново срели...

НАТАЛИЈА: Молим?

ВИЛИЈАМ: Мислим нас двоје!

НАТАЛИЈА: Ми припадамо некој другој причи.

ВИЛИЈАМ: Чистој прози. Чим су нам деценије биле неопходне да се отрезнимо, онда мора да смо из друге приче...

НАТАЛИЈА: Разлика ипак постоји.

ВИЛИЈАМ: У нашој сличности са чаплиновским јунацима?

НАТАЛИЈА: Наш удес је, ако тим именом смем крстити све што се догодило, захтевао да ја савладам девојачки понос. Али то се као што знамо одужило, али то је...

ВИЛИЈАМ: Најгори део плода. Тражио је повод да се догоди иза несреће. Мислим, иза бомбе!

НАТАЛИЈА: Зашто не рећи иза ње!?

ВИЛИЈАМ: Кад је завеса пала?

НАТАЛИЈА: На извештан начин. После трагедије.

ВИЛИЈАМ: Значи бомба је била пресудна!?

НАТАЛИЈА: По свему судећи.

ВИЛИЈАМ: Кажи, била је.

НАТАЛИЈА: Да нас није снашла тако ружна хроника, ми сигурно не бисмо били у Њујорку!

ВИЛИЈАМ: И? По томе испада да би Вилијам Кока, или ти моја маленкост, на неодређено време остао кратких рукава? Био бих цењен и признат, како већ иде, свеједно писац, теоретичар или Управник позоришта. Да имам сина, и да сам деценијама отац сазнао бих на куково лето, јер би пословични и лојални србин, твој брат Александар ћутао као заливен. Због чега?

НАТАЛИЈА: Јер се заветовао на ћутање.

ВИЛИЈАМ: Заветовао? У стилу ревносног хришћанина?

НАТАЛИЈА: Рекох...

ВИЛИЈАМ: Разум има разлоге оштрије од ексера.

НАТАЛИЈА: Али Вилијаме?

ВИЛИЈАМ: Али Наталија?

НАТАЛИЈА: Зашто си ти ћутао?

ВИЛИЈАМ: Зато што нисам умео да постављам замке за птице кад им је било време.

НАТАЛИЈА: Треба ли због тога да будем љута?

ВИЛИЈАМ: Не мислим, љутња је болест срца.

НАТАЛИЈА: И то је све? А од чега смо онда ми боловали деценијама, без бајпаса.

ВИЛИЈАМ: Од вишка љубави? Од тога што нисмо умели да будемо део целине која нам се нудила. Од погубне спремности да играмо на све или ништа свом снагом. О, да сам знао...

НАТАЛИЈА: Исто би било. Прошлост се не може победити. У њој наш живот не припада нама. Бес се не једе.

ВИЛИЈАМ: Као бол у детињим вилицама... Мислиш тек тако. Прошлост је само, јека ветра!?

Весела мумија. Криве кике. Дrame

НАТАЛИЈА: Живот се даноноћно преображава... Час расте као биљка, час виси о трегерима....

ВИЛИЈАМ: Јека ветра који проветрава одаје и купи лишће?

НАТАЛИЈА: Кад смо ми у питању краде и месечину.

ВИЛИЈАМ: И њу?

НАТАЛИЈА: Чисти је као метла запуштено двориште.

ВИЛИЈАМ: И ништа за собом не оставља?

НАТАЛИЈА: Оставља пиљевину деценија

ВИЛИЈАМ: Која би могла бити наша стајна тачка? За почетак. Грађа!?

НАТАЛИЈА: Кажу, решење!

ВИЛИЈАМ: Достојно драмског комада.

НАТАЛИЈА: За нашег Павла, писца многоструких истина.

ВИЛИЈАМ: Њему нема премца. Доказао се. "Шапгач" је отворио очи свима. Већ је јасно да је у историји београдског дворишта предњачила кратка памет. Чињеница да су читаву нацију сабили у позицију Шапгача. Све вас одреда.

НАТАЛИЈА: Да сам могла преспавала бих тај ужас. Не поновио се!

ВИЛИЈАМ: Не мисли више на њега. Једни се жалосте а други радују, од стварања света. Да га није било мени се не би преко ноћи родио пунолетни син.

НАТАЛИЈА: Као у позоришту.

ВИЛИЈАМ: Хм! Дешава се.

НАТАЛИЈА: Као сад са нама?

ВИЛИЈАМ: У позоришту или животу, важно је да смо заједно. Као што видиш прашина се слегла.

НАТАЛИЈА: Шта смо пропустили, доклизиће пред нас као риба по уљу!?

ВИЛИЈАМ: Пре и после свега љубав. Љубав упркос свему.

НАТАЛИЈА: По твом рецепту: "живот треба погурати од понедељка из почетка"?

ВИЛИЈАМ: Тако је говорио вечити младожења у Њујорку.

НАТАЛИЈА: Не мислиш више тако?

ВИЛИЈАМ: Од данас не размишљам на тај начин.

НАТАЛИЈА: Е па онда...

ВИЛИЈАМ: Женидба.

НАТАЛИЈА (Више шаљиво): Јели ме ти то просиш?

ВИЛИЈАМ: Од београдског пољупца то чиним. Отреси се девојачког поноса, погледај нас У пуној смо снази, види!

НАТАЛИЈА: Подсећамо на леп пар белоушки.

ВИЛИЈАМ: Онда...

НАТАЛИЈА: Нема чуда. Живот мора да има заслужено место као алатка

ВИЛИЈАМ(Шири руке као да изнуђује Наталијин одговор): Мора да има, па мора да има? Хајде, кажу већ једном... Добићу срчани напад.

НАТАЛИЈА: Пристајем Вилијаме. Јели у реду?

ВИЛИЈАМ (Не крије радост због Наталијине одлуке, љуби је): Конечно!

НАТАЛИЈА: Обећавам ти се.

ВИЛИЈАМ: Данас и сутра...

НАТАЛИЈА: У сваки будући час бих поновила: пристајем! Али

пре тога...Мораш ме видети пре тога!?

ВИЛИЈАМ: Као да те досад нисам довољно упознао?

НАТАЛИЈА: Не брзај!

ВИЛИЈАМ: Чекам.

НАТАЛИЈА (Извлачи се из Вилијамовог загрљаја упућујући се у једну од соба): Открићу ти своју тајну. Буди стрпљив.

Вилијам остаје на сцени сам. Нервозан као кобац шпарга собом. Сипао је виски у чашу и просто га сручио у своје грло. Онда је Наталија по обећању ступила пред њега.

НАТАЛИЈА (У белој невестинској хаљини креће се собом као анђео са слика Милене Павловић Барили): Сама сам је осмислила. Иако је сашивена одавно изгледа као нова.

ВИЛИЈАМ(Не крије задовољство): Ни данас не би смо могли бољу поручити.

НАТАЛИЈА: Свиђа ти се?

ВИЛИЈАМ: Подсећаш на анђела.

НАТАЛИЈА: Сашила сам је пре Павловог рођења.

ВИЛИЈАМ: Још тад? Зна ли он за њу?

НАТАЛИЈА:До данас нико ни слутио није да постоји.

ВИЛИЈАМ: Значи биће изненађење и за њих?

НАТАЛИЈА: Како то мислиш "и за њих"? За кога ће бити изненађење??

ВИЛИЈАМ: За Павла и Блиња Пансу.

НАТАЛИЈА: Откуд сад то?

ВИЛИЈАМ: Мислим кад опутујемо за Београд.

НАТАЛИЈА: Београд?

ВИЛИЈАМ: А где би смо другде?

НАТАЛИЈА: Славље можемо организовати на Менхетну?

ВИЛИЈАМ:Ја нисам љубимац Јенкија.

НАТАЛИЈА: Тамо!?

ВИЛИЈАМ: На правом месту!

НАТАЛИЈА: Са сватовима!?

ВИЛИЈАМ: Пред ансамблом нашег позоришта. Хоћу рећи глумцима "Шапгач". Боље званице за ту прилику од њих, не постоје. Не бар у овом часу

НАТАЛИЈА: Ма шта то говориш?

ВИЛИЈАМ: "Шапгач" је добио позив да гостује на БИТЕФ-у.

НАТАЛИЈА: И сви ми...

ВИЛИЈАМ: Путујемо. Наш живот не сме да подсећа на причу без краја. Зато...

НАТАЛИЈА: Цениш, кад је романа почела међу србима, да треба тамо да се и оконча?

ВИЛИЈАМ: Лепо је почети изнова. (Пауза) На правом месту. У Београду!

НАТАЛИЈА: Издржаће слуге љубави.

ВИЛИЈАМ: Издржаће нас. И Београд је свет, побогу!

НАТАЛИЈА: Пре и после свега

ВИЛИЈАМ: Љубав познаје нас, упркос свему нас.

НАТАЛИЈА: Некадашње губитнике ...

Наталијину реченицу прекида оглашавање звона на вратима.

Весела мумија. Криве кике. Дrame

У њихов стан улазе Александар и Галина Филиповна, збуњени Наталијиним изгледом.

НАТАЛИЈА (Да прекине насталу паузу, хотећи вероватно да их поздрави, каза): И Београд је...

АЛЕКСАНДАР (доврши сестрину реченицу): Свет. И Београд је свет за паметне људе.

ВИЛИЈАМ: Он је то увек био.

ГАЛИНА: Што значи етa с в е т?!

ВИЛИЈАМ: Двориште у ком би човек требало да се осећа као свој на своме.

ГАЛИНА: Так значи.

АЛЕКСАНДАР: Хоћете ли нам објаснити шта се овде догађа?

НАТАЛИЈА: Ништа посебно.

ВИЛИЈАМ: На извесне репове негдашње приче без краја, стављамо тачку.

АЛЕКСАНДАР: На шта бре стављате тачку?

НАТАЛИЈА: На оно што је било

АЛЕКСАНДАР: Нећете више да личите на даску за резање? Схватили сте да је прошлост бескорисна. Но, хоћете ли да стојимо као коњи за празним јаслима, нећемо ваљда наздрављати једно другом с ногу!

ВИЛИЈАМ: Приђите.

НАТАЛИЈА (Обраћа се брату): Чиме да вас послужим?

ГАЛИНА (Наталији): Как ви лепо изгледате!?

АЛЕКСАНДАР (Седа за сто): За невесту преозбиљно, изгледаш сестро.

ГАЛИНА: Так изгледају младе рускиње на колективним венчањима пред Ломоносовом.

АЛЕКСАНДАР (Галини): Ово у Њујорку је друга прича

НАТАЛИЈА (Служи виски): Очигледно

АЛЕКСАНДАР: И без наочара се види.

ВИЛИЈАМ: Затекли сте нас док утаначујемо свадбу!

АЛЕКСАНДАР: Наздравимо у то име!

НАТАЛИЈА (Брату показује раширену хаљину): Познајем сваки профирцан шав на њој.

АЛЕКСАНДАР: Нема шале.

ГАЛИНА: Ну, Александар, ето видиш, хепиенд није привилегија Холивуда.

НАТАЛИЈА (Галини): Ма какав Холивуд? Њега су филмације измислиле да ублаже страх Америке.

ВИЛИЈАМ (Свима потврђује): Бар у љубави нисмо омашили.

АЛЕКСАНДАР: Кад се све узме у обзир, свака част!

НАТАЛИЈА: Сматрајте се позваним...

ГАЛИНА: На свадбу?.

АЛЕКСАНДАР: Да ми је ко причао у шта ће се наша бежанија изродити, не бих му веровао.

ВИЛИЈАМ: Пресекли смо како ваља.

АЛЕКСАНДАР: Е да ми је да знам шта ће на све то рећи Павле.

ВИЛИЈАМ: За њега се не брини. Наше венчање у Београду, има да му личи на какву емисију из историје.

ГАЛИНА: У Белграду?.

НАТАЛИЈА: Јасно.

АЛЕКСАНДАР: Т а м о ?

ВИЛИЈАМ: Није трик.
АЛЕКСАНДАР: Значи: Гоодбуе Америка!
ВИЛИЈАМ: По нашем плану, кренуће ..
НАТАЛИЈА: Одакле је и почело.
АЛЕКСАНДАР: Међу србендама?
ГАЛИНА: Биће то прворазредан хит.И ја бих да се удајем
приредила венчање у Москви.
АЛЕКСАНДАР: Међу твојима? То је већ савршена збирка
ВИЛИЈАМ(Галини): Исправно.
АЛЕКСАНДАР: Павле ће постати наконче у Београду?
ГАЛИНА: Так добро звучи.
АЛЕКСАНДАР: За вест у вечерњем дневнику, звучи отмено.
Ко је то испланирао?
ВИЛИЈАМ (У исти глас са Наталијом):Ми!
ВИЛИЈАМ: Ваља рећи, да је и "Шапгач" добио позив да гостује
на БИТЕФ-у.
АЛЕКСАНДАР: И Он?
НАТАЛИЈА: Нема ту више приче.Путујемо.
АЛЕКСАНДАР: Једним потезом убићете две муве...?
ВИЛИЈАМ: Ако ти то годи, убићемо.
ГАЛИНА: Што да не?
НАТАЛИЈА: Сви ће имати своју улогу.
ВИЛИЈАМ: Пред србима.
АЛЕКСАНДАР: Они, бре, ником ништа не верују.
НАТАЛИЈА: За истину никад није касно. Није Павле писао
"Шапгача" бадава.
ВИЛИЈАМ: Београђани ће бити наш четврти зид изван
Америке, који тражимо.
ГАЛИНА: Челични зубићу, не закерај.
АЛЕКСАНДАР: Артисти ће говорити уместо нас, је ли тако?
НАТАЛИЈА: Што је било, било је, морамо да праштамо.
ВИЛИЈАМ. Да би живот имао смисла.
НАТАЛИЈА: Четврти зид нам је неопходан.
АЛЕКСАНДАР: Те га нађосте у Београду?
НАТАЛИЈА: Та нећемо вечно живети у Њујорку?
ГАЛИНА: Као уплашене мачке на крову. Курвини синови треба
да чују "Шапгача".
НАТАЛИЈА: Нису нас они држали у крилу, да им то не
учинимо.
АЛЕКСАНДАР: Већ видим, уши има да им утрну!?! Слушај
сестро, паметније је да нам донесеш још једну боцу..
ВИЛИЈАМ: Данас више но икад пре, ми имамо разлога да
будемо тамо, где се одвија стварни живот.
ГАЛИНА: Макар то било и у самој индустрији лутака, идемо.
НАТАЛИЈА: Неко мора да им однесе кључ, да би они сами
отворили врата.
ГАЛИНА: Да их научи игри.
НАТАЛИЈА: Нема сумње. Не могу бити само Сједињене
Државе привилеговане да гледају Шапгача.
АЛЕКСАНДАР: Било би то лоше по све нас, зар не?
ГАЛИНА (Обраћа се Коки и Наталији): Челични зубић је
стварно јуначина!
НАТАЛИЈА: Мог брата чека "Брег за размишљање" на истом

Весела мумија. Криве кике. Дrame

месту.

ВИЛИЈАМ: И Гејзир.

АЛЕКСАНДАР: И мајмун на ланцу, што не кажете? Обарићу београђанима по једно јаје чим стигнем тамо!

НАТАЛИЈА: Нико те неће због тога укорити.

ГАЛИНА (Александру): Нећеш ти бити никад више ничији тег о врату.

АЛЕКСАНДАР: Убеђујете ме као да идемо да свргавамо председника државе. Те срби, те четврти зид, кувана јаја, криве кике... Ви као да не схватате да смо сви ми остављени на цедилу? Београђанима је пријало да јуре за својим репом, некада. Сад опет ћуте. Не бих да сам им у кожи. Уосталом сваког дана, сваког часа неко шапуће у свету. Шапгачи бришу прашину. Једни се изгубе, а опет други појаве, да би коло трајало. То смо сви ми. Тужни предузимачи. Ја не волим да примим нокаут у лице. После свега осећам се го. То је мој живот. Зар не, пријатељи драги?... Наталија ти си заборавила на виски? Ето видиш?

НАТАЛИЈА: Брате, они наш долазак не очекују.

АЛЕКСАНДАР: Баш ме брига.

НАТАЛИЈА: Знам ја да ми то можемо.

АЛЕКСАНДАР: Да опет будемо део целине – очерупаног пилета, коју смо напустили. Верујете да нас неће бацати поз д ноге, промашени и лични људи.

НАТАЛИЈА: Е овај пут то неће проћи. Само ме пустите да ја будем портпарол ове екипе.

ГАЛИНА: Ми смо пристојни људи. Има нас доста за фургон битефовских јунака.

АЛЕКСАНДАР: Хајде не курчите се више. Можда они јадници тамо и нису сви криви? Како ти оно сестро велиш: "Б е о г р а д је ...

НАТАЛИЈА: С в е т! Време је да их научимо тој лекцији.

АЛЕКСАНДАР: Шта кажеш Вилијаме? Последња линија одбране: Четврти зид места која заузимају криве кике. Криве кике? Чујеш ли шта питам?

Музика.

(Наталија одлази у угао собе. Узима бели амрел, и шири га покушавајући да прекрије све јунаке, који се труде да се стисну једно уз друго као да позирају за групни портрет.)

К р а ј

Библиотека
Добитници књижевне награде
Амблем тајног писма света

Коло I

Александар ЛУКИЋ
САБРАНИ РАДОВИ

ВЕСЕЛА МУМИЈА. КРИВЕ КИКЕ
Драме. (Шеста књига сабраних дела)

Прво дигитално издање

Редактор и главни уредник
Мирослав Лукић

Одговорни уредник
Димитрије Лукић

Лето 2008.

**Edicija
ZAVETINE**

Београд

Serdar Janka Vukotića 1/13

E-mail

zavetine@verat.net

Web sajt www.zavetine.com

Blog <http://www.zavetine.blogspot.com>